

društvene obavijesti

Br. 110, siječanj 2013.
www.hkz-kkv.ch

MISLILI SU NEKI, HAG ĆE IH KAZNITI, NI VESELJE SVOJE NISU ZNALI KRITI

Piše:
Osvin Gaupp

*Hrvat se ne bori da što otme kome
Čuva sveti oganj na ognjištu svome
I dok tako čini u najteži dan,
I Bog je i pravda na njegovoj stran.*
(Jovan Jovanović Zmaj, 1883.)

Dana 16. studenog, ljeta Gospodnjeg 2012., konačno je pobjedila istina. Na taj za Hrvatsku značajan dan je Theodor Meron, predsjedavajući sudac haškog tribunala i najzaslužniji da se je istina probila, pravnim rječnikom rekao ono što je srpski pisac J. J. Zmaj napisao daleke 1883 godine.

Obzirom na važnost ove povijesne presude za hrvatsku državu posvetili smo joj odgovarajući dio prostora u ovom broju *Društvenih Obavijesti*. Pri izboru članaka i komentara stavili smo težište na one, koje se nisu mogle pročitati u hrvatskim tiskovinama ili čuti na hrvatskoj televiziji.

Posebnu pažnju skrećem na slijedeće članke:

- **Karl-Peter Schwarz: Vrijeme za reviziju** (Zeit für die Revision) objavljen u Frankfurter Allgemeine Zeitung (Njemačka). Članak u kojem se sa malo riječi govori puno istine, između ostalog da su se u mnogim europskim metropolama trudili izjednačiti agresiju sa obranom.

- **Danica Drašković: Ostavili smo krvave i zločinačke tragove.** Kad se članak ovog naslova, a sadržaj odgovara naslovu, objavi u Srbiji i bude napisan od žene Vuka Draškovića, onda budi pažnju. (Tekst smo ostavili u izvornom obliku.)

- **Aleksandar Sekulić: Šta je bila "Oluja"?** Ovaj članak je briljantna analiza događaja u Domovinskom ratu, ali i odnosa Hrvata i Srba općenito. Objavljen kao i prethodni članak u Srbiji od srpskog autora, pokazuje da i tamo ima ljudi koji su spremni vidjeti i napisati istinu, ali bojim se da se radi o slučajevima koji su u skladu sa njemačkom poslovicom: Ausnahmen bestätigen die Regel (iznimke potvrđuju pravilo).

- **Tihomir Dujmović: Nisu svi plakali od sreće!** Ovu kolumnu je uredništvo *Večernjeg lista* odbilo objaviti, a autor je dobio otkaz. Pitanje je pri tome radi li se o samocenzuri kao u jugoslavenska vremena, ili je netko iz politike učinio pritisak. Prethodne činjenice su dovoljan razlog za pažljivo čitanje tog članka, a ako to nekome vrijedi mogu dodati da ta kolumna izvrsno odražava moja vlastita razmišljanja.

Oni koji pročitaju kolumnu T. Dujmovića odmah će shvatiti zašto smatram da bi Josipović i Milanović, ali i mnogi drugi, trebali štivo Aleksandra Sekulića imati pod jastukom i čitati ga svaku večer prije sna, kako bi konačno shvatili slijedeće istine:

- Svi narodi u Europi koji su pretrpjeli njemačku agresiju, protjerali su iz svojih zemalja domicilno njemačko stanovništvo. To su učinili i jugoslavenski takozvani antifašisti, koje obojica predsjednika toliko cijene.

- Hrvati nisu protjerali Srbe, iako su Srbi izvršili agresiju na Hrvatsku, već su ovi sami izbjegli, jer nisu htjeli živjeti zajedno sa Hrvatima.

- Nema naroda koji se nije osvećivao pobijeđenom agresoru, posebice ako je taj učinio toliko zlodjela kao Srbi nama.

- U svakom ratu ima civilnih žrtava i pljačke, sjetimo se samo nedavnog rata

u Iraku, stradalih civila i opljačkanih muzeja pradávnog babilonske civilizacije.

- Broj civilnih žrtava u *Oluji* je tako malen (116 prema Human Right Watch, a Haški sud je u procesu protiv Gotovine ustanovio da su dokazana samo 44 ubojstva civila), da i u tom pogledu Hrvati mogu služiti svima kao pozitivan primjer.

Te istine bi trebale biti poznate svakom nacionalno svijesnom Hrvatu. Zašto su nam onda oba predsjednika na dan slavlja zagorčili to slavje primjedbom da se u *Oluji* počinjeni zločini moraju još procesuirati. **Prvo**, to je bila u svakom slučaju za taj slavljenički dan neumjesna primjedba, čak da je i istinita. **Drugo**, nije istina da iza *Oluje* nije bilo optužbi i sudskih procesa zbog ubijanja civila, paleža i pljački. Ukupno je bilo 3'978 kaznenih prijava, od toga su do 2002. g. 1'492 slučaja rezultirala osuđujućom presudom. Za ubojstva je bilo prijava protiv 27 osoba, od toga je ih 26 osuđeno na kazne od jedne do 20 godina zatvora (Fokus, 03.10.2002). Neka nam Josipović i Milanović kažu koliko je bilo procesa protiv američkih vojnika nakon iračkog rata. I neka nam kažu koliko je u Hrvatskoj osuđenih hrvatskih Srba za počinjenje zločina u Hrvatskoj.

Promatrajući globalnu situaciju u svijetu svako malo mi pada na um poznati aforizam Alberta Einsteina: *Zwei Dinge sind unendlich, das Universum und die menschliche Dummheit, aber bei dem Universum bin ich mir noch nicht ganz sicher* (Dvije stvari su beskonačno velike, svemir i ljudska glupost, ali glede svemira nisam još sasvim siguran). Ali, kako mi je Hrvatska u srcu i u mislima, prsti sami od sebe lete po tastaturi i tipkaju umjesto originala:

Dvije stvari su beskonačno velike, svemir i arogancija sadašnje hrvatske vlasti, ali glede svemira nisam još sasvim siguran. ■

SAHRŽAJ	STRANA	STRANA	STRANA
Uvodnik	2	Pljuska tribunalu	18
Prigodna pjesma, P. Preradović	3	Hrvatska blistava pobjeda je potpuna	19
560 g. - Bernardin Frankopan	4	Ostavili smo krvave zločinačke tragove	20
200 g. - Dr. Juraj Dobrila	5	Šta je bila "Oluja"	20
90 g. - Ivo Robić	6	Dva humanitarna koncerta	23
Stotinu bijelih ruža	7	Usavršiti svoje znanje	23
Grafiti mladih antifašista	8	Tražim posao u Švicarskoj	24
Hrvatske šutnje	8	Naši junaci i heroji	24
Mrežna stranica "Dr. F. Tuđman"	8	39. Sabor HKZ	25
Na stupu srama	9	Rođendan našeg predsjednika	26
Slom specijalnog rata protiv HR	10	Božićni domjenak u Bernu	27
Komuniste iznenadila presuda	12	Pismo i čestitka	27
Biste li prijavili Gotovinu policiji?	12	Božićne i Novogodišnje čestitke	28
Presuda isključivoj politici		Razgovor s Dunjom Gaupp	28
Srpskog vodstva	14	Da se ne zaboravi	31
Hvala dr. Franji Tuđmanu....	17	Voliš li Domovinu	33
Vrijeme za reviziju	18		
		Dedino zlato	35
		Oda hrvatskom iseljeništvu	37
		Poezija naših čitatelja	38
		Kristijan Kreković	40
		Ja bilij Horvat, Rusin ta Ukrajinac	41
		BH Hrvati, nestanak ili opstanak	42
		Vesela pošta	44
		Smijuljkov rođenda	45
		Neprofesionalnost	45
		Zablude Švicaraca	46
		Obavijesti	47
		<u>Naslovnica</u>	
		Žuta vrpca za generala Gotovinu i druge HR generale, nositi će od sada sliku generala	
		Praljka i ostale optužene Hrvate iz BiH.	
		<u>Poleđina</u> članak "Zeit für die Revision"	

195 GODINA OD ROĐENJA PETAR PRERADOVIĆ JEDAN OD VELIKIH PJESNIKA ILIRSKOGA PREPORODA

Priredila D. Gaupp

19.03.1818. g. u Grabrovnici kraj Pitomače, rodio se Petar Preradović, sin Ivana i Pelagije (rođ. Ivičić). Peteročlana obitelj (uz kćeri Mariju i Anu) vojnog dočasnika živjela je u Grubišnom Polju i Đurđevcu. Otac umire kada je Petru bilo 10 godina, a brigu o njemu preuzima vojna uprava, koja mu osigurava vojno školovanje u Bjelovaru i Bečkom Novom Mjestu. Službovao je u raznim austrijskim garnizonima od Milana, preko Beča, Pešte i Temišvara do Gline.

Za njega, koji je svoje prve stihove napisao na njemačkom jeziku, presudan je bio susret s Ivanom Kukuljevićem Sakcinskim u Milanu. Zahvatio ga je rodoljubni zanos, tako da počima pisati na hrvatskom, a domovina mu postaje poetsko nadahnuće. Uz Stanka Vraza i Ivana Mažuranića on je najutjecajniji pjesnik ilirskoga preporoda. Osjećao je važnost materinskog jezika kao mjere pripadnosti i identiteta naroda, stoga su njegovi najpoznatiji stihovi posvećeni upravo hrvatskom jeziku: *Rodu o jeziku, Jezik roda moga, Pozdrav domovini, Naša zemlja*.

Osim budnica, piše i ljubavnu poeziju za koju nalazi inspiraciju u vlastitom životu. Umrli su mu žena i dijete, a ni u drugom braku nije imao sreće. U mračnim i tužaljivim stihovima (*Mrtva ljubav, Miruj, miruj srce moje*) naslućuje se samljeni čovjek i osamljeni pjesnik.

Petar Preradović je pjesnik koji najbolje izražava hrvatski duhovni i politički život od 30-tih do 70-tih godina 19. st. i zauzima jedno od vodećih mjesta u hrvatskoj književnosti. Znao je njemački, talijanski, francuski, engleski i gotovo sve slavenske jezike, pa se bavio i prevođenjem.

Umro je kao general 18.08.1872. g. u Austriji, bio pokopan u Beču, a posmrtni su mu ostaci preneseni u mirogojske arkade u Zagrebu 14.07.1879. Tadašnji gradonačelnik Zagreba, August Šenoa, održao je nadahnut govor te spjevao *Himnu Petru Preradoviću* koju je uglazbio Ivan plemeniti Zajc. Nadgrobni spomenik izradio je kipar Ivan Rendić.

Preradovićeva unuka, austrijsko-hrvatska književnica Paula von Preradović (udana Molden), autorica je himne Republike Austrije, a njezin sin Fritz Molden bio je urednik austrijskih listova i utemeljitelj nakladničke tvrtke Styria. (Vidi Društvene obavijesti broj 104.) ■

O jeziku, rode, da ti pojem,
O jeziku milom tvom i mojem!

NAŠA ZEMLJA

Zemljo naša, zemljo mila,
Slavna majko roda slavna,
Ti kolijevko starodavna,
Gdje se rađa hrabra sila
Od vjekova koja sveđe
Krstu brani svete međe!

Gizdava si, ponosita
Zatočnika svojih dikom,
A na užas protivnikom
Kao groblje glasovita.
Do dva svijeta što se kolju,
Mejdan dijele na tvom polju!

Preko šuma zelenica,
Između rijeka srebrenica,
Pa od mora sve do mora
Ti se stereš divnim sagom,
Ti se kitiš svakim blagom!

Žarkim suncem, modrim zrakom
Smije ti se Otac s neba,
Imaš vina, imaš hljeba,
Imaš svega srcu svakom,
Kom si mila ti u svemu,
Te sve tvoje prija njemu!

Obiluješ svakim miljem:
Milim zvukom guslo-žica,
Milom krvi ljepotica,
Cvatiš smiljem i koviljem,
I na uzor u sve glase
Oriš s divnih pjesama se!

Oj sve tvoje krasno li je
I premilo svakom sinu,
Koj' ne ljubi majku inu,
Koj' pastorkom tebi nije,
Već uz hranu tvojim kruhom
I tvojijem diše duhom!

Zato, sinci zemlje ove,
Prionimo k njojzi dolje!
To je naše sveto polje
Na koje nas život zove
Da radimo, da tvorimo,
Da se na njem proslavimo!

Stojmo čvrsto na tlu tome,
Stojmo svi u jednom kolu,
Svoju zemlju, makar golu,
Sačuvajmo rodu svome
Na njoj život da mu pravi
Tuđi korov ne zadavi!

Prah pod naših koracima
Prah slavnih nam pređa to je,
Prah Zrinjskoga i Hrvoje
I mnogijeh sličnih njima,
Budmo i mi vrijedni dosti
U njem shraniti svoje kosti!

Naše gore list, 1866.

PET ČAŠAH

(Uglazbio V Lisinski)

Tvojih lozah, domovino,
Tvoji sinci piju vino:
Tvom oltaru krvca naša,
Tvojoj sreći prva čaša!

Druga čaša, braćo, sada
Našim slavnim mrtvim spada,
Da oživi duh njihovi
I u nami se ponovi.

Treća čaša svim živućim,
Koji uvijek srcem vrućim
Za dom i za narod rade -
Da dug život Bog im dade!

A četvrta onoj braći,
Koji vid i razum kraći
Stranputice basat čini,
Da se vrate k domovini.

Petu čašu svaki svomu,
Što na srcu leži komu -
Il je ljuba, il je zlato -
Da mu od Boga bude dato!

560 G. ROĐENJA

BERNARDIN FRANKOPAN

(*1453. - †1529.)

HRVATSKI VELIKAŠ, VOJSKOVOĐA,
DIPLOMAT, PRIPADNIK RODA KNEZOVA
FRANKOPANA.

Priredila D. Gaupp

Sin jedinac hrvatskog bana Stjepana III. Frankopana Modruškog i njegove talijanske supruge Ižote (rođene d'Este, vojvodkinje iz Ferrare), Bernardin, rođen je vjerojatno u Ozlju. Naselje Modruš s vlastelinstvom i utvrđenim zamkom Tržan-grad na brijegu, bio je sjedište tog ogranka Frankopana, pa je i Bernardin u njemu stolovao. Djed mu je bio Nikola IV. Frankopan, hrvatski ban od 1426. do 1432. g. i vlasnik velikih posjeda knezova Krčkih.

Još od najranije mladosti Bernardin je, putujući s ocem na njegovim diplomatskim misijama po Europi, upoznao mnoge značajne osobe i naučio da su dobri odnosi od velike koristi. Bila su to teška vremena, obilježena stalnim sukobima s Turcima, pa je Bernardin, kao odrastao čovjek, nastojao biti u dobrim odnosima s carem Fridrikom III. Habsburškim i s hrvatsko-ugarskim kraljem Matijom Korvinom, što je potvrdio zaručkom svoje kćeri Marije Magdalene s jednim kraljevim rođakom.

Osmanlije su, neposredno prije Krbavske bitke 1493. g., opustošili Modruš, a Bernardin se nastanio u Ozlju. 1476. oženio je aragonsku vojvotkinju Lujzu Marzano, koja mu je rodila devedeoro djece. Neka od njih stekla su slavu i postali poznati. Krsto je postao istaknuti vojskovođa, Ivan Franjo – katolički nadbiskup, a kćerka Beatrica, sa samo 16 godina, supruga hrvatskog bana Ivaniša Korvina.

Bernardin Frankopan se kontinuirano zalagao priskrbiti Hrvatskoj pomoć

Ostatci Tržan-grada

europskih zemalja za obranu od Turaka, koristeći pritom svoje veze s njihovim diplomatima. Poznat je bio po nadahnutim istupima i vatrenim govorima pred stranim vladarima, velikodostojnicima ili parlamentima. Najpoznatiji je njegov znameniti *Govor za Hrvatsku* (lat.: *Oratio pro Croatia*) održan na latinskom jeziku pred njemačkim državnim saborom u Nürnbergu (vidi okvir).

Među pojedinim Frankopanskim lozama izbila je svađa, a ta se proširila i na druge velikaše. Ali, kada su saznali da se turska vojska (njih oko 10.000) vraća s velikim plijenom iz pljačkaškog pohoda po Hrvatskoj i Sloveniji, posvađani hrvatski velikaši su međusobne razmirice stavili na stranu i ujedinjeni krenuli protiv zajedničkog neprijatelja, kojeg su prema zapovijedi bana Derenčina dočekali na Krbavskom polju. Loša Derenčinova strategija bila je uzrokom katastrofalnog poraza u kojem je izginula većina hrvatske vojske, te skoro svi plemići, a mali broj preživjelih odveden je u zarobljeništvo. Bernardin je bio među onima koji su se jedva uspjeli spasiti,

jer se, uvidjevši da je poraz neizbježan, povukao s bojnog polja.

Budući da su svi njegovi sinovi umrli prije njega (sin Krsto 1527. u bitci za Varaždin, a nešto ranije umro mu je i drugi sin Ferdinand, gospodar ozaljskog vlastelinstva), Bernardina je, nakon njegove smrti 1529. g., izravno naslijedio unuk Stjepan IV. Frankopan Ozaljski, sin Ferdinandov. Stjepan IV. sjedište je imao u Ozlju i bio posljednji izdanak modruško-ozaljske grane Frankopana. Njegova sestra Katarina udala se za slavnog Nikolu Zrinskog Sigetskog, pa su preko nje Zrinski naslijedili dio prostiranih frankopanskih imanja.

Značaj Bernardina Frankopana se, osim na vojnom i diplomatskom polju, očitovao i na području obrazovanja, kulture i graditeljstva. Njegovao je hrvatski jezik i glagoljsko pismo, pa je dao prevesti Bibliju na hrvatski. 1486. izdao je znameniti *Modruški urbar*, knjigu kodeksa pravnih i društvenih normi, važan povijesni dokument, izvorno pisan glagoljicom, kojim su se uređivali odnosi između feudalca i kmetova, i koja je izvor agrarnih i demografskih podataka.

Bernardin Frankopan je pripadao generaciji hrvatskih velikaša i boraca za opstojnost naroda i države u kojima je sazrela svijest da je nakon propasti Bosanskog Kraljevstva 1463. g., a osobito poslije tragične bitke na Krbavskom polju, potrebno intenzivirati napore za dovođenje djelotvorne pomoći iz politički i vojno jakih europskih zemalja za borbu protiv Turaka, jer pomoć koja dolazi s budimskog kraljevskog dvora nije i neće biti dovoljna.

Bernardinovi su nasljednici i rođaci tijekom 16. st., zbog premoći osmanske vojne sile, morali napustiti veliki dio frankopanskih posjeda (Bihać, Drežnik, Tržac, Furjan, Cetinograd, Malu i Veliku Kladušu i dr.) i preseliti se na krajnje zapadno područje Hrvatske. ■

Oratio pro Croatia

Knez Bernardin Frankopan
Nuerenberg, 19.11.1522.

Ja dođoh pred vas, svijetli knezovi i slavna gospodo, da vam živom riječi navijestim kolika pogibelj prijeti od Turčina najprije Hrvatskoj, a zatim preko nje i vašim zemljama u susjedstvu Hrvatske, i da vas osobito na to sjetim da je Hrvatska štit i vrata kršćanstva. Zato vas molim na ime sve Hrvatske, pače na ime svega kršćanstva, da već jednom date pomoć toj zemlji, koja, čemu nema drugdje primjera, sama odbija turske navale sve od onoga dana kad je Carigrad pao. Mi učinismo što se samo činiti moglo, ali dalje već ne možemo ostati bez vaše pomoći, jer smo posve iznemogli. Sve nam je uzdanje u Boga i u vas. Naš svijetli kralj Ludovik, otkad je izgubio svoj najtvrdi grad Beograd, ne

može nas pomagati niti braniti; Turčina se pak treba bojati, jer se strašno osilio. Suznim vam okom spominjem kako je taj divlji naš neprijatelj preko sto naših gradova što porušio što osvojio, i kako je u našoj zemlji neizrecive okrutnosti počinio, koje sam ja nesretnik na svoje oči gledati morao.

Pomislite koliki bi jadi nastali u kršćanskom svijetu da Hrvatska po nesreći padne. *Et tua res agitur, paries quum proximus adret* (i o tebi se radi kad susjedova kuća gori)! Naša je potreba tako prijetka da se oklijevati ne smije. Što je do mene, ja želim poći stopama svojih predaka, koji su bili na glasu među rimskim vijećnicima, koji su uvijek bili odani vašem carstvu i koji su samo svojim junaštvom stekli sve ono što su svojim zvali po Dalmaciji, Hrvatskoj i Slavoniji. Da se Turčin po nesreći Hrvatske dočepa, teško bi ga odanle istisnule

vojske svega kršćanstva; takva je Hrvatska po svojoj prirodi i takvi su joj gradovi. Mi nećemo prosjačiti, onako kao što sam ja vidio u Rimu da čine mnogi ugledni i poglaviti muževi iz Grčke, Mizije, Srbije i Albanije. Zato vam, ne bez boli za ponos naš, sve te općenite pogibelji očitujemo i naviještamo. Neka se ganu vaša prsa našim suzama; sva Hrvatska pada pred vas i moli pomoć u Spasiteljevo ime; a ja, vršeći poslanstvo svoje sa suzom u oku i prignutim koljenom, vapim za pomoć. Ako nas ostavite bez pomoći, jedno će se dogoditi od ovoga dvoga: ili će Hrvati primiti ponude turske i tako se podložiti, ili će ostaviti svoju postojbinu te se radije potucati po svijetu od nemila do nedraga, nego da dođu u tursko ropstvo. Zato odlučite brzo nužnu pomoć. ■

200 GODINA OD ROĐENJA

DR. JURAJ DOBRILA

* 16.03.1812. Ježenje kraj Tinjana

† 13.01.1882. Trst

BISKUP I NARODNI PREPORODITELJ, NAJZNAČAJNIJA LIČNOST ISTRE I KVARNER-SKIH OTOKA U 19. ST.

Priredila: D. Gaupp

Dr. Juraj Dobrila bio je inicijator akcija koje su od 50-ih do 70-ih godina 19. st. nastojale probuditi nacionalnu svijest istarskih Hrvata i stvoriti široki narodni pokret koji će konačno dovesti do integracije istarskih Hrvata u hrvatsku naciju.

Juraj Dobrila, školovao se u župnoj pučkoj školi u Tinjanu (1820.-24.), kod franjevac u Pazinu (1824.-26.), te Karlovcu (1826.-32.) u kojem je završio 6-to razrednu gimnaziju u franjevačkom samostanu. Filozofiju i bogosloviju studirao je u sjemeništu u Gorici (1932.-38.). Na Bečkom Augustineumu doktorirao je s tezom *"Nauka crkvenih otaca o sakramentu ispovjedi"*. Mladu misu slavio je u Tinjanu 1837.

21.12.1857. Papa Pio IX. imenovao ga je porečko-pulskim biskupom. U Gorici je 2. svibnja posvećen, a u Poreču svečano ustoličen 17.05.1858. g., te je postao prvim istarskim Hrvatima na biskupskoj stolici. Josip Juraj Strossmayer, kojeg je upoznao u Beču, nazvao ga je tada apostolom Istre. 1875. razriješen je dužnosti porečko-pulskog, te imenovan tršćansko-koparskim biskupom. Ustoličen je u Trstu 26.09.1875. i tu je dužnost obnašao do svoje smrti.

Dr. Juraj Dobrila je 1848. g. pristupio *Slavjanskom društvu* u Trstu i počeo intenzivno raditi na obrazovanju hrvatskih intelektualaca kojih do tada u Istri gotovo i nije bilo. Osnivao je škole i stipendije za pomoć nadarenim dječacima iz siromašnih obitelji. Siromašnim župama pružao je novčanu pomoć za nabavu osnovnih potrepština za liturgiju, a u Juršićima je kupio zemljište i dao sagraditi crkvu, župni stan i školu. O svom trošku tiskao je 1854. opširan molitvenik *Otče, budi volja tvoja!*

Bio je član *Istarskog sabora* od njegovog osnivanja do svoje smrti, te predstavnik u bečkom parlamentu. Na zasjedanjima *Istarskog sabora* zalagao se za ravnopravnost hrvatskog i slovenskog s talijanskim jezikom, za uvođenje hrvatskog i slovenskog jezika u škole, za gospodarsko uzdizanje sela, uređenje zemljišnih knjiga, pomoć u izgradnji crkava i župnih stanova, za stalni fond za siromašne, snižavanje poreza za Is-

„Mi nismo u Istri po nečijoj milosti, mi već stanujemo ovdje više od dvanaest stoljeća i pol, imamo dakle jednaka prava s drugima ... Vrijeme u kojem živimo jest kojekakvo i zahtjeva od svakoga neka se pametno vlada da se ne zametne kavga među narodima... Iza ovakvih izgleda pravde i opreza pozivam se, gospodo, pravdu i opreznost vašu. Što biste vi rekli da se uskraćte vama ona prava koja mi tražimo, za dvije trećine naše pokrajine?“

tru, uzdržavanje glavnih cesta, bolnica te posvećivao veliku pažnju gospodarskim problemima Istre.

Prema popisu stanovništva, koji je Austrija provela 1846. g. na temelju razgovornoga jezika, u Istri je bilo ukupno 234.000 stanovnika, od toga 166.440 Hrvata i Slovenaca ili 71,12 %, a Talijana 60.040. ili 25,65 %. Prijedlog da se hrvatskom jeziku prizna ravnopravnost u saboru, jednostavno je odbačen. Premda je, prema podacima, Istra bila hrvatska zemlja, vlada austrijske monarhije dala je predstavnicima talijanskoga građanstva vlast u Pokrajinskome saboru, a oni su nastojali da se Istra talijanizira. Istarski Hrvati nisu imali građanski stalež, bili su uglavnom seljaci, a osim svećenika i malobrojnih učitelja, nisu imali svojih obrazovanih ljudi. S analfabetizmom bila je povezana gospodarska i politička zaostalost, mogućnost zavaravanja i potkupljivanja na izborima.

Dr. Juraj Dobrila od 1868. g. predvodi nacionalni pokret, s ciljem aktiviranja naroda na planu nacionalne samobrane, njegovanja narodnog jezika, čuvanja tradicije, gospodarskog i političkog podizanja, prihvatanja nove civilizacijske i kulturne tekovine, a pomoću svega toga iznalaženja puta za izvlačenje naroda iz očajne bijede. Utjecao je na pokretanje prvih hrvatskih novina i časopisa u Istri. Od posebne važnosti bio je list *Naša sloga* (1870.), osmišljen kao poučni, gospodarski i politički list. Tiskan je i izdavan pod motom narodne

Hrvatska pošta je 19. travnja 2012. pustila u optjecaj tri nove prigodne poštanske marke iz serije „Znameniti Hrvati“. Na jednoj od njih je Juraj Dobrila. Marke je osmislila Sabina Rešić, dizajnerica iz Zagreba, a tiskane su u nakladi od 100.000 primjeraka po motivu, te u arcima od 20 maraka.

poslovice *Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari*. Počeo je izlaziti u Trstu 1. lipnja 1870. kao dvotjednik, a od srpnja 1899. do 25. svibnja 1915. izlazio je u Puli.

Od sličnih listova banske Hrvatske i Dalmacije, koji su se na početku narodnog preporoda obraćali inteligenciji kao jezgri rodoljuba pozvanoj da probudi sve slojeve naroda, *Naša sloga* obraćala se izravno seljaku, pa su stil i sadržaj prilagođeni hrvatskom seljačkom puku. List je bio blag u pisanju, nije izlazio s borbenim programom, već je posvećivao veću pažnju političkom odgoju hrvatskih seljaka, poticao je u njima ljudsku i nacionalnu samosvijest i vrlo oprežno ukazivao na pripadnost Istre Hrvatskoj. Veliku pažnju posvećivao je općinskim izborima i borbi da općine dođu u hrvatske ruke, zatim pokrajinskim i parlamentarnim izborima, zalažući se za izbor naših i poštenih ljudi.

Dobrilino publicističko djelovanje je vrlo plodno. Ostavio je više rukopisa: zbirku poslovice, poučnih priča, kritika pod naslovom *Različito cvijeće*, propovijedi, pastirske poslanice i dr. Njegovom smrću završava prva faza istarskog narodnog preporoda. ■

90 GODINA OD ROĐENJA

Ivo Robić

* 28.01.1923. Garešnica kraj Bjelovara
† 09.03.2000. Rijeka, pokopan na
zagrebačkom Mirogoju

PJEVAČ S INTERNACIONALNOM
KARIJEROM

Nakon srednje škole, Ivo Robić dolazi u Zagreb, upisuje studij prava i istovremeno počima svirati u zagrebačkom *Grill Room baru* (današnja Gradska kavana) i kod *Tucmana* na plesnim večerima. Ivo Robić je izučeni glazbenik, on pjeva, svira klavir, saksofon, klarinet, flautu i kontrabas, a sa skladanjem je započeo još 1950-ih u Državnoj muzičkoj školi u Gundulićevoj ulici u Zagrebu.

Nastupom na radijskoj audijenciji 1943. pjesmom "Sniježi", otvaraju mu se vrata Državne krugovalne postaje Zagreb. Po završetku rata 1945. situacija se mijenja, Robić pjeva u Opatiji, priređuje koncerte u kazalištu, a tek je 1946. ponovno na Radio Zagrebu. Te

se godine ženi svojom ljubavi iz ratnih dana, Martom Goleš, koja mu je bila menađerica i desna ruka, i s kojom je mirno i povučeno živio u lčićima, u kući koju je dao graditi za njih dvoje. Djece nisu imali, pa je kuću oporučno ostavio crkvi. Danas je to Kapela sv. Ivana od Boga.

U Opatiji, na terasi hotela Kvarner (gdje će nastupati do kraja 1980. g.) otkriva ga Bavarac, koji ga angažira za nastupe u njegovom noćnom klubu u gradiću Hof an der Saale.

Sedam mjeseci iskustva u Njemačkoj, Robiću otvaraju vrata internacionalnog tržišta. Hamburška diskografska kuća Polydor, krajem 1958. g. poziva ga na probno snimanje i ugovara snimanje skladbe "Morgen". Skladatelj pjesme je Nijemac Peter Moesser, koji je živio i radio u Švicarskoj. Moesser je skladao za mnoge poznate pjevače šlagera, primjerice Roy Blacka, Petera Krausa, Katju Ebstein, itd.

U godinu dana singl ploča s pjesmama "Morgen" i "Ay, ay, ay Paloma", donijela je Robiću Zlatnu ploču Polydora i Brončanog lava Radio Luxembourga. Bila je na svim top listama šlagera u Europi.

Daljnji hitovi bile su i njegove pjesme na njemačkom "17 ti je godina tek",

"Vino je crveno" i "Stranac u noći". Tu je pjesmu, prema izjavi njegove supruge Marte, Ivo Robić napisao za Splitski festival, gdje nije prošla selekciju. Autorsvo je prepustio Bert Kaempfertu, a taj je pjesmu dao Franku Sinatri, koji je s njom napravio planetarni uspjeh 1966. godine.

Uz inozemnu karijeru, Robić je gradio i domaću. Nastupao je na svim festivalima (Opatija, Split, Zagreb, Krapina, Slavonija, Kvarner), bio je radijska i televizijska zvijezda, a ljudi su pjevuckali njegove pjesme u svim prigodama.

Hitovi su mu bili *Mama Juanita* iz filma *Jedan dan života*, i njegove vlastite skladbe: *Samo jednom se ljubi*, *Srce laku noć*, *Ta tvoja ruka mala*, *Moja mala djevojčica*, *Golubovi*, *Rodni moj kraju*, *Mužikaši...*

Između mnogih nagrada treba izdvojiti nagradu Josipa Štolcera Slavonskog za glazbenu umjetnost (1981.) i Porin za životno djelo (1997).

Na Zagrebačkom festivalu 1965. g. osvaja publiku pjesmom "Zbog čega te volim", pa je ta pjesma premoćno pobijedila, a Zagrepčani je usvojili kao himnu svome gradu. (dg) ■

ZBOG ČEGA TE VOLIM

Zbog čega te volim
Ja nisam dugo, dugo znao,
vjeruj grade moj.
Zbog čega se uvijek ja tebi vraćam,
Uvijek više tvoj

Zbog čega te volim
Zbog parkova, zbog ulica
na meni dragom tlu.
Zbog lipe pred kućom
Zbog djetinjstva što proveдох ga tu.

Idi na put, da saznaš to,
Isto je sve po stoti put,
Kad kući se vratiš,
I okupe se prijatelji, draga lica sva
Kad prođeš sva mjesta
Gdje drag si gost i gdje te svatko zna.

Reći ćeš tad, o grade moj,
Zbog ovih ljudi i zbog tebe ja sam tvoj.

ZAGREB, ZAGREB

Vraćam se Zagrebe tebi,
tebi na obale Save
Vraćam se Zagrebe tebi,
tebi pod zidine stare

Zagreb, Zagreb,
otvaraj vrata parkova sva,
Zagreb, Zagreb,
najljepši meni si grad.

Mnoge tajne gornjeg grada,
Svaka klupa pjevat zna.
Mnoge tajne gornjeg grada,
U tvom krilu želim ja.

Zagreb, Zagreb,
otvaraj vrata parkova sva
Zagreb, Zagreb,
najljepše pjesme pjevat ću ja.

ZA STUDENTE KOJE SU TITOV PARTIZANI UBILI NA KRIŽNOM PUTU STOTINU BIJELIH RUŽA

Građanska inicijativa za Hrvatsku bez totalitarističke simbolike održala je 10. prosinca 2012. još jednu prosvjednu akciju kojom traže preimenovanje kazališnog trga.

Tom su prigodom uz ogradu Sveučilišta položili stotinu bijelih ruža kao sjećanje na studente koje su Titovi partizani ubili na Križnom putu, a rektoru Sveučilišta uputili slijedeće pismo:

KRUG ZA TRG 10.12.2012.

Građanska inicijativa za Hrvatsku bez totalitarističke simbolike

Gospodin

Prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš

Rektor Sveučilišta u Zagrebu

Trg maršala Tita 14

10 000 Zagreb

Predmet: Adresa Sveučilišta u Zagrebu, ubijeni studenti

Poštovani gospodine prof. dr. sc. Bjelišu,

Članovi Kruga za trg danas su simbolički položili stotinu bijelih ruža uz ogradu Sveučilišta, sjećajući se studenata koje su Titovi partizani ubili na Križnom putu ili onih koje su komunističke vlasti umorile u kaznionicama tijekom trajanja Jugoslavije. Uz svaku ružu pričvršćeni su podaci o studentu. Vladimir Hećimović (25) iz Zagreba bio je apsolvant medicine, a ubili su ga u Mariboru dok je bio uz ranjenike, Josip Lovrić (21) iz Vukovara bio je student agronomije, a ubili su ga, skupa s bratom blizancem, na nepoznatom mjestu, Franjo Magdić (22) iz Ogulina bio je student šumarstva, za grob mu se ne zna.

S tužnom lakoćom bilo je moguće rekonstruirati sudbine nekoliko stotina studenata i studentica, a riječ je o vremenu kada je na Sveučilištu u Zagrebu, tada jedinom sveučilištu na hrvatskim prostorima, studiralo tek nekoliko tisuća studenata. Poznato je da su akademske godine 1939./1940. bila upisana 6'322 studenta, a, primjerice, 1943./1944. bila su 4'493 studenta. Vjerujemo da su jugoslavenske komunističke vlasti ubile tisuću hrvatskih studenata! A koliko ih je tijekom kasnijih godina zatvarano te na grozne načine mučeno!

Molimo Vas, pa i premda su naša ranija pisma u istom predmetu ostajala bez odgovora, da Sveučilište sa svoje strane pokrene postupak za promjenu imena Trga maršala Tita, na kojem je sjedište Sveučilišta. Šutnja je gorki teret na uspomeni ubijenih mladih ljudi - studenata i drugih.

Prihvatanje adrese s imenom diktatora prešutno je legitimiranje nasilja (i ubijanja studenata!) te današnjim studentima poručuje da je diktatura prihvatljivi oblik državnog života. Korak bi bio u skladu sa željom mnogih sveučilišnih profesora. Njih gotovo dvije stotine je u listopadu prošle godine supotpisalo jedan u nizu zahtjeva Kruga za trg. Potpis su dali i svi profesori koji su bili rektori Sveučilišta od osamostaljenja Hrvatske.

Puno i s poštovanjem Vas pozdravljam,

Maja Runje, koordinatrica Građanske inicijative Krug za trg

Na znanje:

- Senatu Sveučilišta u Zagrebu
- Dekanima fakulteta
- Studentskom zboru Sveučilišta u Zagrebu,
- Zavičajnim klubovima studenata
- Medijima

Koordinacijski odbor Kruga za trg: Ante Beljo, Zdravka Bušić, Anđa Lovrić, Cika Mikočić, Đurđa Puškaš, Maja Runje, Radovan Slade-Šilović, Eduard Spahić, Maja Šovagović, Smiljana Šunde, Zorka Zane, Željka Znidarčić

GRAFITI MLADIH ANTIFAŠISTA

Na facebook stranici "Mladi Antifašisti Zagreba" objavljena je slika Meštrovićevog remek djela "ukrašeng" grafičkom jednog od 724 člana te grupacije. Članovi su pozvani poslati daljnje slične fotografije. Dakle, sada znamo tko nam "ukrašava" grad.

Čovjek se jednostavno mora zapitati: što je u njihovim srcima, a što u glavama?

Odgovor bi mogao biti: Tito u srcu, beton u glavi! I to armirani!!! Kojeg se ne može ukloniti bez teške mehanizacije. ■

HRVATSKE ŠUTNJE

- Većina je šutjela pod Austrijancima,
- većina je šutjela pod Mađarima,
- većina je šutjela pod Srbima,
- većina je šutjela pod Jugoslavijom,

danas opet većina šuti pod kriminalcima iz vlastitih redova i njihovim stranim gospodarima!

ALI, NISMO SVI UVIJEK ŠUTJELI...

... uvijek je bilo naših hajduka, uskoka, buntovnika i revolucionara, ako je većina šutjela uvijek se našao neki Petar Zrinski, Fran Krsto Frankopan, Matija Gubec, Eugen Kvaternik ili Bruno Bušić koji nije trpio ropstvo!

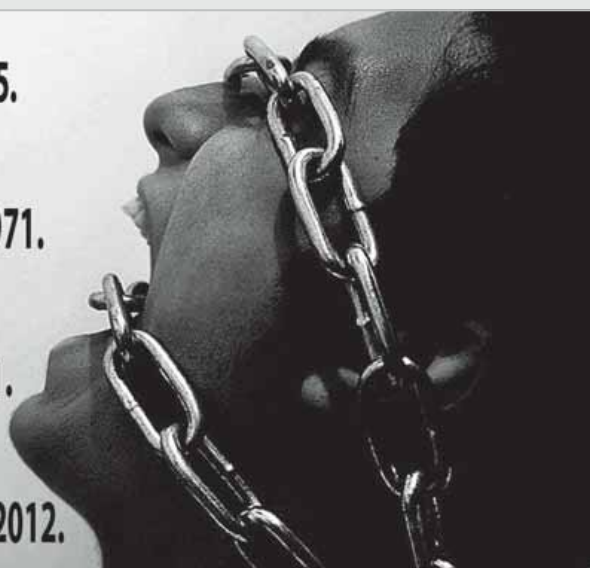
Gdje su takvi Hrvati danas, da opet zapale baklju hrvatstva?! Gdje je onaj naš prkos, bunt, ponos, inat, dišpet, kojim smo preživljavali i najgore nedaće (barem dio nas, onaj dio koji nikad nije postao i nikad se nije umorio)?!

Hrvatska šutnja 1945.

Hrvatsko proljeće 1971.

Domovinski rat 1991.

Domovinska šutnja 2012.

Izvor: Facebook - Priznajem, Hrvat sam

dr. Franjo Tuđman

Prvi hrvatski predsjednik

Naslovnica: Vjesti, Vjura, Premijerica, Govori, Životopis, Radovi, Retlike, Fotografije, Mitovi, Premisljanje

"Mogućnost snivanja i pjevanja o slobodi i istini. Tu nadu nitko ne može nadomjestiti."

UNUCI POKRENULI MREŽNU STRANICU O DR. FRANJI TUĐMANU

Prvi hrvatski predsjednik dr. Franjo Tuđman dobio je prije nekoliko dana mrežnu stranicu www.tudjman.hr.

Stranicu su pokrenuli unuci *Dejan Košutić, Siniša Košutić, Nina Tuđman Vuković i Ivana Tuđman*.

Na stranici se nalaze rubrike: Promišljanja, Govori i Radovi s izvornim Tuđmanovim tekstovima, životopis, razne fotografije, kao i izjave osoba iz političkog života koje su tijekom života upoznale dr. Franju Tuđmana.

ŠTO SE BABI HTILO, TO SE BABI SNILO **SNJEŽANA PAVIĆ:**

"Sudac Meron danas će pročitati konačnu presudu Hrvatskoj dr. Franje Tuđmana ..."

U to su bili čvrsto uvjereni Jutarnji list i njihova novinarka Snježana Pavić (autorica članka gornjeg naslova) i time još jednom nedvojbeno definirali svoje nacionalno opredjeljenje - antihrvatsko. Koliko ih je oslobađajuća presuda izne-

nadila i šokirala, to si lako možemo predočiti.

No, nakon oslobađajuće presude pod hitno je trebalo zametnuti svaki trag prvobitnom tekstu. Najjednostavnije bi bilo maknuti ga sa servera, ali sve što je jednom objavljeno, može se naći u raznim internetskim arhivima. Ako se pak zadrži ime stranice (link), ali joj se promijeni sadržaj, onda je prvobitni tekst izgubljen. Upravo to su napravili u Jutarnjem listu!

Pod istim imenom (linkom) sada se može pročitati samo kratki osvrt na presudu: "Žalbeno vijeće Haškog suda donijelo je oslobađajuće presude generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču nakon što je sud odbacio

zaključke raspravnog vijeća prema kojima su Gotovina i Markač sudjelovali u udruženom zločinačkom pothvatu, kao i optužbe za prekomjerno granatiranje Knina, Gračaca, Obrovca i Benkovca, a sud je Gotovinu i Markača oslobodio i zapovjedne odgovornosti."

Međutim, uvijek ima ljudi koji si orginalnu stranicu arhiviraju i portala koji su spremni ponovno ju objaviti. To se, u ovom slučaju, dogodilo i Jutarnjem listu, koji je tako uhvaćen u manipulaciji čitateljima.

Posljedica za takvo ponašanje, trebao bi biti - **bojkot novina i novinara!** Pročitajte orginalni članak u nastavku! (D. Gaupp)

NA STUPU SRAMA: SNJEŽANA PAVIĆ I JUTARNJI LIST

NIJE TUĐMAN MORAO OSOBNO BITI OPTUŽEN DA BI SE SUDILO NJEGOVU PROJEKTU

Snježana Pavić, Jutarnji list, 16.11.2012.

Kada danas ujutro šef Haaškog suda Theodor Meron bude čitao pravomoćnu presudu Anti Gotovini i Mladenu Markaču, s treskom će se zalupiti vrata na jednoj fazi hrvatske povijesti. Kako god Žalbeno vijeće Haaškog suda odredi kaznu dvojici generala, smanji je ili potvrdi, to će biti presuda Franji Tuđmanu i Tuđmanovoj Hrvatskoj.

Jasno je da Haaški sud sudi pojedincima, a ne državama baš u namjeri da se krivnja individualizira, a ne da je generacijama poslije kao teret nose cijeli narodi. Jasno je i da će tu kaznu odslužiti dvojica konkretnih ljudi, Gotovina i Markač, obojica danas 57-godišnjaci, pojedinci sa svojim osobnim životima.

Jedan je kao dječak pobjegao preko granice i mijenjao kontinente živeći život pun pustolovina poput nekog superjunaka, drugi je krotko gradio karijeru u policiji bivše države. Krenuli su u život u različitim pravcima, da bi ih spojio rat devedesetih i Carla del Ponte. Danas se u Haagu izriče pravomoćna presuda njima dvojici, ne državi, no simbolički je haaški proces za *Oluju* bio proces tuđmanovskoj Hrvatskoj devedesetih.

PROTJERIVANJE SRBA

Činjenica je da je haaška optužnica za Oluju iskonstruirana za politički i vojni vrh države, a ne za šefa specijalne policije, naftaša i generala s biografijom legionara. Tako je zločin u Gruborima (počinili su ga specijalci, a njihov nadređeni nije osigurao da počinitelji budu kažnjeni, što bi, recimo, bio ključan krimen da se htjelo suditi za njihova nedjela u *Oluji*) ovdje tek jedan element široko postavljene optužnice.

Po Haagu, nije Markač kriv za ubojstva kao što je Blaškić odgovarao za ubojstvo u Ahmićima, nego prije svega

zato što je poslužio Tuđmanu, Gojku Šušku i Zvonimiru Červenu, prvoj trojici iz optužnice, u provedbi cilja o protjerivanju Srba iz Hrvatske.

REMETILAČKI FAKTOR

Optužnica protiv Gotovine ili Markača nije poput one kakvu je Haaško tužiteljstvo pisalo protiv, recimo, generala Sefera Halilovića, optuženog pa oslobođenog optužbe za pokolj u Grabovici u Hercegovini. Ključni zločin za koji odgovaraju Gotovina i Markač nisu ubojstva više od 150 staraca preostalih nakon *Oluje*, ni pljačka i palež stotina sela, nego protjerivanje većine srpskog stanovništva s područja oslobođenog u *Oluji*.

Tuđman je smislio cilj koji nikada nije tajio: Hrvatska bi bila stabilnija s manje Srba, često je to ponavljao i u javnim prigodama. Te Tuđmanove izjave uzeli su haaški tužitelji, dodali im Brijunski transkript i napisali optužnicu. Na Brijunima je dr. Franjo Tuđman 31. srpnja 1995. okupio vojni vrh i ondje su smislili kako provesti taj plan protjerivanja Srba, smatra Tužiteljstvo, a potvrdilo je prvostupanijsko vijeće Haaškog suda.

Taj plan o protjerivanju "remetilačkog faktora", kako je Tuđman zvao Srbe, proveli su artiljerijskim napadom prva dva dana *Oluje*: napali su Knin i druge gradove granatirajući ih tako nasumično da su među stanovništvom izazvali paniku, pa su ljudi u strahu pobjegli i zauvijek napustili svoje domove.

Ono što je uslijedilo poslije, ubojstva, pljačke i palež, to nije bilo unaprijed smišljeno, ali se moglo očekivati, piše Haag, a cilj svega bio je spriječiti povratak Srba, što je osigurano kasnijim diskriminacijskim mjerama hrvatske Vlade, koja je dvjema uredbama oduzela imovinu odbjelim Srbima planirajući njihove kuće pokloniti koloniziranim bosanским Hrvatima.

Na Brijunima su uz Franju Tuđmana bili ministar obrane Gojko Šušak, gene-

ral zbora Anton Tus, generali Pavao Miljavac, Miljenko Crnjac, Luka Džanko, Željko Glasnović, Marijan Mareković, Petar Stipetić, Josip Lucić, Imra Agotić, admirali Ante Budimir i Davor Domazet i brigadir Mirko Norac. Gotovina i Markač također. Zašto su samo oni optuženi?

KONAČNA KAZNA

Nije dr. Franjo Tuđman morao osobno biti optužen da bi se sudilo njegovu projektu. Krajina je zasuta lažnim lećima kojima se srpsko stanovništvo poticalo na bijeg, otvoreni su im koridori za izlazak, a predsjednikova poruka da ostanu nije zvučala umirujuće, nego prijeteće. Većina srpskog stanovništva je otišla: za to će danas konačnu kaznu saslušati šef specijalaca i zapovjednik jednog od dva operativna sektora u operaciji *Oluja*.

Haaška presuda će najglasnije odjeknuti u javnosti, ali najveći posao u zaptvaranju ratnog poglavlja hrvatske povijesti obavljaju domaći sudovi: Glavaš služi kaznu za zločine u Osijeku, Merčep tek čeka na presudu za zločine iz 1991. Oni prvi, poput Norca, već izlaze iz zatvora. Lora, Sisak, Kerestinec - diljem Hrvatske, manje ili više uspješno, lokalni sudovi čiste zajedničku prošlost od zločina i nepravde. ■

"PONIŠTAVAM OSUĐUJUĆU PRESUDU (...) I IZRIČEM OSLOBAĐAJUĆU PRESUDU PO TOČKAMA JEDAN, DVA, ČETIRI, PET, ŠEST, SEDAM, OSAM I DEVET OPTUŽNICE"

Piše: Neva G. Mihalić
Vijenac, 29. studenog 2012.

Oslobađajućim haškim presudama generalima Hrvatske vojske Gotovini i Markaču i njihovim povratkom u Domovinu, za hrvatsku naciju Domovinski rat je završen. Povratak dvojice generala u Domovinu znači da je Hrvatska istom sada, ponovno pred lutajućim pogledom Europe, dovršila svoju borbu za slobodu.

No ne treba se zanositi. Strani i unutrašnji sudionici specijalnog rata nalaze se na istim pozicijama s nepromijenjenim stavovima.

Hrvatska država jest hrvatski narod, pa je rat protiv Hrvatske rat protiv hrvatskog naroda

Zbog nove, zajedničke pobjede, dogodio se nacionalni praznik: preko stotine tisuća ljudi na trgovima plakalo je i smijalo se, padalo u zagrljaje i ljubilo, pjevalo i klicalo, automobili su trubili ulicama, crkvena zvana su zvonila, vijorile se nacionalne zastave, barjaci gardijskih, policijskih, domobranskih i hosovih postrojbi.

I gledalo se u nebo radosno, ponizno i sa zahvalnošću. Uslišane su naše molitve izgovarane svih ovih godina u domovima i crkvama, suze isplakane javno i privatno, ublažena je bol, otjeran očaj i razdiruća sumnja. Tripit je u dva dana zagrebačka katedrala bila prepuna u jedinstvu i zajedništvu hrvatskoga naroda: jednom u dugoj molitvi, u zebnji i nadi, ali i s osjećajem unutrašnjeg mira, drugi put u sreći i zahvalnosti, treći put u radovanju u zajedništvu povijesno jedinstvenog okupljanja. Brodovi katedrale odzvanjali su svečanim molitvama i pjesmama Bogu, kao i pljeskom ljudima koji su 90-tih godina vodili narod do slobode i mira. Dok su iznutra svijetlile naše duše, nedogorjeli plamen svijeća kao znak traženja Božje milosti i sjećanja na žrtve, sjajni lusteri na svodovima crkvi i crvene baklje na trgovima osvjetlili su našu noć.

Političke i obavještajno-sigurnosne implikacije ovih događaja i ponovno, vi-brirajućim srcima uspostavljeno, jedinstvo hrvatske nacije ujedno znače i potpun neuspjeh dvanaestogodišnjeg specijalnog rata protiv Hrvatske i poraz političko-medijske kampanje inkriminiranja i demontaže hrvatske državotvorne politike koja je započela smrću utemeljitelja moderne hrvatske države. One politike koja svjedoči o hrvatskom državotvornom političkom kontinuitetu kao trajnom izrazu hrvatskog suverenističkog stava i iskazu političke volje hrvats-

kog naroda. Zato što je narod ono što jest hrvatska Država, rat protiv te politike - vođen izvana, a potpomagan iznutra - bio je bez sumnje rat protiv hrvatskog naroda.

Neizobličen ljudski osjećaj za istinu i za pravdu, žarki poriv za slobodom, usredotočenost, ustrajnost, širokogrudnog, zajedništvo i duhovna postojanost hrvatskog naroda ovih su, naizgled mirnodopskih godina generirali snagu nacije. Ona nije mogla izvana ostati neprijemljena i s njom je trebalo politički i obavještajno računati, na nju trošiti snagu i vrijeme, ukoliko se i dalje htjelo nastaviti s nastojanjima da se (s)lomi Hrvatska.

OTPOR HRVATSKOGA NARODA

U dvadeset i jednu godinu državne nezavisnosti Hrvati su pokazali da je njihova suverenistička svijest čvrsta i postojana, da im raznorodni politički stratezi mogu pomišljati birati "lidere", ali da hrvatski narod sam bira svoje vođe. Ljude za koje osjeća da su postojani i poštovni u brizi i ljubavi prema Hrvatskoj i njenom narodu i koje vjerno nosi u srcu usprkos težini križa koja se time često preuzima. To nisu "mračni", "regresivni", "militantni" i "nacionalistički" vođe, kako ih etiketiraju zbog osobnih, partikularnih ili neprijateljskih političkih ciljeva, nego su to velikani hrvatske nacije kao uzori mudrog prosuđivanja i hrabrog vodstva kroz povijesne okolnosti i vrijeme.

Narod u Hrvatskoj ima dugo povijesno i političko pamćenje i ne zaboravlja tko je što govorio i kako je radio - s pozicija institucija hrvatske Države, "stručnog" mišljenja ili "objektivnog" novinarstva - u odnosu prema dugotrajno slaganim haškim optužnicama i svim hrva-

tskim optuženicama. Otuđeni od naroda ili mu posve strani u svojim idejno-političkim shvaćanjima, hrvatski političari pomislili su da grade državu, odnosno republiku, za sebe i svoje političke opcije, oblikovanu u skladu sa zamislima i potrebama koje su nespojive s političkom voljom i povijesnim i životnim interesima hrvatske nacije.

Mi sada možemo racionalno razmatrati povijesno trajne, ali sadašnjošću izmijenjene geopolitičke okolnosti na jugoistoku Europe koje su mogle doprinijeti pragmatičnom obratu i pritisku na države koje su, i preko struktura haškog suda, provodile protuhrvatske operacije. Na našim su granicama (ili vrlo blizu njih) države s ozbiljnim demokratskim deficitima koje još nisu završile sa svojim formiranjem, neprijateljski nastrojani narodi koji, ili posjeduju srednjevjekovnu nacionalnu svijest, ili na umjetan i agresivan način pokušavaju biti nacijom.

Također, možemo analizirati upornost hrvatske pravne bitke ili učinke građanske i profesionalne hrabrosti ljudi različitih profila i nacionalnosti na prokazivanje apsurdnosti, neistinitosti i konstruiranosti teza haških optužnica i prvostupanjskih presuda, kao i na isticanje njihovih konzekvenci za međunarodno ratno i vojno pravo.

Ipak, na čitanje zaključaka Žalbenog vijeća možemo gledati i kao na rušenje konstrukcije optužnica poput kule od karata, zamalo bez vidljivog djelovatelja i uzroka - ako uzrok ne uočavamo u postojanoj molitvi i upornom hrvatskom otporu, građanski hrabrom manifestiranju podrške generalima koja je sve ove godine dolazila iz hrvatskog naroda, zajedničkim javnim nastupanjem ili najraznorodnijim, gotovo "gerilskim", ►

pojedinačnim mikroaktivizmom, bez obzira na klimu farizejskog građanskog zazora koju su hrvatski političari - po "preporukama" izvana, a na vlastitu korist - stvorili oko odnosa prema Domovinskom ratu i koja je dovela do društvenog stanja kojim se hrvatski narod dovodio do očaja i bespomoćnosti, a hrvatski branitelji do nevjerice, duševnog beznađa, duhovne izgubljenosti ili samoubojstva.

Dok god se u Haagu, preko suđenja hrvatskom ratnom političkom i vojnom vodstvu, sudilo Hrvatskoj, njenom narodu i njenim vojnicima, nitko u kome živi srce za Domovinu i za narod, nije imao pravo ostajati ravnodušan i distanciran od bola i patnje svoga naroda i njegovih branitelja, nego to poniženje i bol duboko dijeliti s njima. Nije smio mirno promatrati pribijanje Hrvatske na stup srama divljanjem laži, nepravde, nestvarne nerazumnosti, neoimperijalističkog sarkazma i šovinizma izvana, a egoizma, bahatosti, uskovidnosti, karijerizma, pokvarenosti i izdaje iznutra.

POTVRDA POLITIČKIH ODNOSA

Oslobađanjem generala Hrvatske vojske, neposredno pred obilježavanje herojske obrane Vukovara, potvrđeni su temelji geopolitičkih i geostrateških odnosa na jugoistoku Europe uspostavljene pobjedonosnim operacijama Hrvatske vojske 1995. g. Uz nužnu i trajnu stratešku suradnju s hrvatskim i bošnjačkim saveznicima iz BiH, Hrvatska se svojim političkim razvojem definitivno odvajala od balkanskih prostora.

Nadajmo se da snažna vanjska podrška Hrvatskoj podrazumijeva prihvatanje hrvatske nacije kao živog, samosvjesnog subjekta na pozornici europskih naroda, poštivanje hrvatske povijesti i hrvatskog suvereniteta. Hrvatski nacionalizam, sličan bilo kojem stvaralačkom nacionalizmu kojim su nastajale moderne zapadne europske države, politički je izraz povijesne egzistencije naroda. Izraženi su mogao biti samo iz povijesnih razloga: rođen je iz egzistencijalne nužde malog europskog naroda da se samosviješću i samoosviješćivanjem neprestano bori za elementarni biološki opstanak, pod političkim i kulturnim pritiskom i vojnim agresijama većih naroda.

Povratak dvojice generala iz zatočeništva u Domovinu znači da je Hrvatska istom sada, ponovno pred lutajućim pogledom Europe, dovršila svoju borbu za slobodu. No ne treba se zanositi. Strani i unutrašnji sudionici specijalnog rata nalaze se na istim pozicijama s nepromijenjenim stavovima, a povijesno nezrela i iracionalna srpska svijest nije u stanju uvidjeti političku i moralnu odgovornost za svoja (zlo)djela, zablude i životne odluke.

Pored toga, umjesto da "moralna" i "kršćanska" Europa prepozna herojski

otpor malog naroda protiv nadmoćnog neprijatelja i njegovu borbu za golu egzistenciju i humanističke vrednote, umjesto da označi agresora i kazni ga za žrtve, za zvjerska počinjenja zločina, paljenja sela, razaranja gradova, crkvi i spomenika, ona dvostrukim kriterijima i relativizacijom potpomaže politiku srbijske države pokušajima sapinjanja Hrvata u šutnju i podređenost.

Pritom se, kao nepostojeće, ignorira uobičajene prioritete ratnog stanja kao i osobitu hrvatsku ratnu zbilju u kojoj je dolazilo i do srpskih žrtava: vanjska agresija na Hrvatsku ne bi bila moguća, ne u tolikoj mjeri i s tolikim posljedicama, da nije bilo one unutarnje. I u iskustvima i uređenijim državama takva situacija urodila bi mračnom i tjeskobnom atmosferom kakva je bila u Hrvatskoj 1991. godine. S tom razlikom što je ovdje bila dovedena u pitanje gola egzistencija jednog naroda: nacija se stisnula na sigurnijim područjima zemlje ili je potjerana u podrume i zbjegove, srpski zločini bili su masovni i krvoločni, premnogi srpski susjedi preko noći postali su neprijatelji i prokazivači, oružja ili ustrojene vojske Hrvati nisu imali za obranu i ni jednoga saveznika na vidiku.

A godine 1995., na još uvijek ratnom području, a u pozadini daljnjih vojno-operativnih djelovanja, hrvatska država nije uspjela vojno-policijski kontrolirati teritorij kako bi potpuno onemogućila izvršenje osвете, razbojništvo civila i razvojačenih osoba ili nedostojne ispade policajaca i vojnika, niti je objektivno bila u mogućnosti sakupiti dokaze i svjedočanstva. U primjerima umiješanoosti vojnih osoba nije se moglo pohrliti u uključivanje vojnog pravosuđa zbog još jednog, važnog razloga: treba naglasiti da su hrvatski teritoriji bili okupirani do 1998. g., Hrvatska je morala biti spremna ratovati za njih te nije moglo biti lako odlučiti se zadirati u funkcionalnost vojno-policijskog ustroja i kompaktnost postrojbi.

Hrvatska sada može istražiti ratne zločine i zločine počinjene u ratu. Međutim, ne samo stranci koji ignoriraju povijesnu stvarnost, nego i neki politički Hrvati sve rečeno ne razumiju ili, jednostavno, ne žele biti dio hrvatske nacije. Gubeći moralnu ravnotežu, iz malograđanskog sebeljublja, oportunizma ili političke besvijesti, a pojedini i iz neprijateljskih stavova, ugađaju viktimo-manipulatorima kojima su mrtvi, a onda i izbjegli samo sredstvo i paravan za psihološko-promidžbene i političke operacije u svrhu slabljenja položaja hrvatske države, a podupirajući "prava" (?) i očečevanja srbijske.

KRISTIJANIZACIJA RATNIKA

Unatoč svemu ovome, hrvatska nacija ostaje i nacija živi. Samo oni koji ne poznaju prirodu Hrvata mogli su u svojim planiranjima podcijeniti štoku hr-

vatsku samosvijest i, kroz povijest us trajnu, nepokorivost ovoga naroda. Narod u Hrvatskoj određen je emotivnom slavenskom dušom, neslomljivim "ilirskim" prkosom, inteligentnom sumnjičavošću, kršćanskom metafizikom, dinamikom ratnika-branitelja i imperativom socijalne solidarnosti. Upravo zbog svega ovoga narod u Hrvatskoj ima snagu naroda i snagu nacije koja vodi pobjedi.

Zbog njihova ljudskog integriteta, moralne neslomljivosti i vojničkog autoriteta, povratkom hrvatskih generala dovršava se i kristijanizacija hrvatskih ratnika, pri čemu ne mislim na formalne hrvatske oružane snage i njihovu vojnu etiku, nego na poseban, "divlji" tip hrvatskog borca koji je - baštineći specifičnu vojničku čast i povijesno iskustvo izloženosti i nezaštićenosti hrvatskog naroda pred nesrazmjernim i bestijalnim agresijama u povijesnim prilikama nepostojanja nacionalne države i nacionalne vojske - samoorganiziranjem na teškim terenima, snalažljivošću u bezizglednim uvjetima, beskompromisnom borbenašću i fanatičnom neustrašivošću (a zadržavajući svojevrzni poganski mentalitet i noseći smrt u očima) kroz povijest znao na sebe navući, primiti i odbiti najteže udarce napadača na Hrvatsku.

No, pored ratnika iz Domovinskog rata i boraca u oružanim snagama i sigurnosno-redarstvenim službama, sadašnjost rađa druge, raznovrsne tipove hrvatskih "boraca" na svim područjima društvenog, gospodarskog i političkog života, osposobljene i spremne za odmjerenje snaga najrazličitijim suvremenim "oružjima" - kako bi naša sloboda dovela do potpunog ostvarenja životne samostojnosti našega naroda i njegove Države.

Jer dok jedna povijesna zbivanja jejavaju, druga su u tijeku, a treća već započinju. U ovome svijetu, bdijenje nad Domovinom, njenim životom i idealima nije uistinu nikada završeno. ■

KOMUNISTE JE IZNENADILA PRESUDA, JER SU PRIPREMALI SASVIM DRUGAČIJU BUDUĆNOST

Piše: Sanja Bilač, Hrvatski list

Već dugo vremena Hrvati nisu bili tako sretni. Ozračje radosti i ponosa, povratak nade i povjerenja smjestilo se u svakom kutku zemlje i srcima naših sugrađana. I sada, kada se Hrvatska polako vraća u stvarnost, tri značajna događaja, točnije presude, otkrivaju nam tri Hrvatske: Tuđmanovu Hrvatsku, Hrvatsku kakvu je zamislila Partija i Hrvatsku kakvu nam je za sada po prvostupanjskoj presudi, zamislio Ivo Sanader i njegovi poltroni.

Proces koji je u žalbenom postupku na međunarodnom sudu u Den Haagu dokazao da smo kao država sa svojim vodstvom vodili obrambeni rat protiv agresora, te kako optuženi generali nisu krivi za žrtve, zasigurno je nadnevak koji označava novi rođendan Domovine. Naša je budućnost doslovce ovisila o presudi međunarodnog suda. Jer hrvatski reformirani komunisti pripremali su sasvim drukčiju budućnost. Prisjetite se, primjerice, Mesićeve pripreme za platformu pomirenja na ovim prostorima, njezin nastavak u prijateljstvu Tadić-Josipović pa ubrzano ubacivanje novih igrača poput Džakule radi osiguranja kontinuiteta suradnje s novim srbijanskim predsjednikom Tomislavom Nikolićem. Partija i njezini igrači imali su jasnu strategiju budućnosti na ovim prostorima u koju se odlično uklapao za njih udruženi zločinački pothvat na kojem je nastala država. Nije im išla u prilog Tuđmanova Hrvatska koju je u konačnici valjalo osuditi kako bi se rušenjem tog projekta otvorila neka druga platforma za novi *region*. Pomno planiran scenarij posljednjih godina predvođen 'malim Titom' na prostorima *regiona* posljednjih je dana nevjerojatnom brzinom prilagođen novim okolnostima.

Nakon saznanja o oslobađajućoj presudi nastaje panika u partijskoj vr-

hušci. Nedorastao situaciji partijskog ideologa i vođe, predsjedniku Partije Zoranu Milanoviću ostavljena je tek uloga osobe koja kontrolira i nadzire glasačku mašineriju SDP-a, a ključnu ulogu skrivenog, ali istinskog partijskog vođe i ideologa preuzima svjetlonoša Ivo Josipović. Znao je on da dolazak oslobođenih generala ne znači samo konačni kraj pravednog i obrambenog rata već i veliku opasnost buđenja nacionalne svijesti što Partiji u osnovi ugrožava staru ideju danas nazvanu *region*.

Nije zato gubio vrijeme. Odmah se obratio javnosti u dobro pripremljenom intervjuu i obznanio novu taktiku Partije. Zborio je strasno i jasno, bez uobičajenih pomirbenih tonova i nedefiniranih stavova. Svjedočio je istinskog zagovornika *Oluje*, govorio o generalima herojima. Nije baš tako uvijek zborio. To što je nedavno pozvao na odgovornost klapu HRM-a Sv. Juraj samo zato što su pjevali na splitskom koncertu potpore hrvatskim generalima, tek je dio koji bi želio zaboraviti. Još bi mnogo toga što se tiče njegove uloge prema Haaškom tužiteljstvu želio zaboraviti.

Je li presuda mađarskog suda Radimiru Čačiću ujedno i presuda politici Zorana Milanovića? Gdje je poveznica te optužnice i hrvatskoga premijera? Zoran Milanović kao premijer inzistirao je da drugi čovjek vlade bude Radimir Čačić svjestan rizika osuđujuće presude kockajući se tako s cijelom hrvatskom vladom i državom u cjelini. Tako je nakon prve godine mandata ostao na ključnoj poziciji bez čovjeka s kojim je gradio politiku svoje vlade u jednom od najvažnijih resora kao što je gospodarstvo. Neozbiljno i neodgovorno.

Isti princip ponašanja Zorana Milanovića vidjeli smo i kod Ive Sanadera s klimoglavcima bez stava i svijesti da obnašaju najodgovornije državničke dužnosti. Tko im se usudio suprotstaviti? Ni onda kada je tema, primjerice, bila nacionalna naftna kompanija, ni danas kada je u pitanju resor od posebnog značaja. Aktualna partijska vlast dokazala je kako je nedorasla i bez sposobnih kadrova. Ne zna izvući zemlju iz krize, jer se

ona svakim danom produbljuje.

Odgovoran premijer, svjestan situacije u zemlji, odmah bi reorganizirao vladu i imenovao vladu stručnjaka koja bi imala zadatak stabilizirati zemlju i stvoriti pretpostavke za gospodarski razvoj. No od političke elite koju zanimaju samo fotelje, stranačke i državne povlastice, teško je to očekivati.

Tu snagu i mudrost državnika imao je samo Franjo Tuđman, ako se prisjetimo vlade nacionalnog jedinstva, što nam i sad treba u određenom obliku.

Još je jedan događaj obilježilo protekli tjedan. Suđenje i nepravomoćna presuda bivšem hrvatskom premijeru pružila je nadu, ali ne i odgovor u cjelini. Dobili smo Pedra, a gdje su ostali? Odgovorni su također svi oni koji su znali, svi oni koji nisu znali, a trebali su znati, najviše oni koji su na to trebali reagirati, a nisu na vrijeme. Jer šteta je učinjena. Sudi se hrvatskom premijeru. Netko je sve to gledao i nije ništa poduzimao kada je trebao.

Osim što je jasno da Pedro nije mogao sve sam. Valja se ne uhvatiti u tu zamku, jer ako ostanemo samo na Ivi Sanaderu, čitav će sustav, čvrsto involviran, ostati nerazotkriven s mogućim prestrojavanjem. A osnova sustava je poltronstvo klimoglavaca i sluga spremnih na sve za fotelju i svoju osobnu korist. Sustavno uništavanje kritičke misli i suprotstavljanja različitih razmišljanja stvorilo je poltronsku ideologiju koja je omogućila apsolutizam velikog vođe. Jučer Ive Sanadera u HDZ-u, danas Zorana Milanovića u SDP-u.

Do danas to nismo promijenili. Korupcija od akademске zajednice do zdravstva ide dalje. Sustav je malo i nedovoljno razotkriven. Institucije i sudstvo ne rade svoj posao. Ovaj put su nam izvan Hrvatske očitali lekciju. Ali što ako jednoga dana lekcija bude drukčija?

Možda se sjetimo one mudre misli dr. Franje Tuđmana: 'Imamo svoju Hrvatsku. Naša je i bit će onakva kakvu sami želimo ...'. ■

GENERAL GOTOVINA UHIĆEN JE 7. PROSINCA 2005. GODINE

Devet mjeseci prije njegovog uhićenja novinari su upitali neka poznata lica u politici i kulturi:

KADA BISTE VIDJELI GENERALA GOTOVINU NA ULICI, BISTE LI GA PRIJAVILI POLICIJI?

BEZ RAZMIŠLJANJA PRIJAVILI BI GA:

Đurđa Adlešić, gradonačelnica Bjelovara i saborska zastupnica HSLŠ-a: - *Prepoznala bih Gotovinu. Kud ste baš na mene naletjeli s ovim pitanjem? Ne vjerujem da je u Hrvatskoj. A na vaše pitanje mogu reći da bih ga ja prepoznala, ha, ha... Mislim da bih ga prijavila, ali ću razmisliti.*

Ingrid Antičević-Marinović, saborska zastupnica SDP-a: - *Kao što bih nazvala 92 kad bih vidjela da muž tuče ženu, tako bih nazvala isti broj kad bih vidjela*

Gotovinu. Ne bih se nimalo dvoumila, ali nikakav novac ne bih uzela jer je moja dužnost prijaviti.

Radimir Čačić, Damir Kajin, Zlatko Kramarić, Šime Lučin, Žarko Puhovski, Zoran Pusić

Radimir Čačić, saborski zastupnik HNS-a: - Pa naravno da bih ga prijavio da ga vidim. Taj novac koji se nudi za vjerodostojnu informaciju o Gotovini treba Amerikancima odmah uzeti i staviti u zakladu za policajce koja se sada osniva. Ako Amerikanci već daju, zašto im ne uzeti?

Damir Kajin, saborski zastupnik IDS-a: Da, prijavio bih ga! Oni koji ga ne bi prijavili su nezreli ekshibicionisti. Ja bih osobno volio znati i kako se to pojedinac bez kune može toliko vremena uspješno skrivati. Treba provjeriti i navode iz medija da je bio blizak narkomiljeu, a ako je to točno, treba mu i u RH suditi. Nagradu za njegovo prijavljivanje ostavio bih u državnom proračunu.

Zlatko Kramarić, gradonačelnik Osijeka: - Nemoguće je da ga ja vidim prije onih službi koje ga traže. Onda k vragu i službe ako ga ja mogu vidjeti prije njih. No, da ga vidim, kako sam legalist, morao bih ga prijaviti. To je moja građan-

ska obveza. Nagradu ne bih uzeo.

Šime Lučin, saborski zastupnik SDP-a: - Pa naravno da bih ga prijavio! Građanska dužnost je prijaviti, posebice nas koji se bavimo politikom, a to je i proklamirana politika. Što se tiče nagrade, osobe koje se bave ovim poslom sad još da idu teretiti porezne obveznike, to je malo neozbiljno. Ne bih uzeo novac ni od Amerikanaca.

Žarko Puhovski, HHO: - Naravno da bih prijavio. Treba prihvatiti da je to naš sud, a meni se čini da se neke stvari na Haaškom sudu mogu raščistiti i ne vidim drugoga rješenja. To se ne može rješavati tako da se pravim da nekoga ne vidim na ulici. Čovjeka treba prijaviti ako ga se prepozna, to mi je potpuno jasno.

Zoran Pusić, (brat Vesne P.) nevladin aktivist: - Bih, zvao bih policiju. Te nagrade, koje nude za Gotovinu Amerikanci i naši, mogle bi se upotrijebiti za mnogo dobrih stvari, ali ja bih Gotovinu

u prvom redu prijavio zbog toga što je vrijeme da se pretvorimo u pravnu državu. Svatko bi tako trebao razmišljati.

Jozo Radoš, saborski zastupnik i bivši ministar obrane: - Da, prijavio bih ga i ne bih se dvoumio. Dijelom je opravdano misliti da nas EU pritišće na tom pitanju, na kojem ne možemo sad sve učiniti, ali na to je već odavno trebalo misliti. Teško je odvojiti je li ovo političko ili policijsko pitanje. Policijsko se pitanje pretvara u političko.

Sanja Sarnavka, udruga B.a.b.e: - Prijavila bih ga bez razmišljanja. Što se tiče tih nagrada, ja bih novac jedino uzela da ga dam svojoj udruzi ili skloništu za žene u Hrvatskoj. To bi bilo dobro. Gotovinu stavljaju iznad zakona, jer Hrvati vole mitove i legende. Ta mitološka ljubav je dosta hranjena od strane države. Da se odmah reagiralo na pravi način, sad ne bi bilo ovih pitanja. Ljudi koji nemaju kruha vole igre; podržavajući Gotovinu, misle da sebi nešto čine u životu.

Danijela Trbović, voditeljica na HTV-u: - Ja bih ga prijavila bez ikakvoga dvoumljenja, jer zakon treba poštovati. Nismo se borili da bi netko bio iznad zakona. Pametan zna čemu služi pojas. Jest da smo "od stoljeća sedmog" tu, ali što se tiče EU-a, sami smo se doveli u ovu situaciju. Prijavila bih ga zbog građanske dužnosti, a ako bi mi dali novac, deset posto bih dala u humanitarne svrhe, a ostalo bih sebi humano donirala. ■

Jozo Radoš, Sanja Sarnavka, Danijela Trbović

'DIPLOMATSKI' IZBJEGLI DATI JASAN ODGOVOR

Mate Granić, savjetnik Predsjedništva HSP-a: - Kada bih vidio umirovljenoga generala Antu Gotovinu, odmah bih nazvao dva broja. Prvo bih nazvao premijera Ivu Sanadera i njega bih informirao, a zatim Antu Đapića. Policiju ne bih zvao. Nema razloga ne vjerovati Mesiću i Sanaderu da se ne nalazi u Hrvatskoj.

Goran Milić, urednik i novinar na HTV-u: - U situaciji u kojoj se svi novinari oko toga dijele, ja, kao urednik Dnevnika, da nešto kažem, mrtav sam. No, zvao bih kamere, to sigurno. Kad ne budem u Dnevniku, reći ću. Kad Mesić, koji je spretan govornik,

ne zna već dvije godine naći formulaciju, kako ću se ja onda postaviti? Odgovor na vaše pitanje nije mi u opisu radnog mjesta, ali i dalje ću prenositi vijesti i mišljenja o tome, isto kao i vi.

Hloverka Novak-Srzić, urednica: - Da vidim Gotovinu, ja bih sasvim sigurno reagirala. Zvala bih premijera i kamere,

a onda bi on postupio kako zna. Ja svoju odgovornost prebacujem na drugoga. Dužnost je da se bjegunce prijavi, ali kod Gotovine je to drukčije, jer je ta optužnica upućena na njega, ali i prema cijeloj državi. To je prije svega pitanje politike, a ne policije. ■

Arijana Čulina, Slaven Letica, Ivo Lončar, Oliver Mlakar, Ksenija Pajić, Ivić Pašalić

NE BI GA PRIJAVILI:

Arijana Čulina, glumica: - *Ne bih nazvala 92. Mislim, nisam pozvana da čovjeka niti hapsim, niti optužujem, niti da špijam. Jednostavno ga ne bih prijavila. Taj čovjek je za većinu ljudi heroj, jer da nije bilo njega i njemu sličnih, mi bismo sada bili Krajina. Možda nisam u pravu, ali tako mislim.*

Slaven Letica, saborski zastupnik: - *Ne bih ga prijavio. To je jako komplicirano moralno pitanje. Da ga vidim, pozdravio bih ga, dao mu ruku i rado popričao s njim. Što se tiče tih nagrada, bolje bi bilo da je ponuđena za one koji su napravili zlo u privatizaciji, otimali...*

Ivo Lončar, neovisni saborski zastupnik: - *Što se mene tiče, ne! Zato što smatram da se neprimjereno i nemoralno na takav način odnositi prema junaku Domovinskog rata. Ante Gotovina je simbol hrvatske borbe za neovisnost. Simbol države je himna, grb i zastava, a za mene je i on simbol ovoga naroda. Mi ne možemo ići po diktatu Europe.*

Oliver Mlakar, TV voditelj: - *Da ga vidim, ne bih zvao policiju, jer nisam prijavljivač. Ako ga policija traži, neka ga onda ona i nađe. Općenito sam protiv toga Haškoga suda. To je politički sud i jahati na tom nesretnom Gotovini, i zbog toga držati ovu zemlju i narod taočima, to nema nikakvoga smisla.*

Željko Pecek, Vedrana Rudan, Ruža Tomašić, Zlatko Vitez

Ksenija Pajić, glumica: - *Ne bih nazvala taj broj o kojem govorite. Ne želim obrazlagati zašto i kako, jer to je moja privatna stvar.*

Ivić Pašalić, HB: - *Pa naravno da ga ne bih prijavio! Heroje Domovinskog rata kao što je Gotovina ne tretiram tako, pa na takav način ne bih nikoga od njih prijavio. Hrvatska Vlada i Carla del Ponte su napravili od ovoga slučaja političko pitanje.*

Željko Pecek, saborski zastupnik HSS-a: - *Ja nikoga u životu nisam prijavio, pa vjerojatno ne bih ni Antu Gotovinu. Generali zaslužuju bolji odnos, jer sjetite se samo Blaškića. Prije nego što ga se sretna na cesti, treba staviti svu dokumentaciju na svjetlo dana, a koja je po kojekakvim arhivima tajnih službi. Treba pobiti one lažne dokumente koji su poslani u Haag.*

Vedrana Rudan, spisateljica: - *Ne bih! Zato što je to neka prozirna igra između onih koji imaju moć, tj. SAD-a i Zapada,*

i robova – Srbije i Hrvatske koje moraju izručivati svoje zločince sudovima na koje ne odlaze zločinci iz ostatka svijeta. Gotovina nije, kad ga usporedim s Bushom, Putinom i Berlusconiem, nikakav zločinac. Da se razumijemo, ja ne volim ratnike i muškarce tri glave niže od mene, ali 92 ipak ne bih okrenula.

Ruža Tomašić, saborska zastupnica HSP-a: - *Ne bih ga prijavila ni za živu glavu! Nema šanse! Dala bih mu ruku i bila bih jako sretna da ga vidim, a nikakva policija mi ne bi pala na pamet. Ante Gotovina je junak i heroj, a Haag je njega već osudio!*

Zlatko Vitez, glumac: - *Pa naravno da ga ne bih prijavio! Kako me to uopće možete pitati?! Ma nikada ga ne bih prijavio, pa čak ni onda. Ja ga poznajem osobno iz vremena rata i bili smo zajedno u najljepšim trenucima hrvatske države. On je najzaslužniji čovjek u Domovinskom ratu! ■*

PRESUDA ISKLJUČIVOJ POLITICI SRPSKOG VODSTVA

Piše: Ante Nazor, dnevno.hr

Što uopće misliti o onima kojima uza sve dokumente, fotografije i videozapis, treba presuda Haškoga suda da bi

shvatili da Knin nije bio razoren, da Gotovina i Markač nisu zločinci...? Što misliti o onima koji neistinama i poluinformacijama već 15-ak godina neprestano truju medijski prostor u Hrvatskoj?

Oslabađajuća presuda hrvatskim generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču od životnog je značaja za same generale, a u političkom smislu od ogromnog je značaja za Hrvatsku. Ona je moralna satisfakcija generalima i njihovim obiteljima za sve ono što su pretrpjeli ovih godina, kada su bili žrtve nepravde. No, ona ne mijenja sliku povijesti, kako se ovih dana navodi u medijima, jer povijest se ne piše na temelju sudskih presuda, nego na temelju cjelovitog uvida u izvore.

Bez obzira na sudsku presudu, a uz suosjećanje s obiteljima žrtava, posebice nevino ubijenih civila, činjenica je da spomenuti generali nisu zločinci, činjenica je da Knin nije ni prekomjerno ni neselektivno granatiran i činjenica je da

Hrvatska 'Olujom' nije provela 'udruženi zločinački pothvat', odnosno da nije odgovorna za odlazak srpskoga stanovništva iz Hrvatske. Za to, kao i za nužnost pokretanja oslobodilačke vojno-redarstvene operacije kao jedinog mogućeg rješenja problema okupiranog teritorija Republike Hrvatske, u kojoj su, nažalost, neizbježene i civilne žrtve, odgovorna je isključiva politika srpskog vodstva.

Dakako, uz takvu politiku, za incidence i ubojstva srpskih civila odgovorni su i neposredni počinitelji zločina, no to sigurno nisu zapovjednici hrvatske vojske i policije, ni tadašnja hrvatska politika koja je učinila sve što je mogla u onakvim okolnostima, da civilne žrtve budu što manje. Primjerice, u akciji pod nazivom 'Spasimo život', pokrenutoj nakon 'Oluje', na oslobođenom području zbrinuto je 10.594 osoba, od toga 70,4 % Srba. ►

Nevjerojatno je kako oni koji i dalje prozivaju Hrvatsku da je odgovorna za odlazak Srba s toga područja zanemaruju kontekst vremena i povijesne izvore, posebice odluke srpskog vodstva, samozvane referendume, izjave da neće živjeti 'u bilo kakvoj hrvatskoj državi' ili, primjerice, činjenicu da je hrvatsko Podunavlje tijekom mirne reintegracije, dakle bez obzira na prestanak borbenih djelovanja i garancije međunarodne zajednice, napustilo 77.316 osoba srpske narodnosti, od ukupno 128.316 stanovnika na tom području (dakle, više od 60 % Srba na tom području).

Nažalost, mnogi su podlegli autoritetu institucije, odnosno tezama Haškog tužiteljstva, iako bi trebali priznavati samo autoritet činjenica. Što uopće misliti o onima kojima uza sve dokumente, fotografije i videozapise, treba presuda Haškog suda da bi shvatili da Knin nije bio razoren, da Gotovina i Markač nisu zločinci...? Što misliti o onima koji neistinama i poluinformacijama već 15-ak godina neprestano truju medijski prostor u Hrvatskoj?

Tako dopisnik iz Italije i sada moralizira o tijesnoj većini u žalbenom vijeću prilikom donošenja odluke o odbacivanju prekomjernog granatiranja, ne bi li dokazao kako je pravomoćna presuda dvojbeni, opet zanemarujući činjenicu da fotografije, video zapisi i pisani izvori, čak i oni srpske strane, jasno pokazuju da je o tome besmisleno raspravljati. To je isti onaj dopisnik, koji nas je nakon prvostupanjske presude pokušao uvjeriti kako je 'čista matematika', odnosno smanjenje broja Srba u Hrvatskoj s oko 12 % na oko 4,5 %, dokaz da je Hrvatska počinila etničko čišćenje i da svi koji govore suprotno - lažu, bezobrazno zaboravljajući činjenicu da brojeve u historiografiji treba znati analizirati, odnosno odrediti uzroke i posljedice njihova smanjenja ili rasta.

Naravno da spomenuti dopisnik ne uvažava relevantne izvore koji objašnjavaju razloge takvoga smanjenja broja, a s kojima bi morao biti upoznat ako piše o toj temi, te da ga ne zanima povjesni kontekst i cjelovit prikaz toga povjesnog razdoblja, no to mu ne smeta da optuži Hrvatsku za etničko čišćenje. Kao da je 'Odluku Vrhovnog savjeta odbrane RSK o planskoj evakuaciji', donesenu 4. kolovoza 1995. u 16.45 sati (broj: 2-3113-1/95), potpisao Franjo Tuđman, a ne predsjednik Republike Mile Martić (odluka je potom 'ovjerena u Glavnom štabu SVK u 17.20 sati').

I u ponedjeljak je u večernjoj emisiji HTV-a rečeno, primjerice, da hrvatska država nije ništa poduzela da kazni počinitelje, odnosno da nitko nije osuđen za zločine počinjene nad srpskim civilima u ili nakon 'Oluje', iako je do 1999. 'pravomoćnom presudom za ubojstvo na kazne zatvora od 1 do 15 godina osuđeno 12 osoba: Zvonimir L., Miloš

M., Dane K., Mario D., Veselko B., Zoran Š., Darko S., Ivica L., Ivica S., Ivica D., Mirsad N., Robert S., a na kaznu zatvora u trajanju od 20 godina osuđen je Perica Č. Istodobno, vođeni su postupci zbog kaznenog djela ubojstva u selu Varivode, Gošići i Očestovo, a protiv osoba koje su sudjelovale u kriminalnim radnjama tijekom i neposredno nakon 'Oluje' (pljačka i palež) na hrvatskim sudovima do rujna 1999. na odgovarajuće kazne osuđene su 1492 osobe hrvatske nacionalnosti.

OGLEDALO LICEMJERJA

U toj je emisiji, pravednik s brkovima, koji ovih dana telefonom iz Zagreba tješi Savu Štrpca, uciviljenog zbog propalog plana da Hrvatsku proglasi zločinačkom tvorevinom i tako izbori legitimitet za 'Republiku Srpsku Krajinu', ispalo u medijski prostor novu dezinformaciju, otprilike - 'da se ubojstva ostale djece u Hrvatskoj ne mogu usporediti s ubojstvom ubijene Aleksandre Z., jer su stradala u granatiranju'.

Ubojstvo djevojčice Aleksandre i njezine majke stravičan je zločin, s kojim se hrvatsko društvo suočilo i osudilo ga, no čovjek koji se bavi pitanjem ljudskih prava i žrtava u Domovinskom ratu, ako to ne radi selektivno, trebao bi znati i napokon javno reći da to nije jedini primjer tako brutalnog ubojstva, primjerice, da su djeca Dario (rođ. 1986.) i Tomislav (rođ. 1989.) J. ubijeni u studenom 1991. u selu Kostriči, da je u pokušaju izlaska iz opkoljenog Vukovara 18. studenoga uhićen i hladnim oružjem ubijen 13-godišnji Igor Č., da su djeca Slobodan (rođ. 1981.) i Goran (rođ. 1987.) Č. ubijena 18. siječnja 1992. u Erveniku hicem iz puške, a tijela su im potom zapaljena... Ubili su ih pripadnici srpskih postrojbi.

Zar je problem spomenute zločine staviti u istu rečenicu? Zar je problem, prilikom pozivanja za Varivode, Grubore i Gošiće, u istoj rečenici spomenuti naselja Antin, Antunovac, Baćin, Balinci, Beli Manastir, Berak, Bilje, Bogdanovci, Bruška, Bučje, Cerić, Cetingrad, Čakovci, Čanak, Četekovac, Čelije, Dalj, Donji Čaglić, Drežnik, Drniš, Erdut, Ernestinovo, Ervenik, Glina, Glinsko Novo Selo, Glinska Poljana, Grabovac, Gređane, Hrvatska Kostajnica, Hum, Ilok, Ivanovo Selo, Jankovci (Novi i Stari), Jasenice, Joševica, Kijevo, Korlat, Kostriči, Kraljevcani, Kusonje, Lipik, Lišićić, Lovas, Lovinac, Maja, Marinci, Medviđa, Mikluševci, Mohovo, Nadin, Negoslavci, Okučani, Pakrac, Pakrački Vinogradi, Petrinja, Peckci, Petrovci, Plavićevac, Poljanak, Saborsko, Selište, Skela, Smilčić, Smoljanac, Slunj, Sonković, Sotin, Struga, Svinjarevci, Široka Kula, Škabrnja, Šopot, Tenja, Tordinici, Tovarnik, Vaganac, Viduševac, Voćin, Zemunik Donji, i druga stratišta diljem Hrvatske, na kojima su zlostavljani i

ubijeni hrvatski branitelji i civili? Kad se navode neprocesuirani zločini nad Srbima, zar je problem spomenuti koliko je neprocesuiranih zločina nad Hrvatima, primjerice za 145 masovnih grobnica u kojima su žrtve srpskih zločina, pa da se vidi je li to zbog nacionalnosti žrtava ili zbog nečeg drugog? S obzirom na to da bi se trebali držati načela da sve žrtve zaslužuju pijetet, a posebno ubijena djeca, bez obzira na njihovu nacionalnost, kako je moguće da su u medijima u Hrvatskoj spomenuti zločini neravnomjerno zastupljeni?

Tragikomično je gledati ovih dana rad uredništva pojedinih tiskovina koje su dan nakon donošenja oslobađajuće presude svoje novine omotali posterom Ante Gotovine, a na dan izricanja presude na naslovnici tih novina nije bilo ni slova o tome, kao da je riječ o nekoj privatnoj parnici u Haagu, a ne o događaju od iznimnog nacionalnog značaja. Da ne spominjem što su pojedinci pisali i govorili, a kako danas govore...

Posebno su licemjerni oni koji su nakon izricanja drakonske prvostupanjske presude u travnju 2011. prozivali sve koji nisu prihvatili takve presude Haškog suda *"da nisu sposobni suočiti se s prošlošću"*, a generalima su javno poručili da *"još nije kasno da se pokaju"*. Ta da su takve presude za njih bile 'pravične', a sada su 'skandalozne', iako je riječ o istom sudu čiju su objektivnost i stručnost dizali u nebo i predstavljali kao neosporni autoritet. Nevjerojatno je da su pojedini mediji vodstvima raznih nevladinih udruga, upitne stručnosti kad je riječ o Domovinskom ratu, u zadnjih 10-ak godina posvetili toliko prostora.

Oni su odgovorni za pokušaj da se raznim poluinformacijama i netočnim podacima teze haških tužitelja o 'Oluji' u Hrvatskoj prihvate kao konačna istina. Njihovi pokušaji danas su ogledalo licemjerja, kao što je knjiga 'Gotovina - stvarnost i mit' (Zagreb, 2010.), spomenik svim lešinarima, čiji je cilj opravdati unaprijed zadani zaključak, a ne povijesna istina.

Mnogi od njih ni ovih dana ne kriju svoj jal. Tako ona veličina od pjesnika, osebujne frizure, zamjera Hrvatima 'da više vole generale nego pjesnike'. Onome koji je svojim umijećem pisanja dobio značajne nagrade, ako je sitne duše, zaista mora biti teško pomiriti se s činjenicom da bi njemu, kao čovjeku, zapljeskao tek poneko, možda članovi obitelji i pokoji kolega (vjerojatno ne iz iste redakcije). On neće ili ne može razumijeti da milijuni Hrvata i građana Hrvatske vole Antu Gotovinu i Mladena Markača zbog njihovih ljudskih kvaliteta i svega dobroga što su učinili za Hrvatsku, a ne zbog toga što su generali...

Onog drugog pisca, komedijaša sa šeširom, generalova imenjaka, kojeg ljudi u Hrvatskoj shvaćaju toliko ozbiljno, koliko i njegovu izjavu o 'jednoj ►

ozbiljnoj međunarodnoj pravosudnoj instituciji, ne treba ni komentirati. To je ona dobričina koja nogometašu Zvonimiru Bobanu ne može oprostiti što je diplomirao povijest, pa kako će se onda pomiriti s činjenicom da će jedan general *'oskudnog općeg obrazovanja'* - kako ovih dana ističu zabrinuti 'intelektualci' - ostati upamćen kao važan sudionik najsjajnijeg razdoblja hrvatske povijesti, a da se njega i svih takvih 'intelektualaca' za koju godinu skoro nitko neće sjećati.

Ne znam tko su to 'mi' u njegovoj izjavi da *'smo mi u Hrvatskoj jedanaest godina trpjeli zbog generalovih postupaka'* i tko je to zapravo trpio, s obzirom na to da se spomenuto 'mi' neki dan jasno i masovno očitavalo po trgovima hrvatskih gradova što misle o generalima i koliko njima zamjeraju za desetljeće trpljenja. Čudno ili ne, oba spomenuta pisca kolumnisti su istih novina.

BRBLJANJE I PRAVDA

Da ne bi bilo zabune, zato što smatram da svi počinitelji zločina trebaju biti kažnjeni, postojanje sudova za ratne zločine i dalje smatram civilizacijskim iskorakom, ali pod uvjetom da uvažavaju činjenice i pravila ratovanja, da ne djeluju politički, da znaju razlikovati uzroke od posljedica i da se jasno odrede prema agresoru, jer se samo kažnjavanjem agresora može preventivno djelovati na sprječavanje novih ratova, odnosno agresija. A to sigurno nije Haški sud, jer za to ni nema mandat.

Stoga ću ponoviti ono što sam rekao na promociji izdanja našega Centra 9. studenoga 2012., dakle prije izricanja pravomoćne presude, da ne prihvaćanje onakve prvostupanjske presude nije

pitanje odnosa prema Haškom sudu, nego pitanje odnosa prema činjenicama, te da prihvaćanje onakvih objašnjenja u presudi ne bi bilo 'suočavanje s prošlošću', nego pomirba s nepravdom! Izricanje onakvih drakonskih kazni usprkos očitim činjenicama koje nisu uzete u obzir, mnogi su s pravom doživjeli kao političku odluku.

Pod dojmom takve presude i procesa vezanih uz Srebrenicu, Vukovar, Dubrovnik i generala Mladića, odnosno zbog propusta u svom radu i vidljivog taktiziranja, koje se može opisati kao politikanstvo, smatrao sam da sve kozmetičarke svijeta neće moći uljepšati Haško lice pravde. Ni ova pravomoćna presuda, koju smatram pravednom, neće znatnije ublažiti takvo mišljenje, jer Haški sud zbog prevelikih ambicija, a površnog rada svoga tužiteljstva ne može opravdati očekivanje da će njegovim presudama pravda biti zadovoljena.

Može li se, primjerice, opravdati pokušaj haškog tužiteljstva da presudama nevinim ljudima zadovolji statistiku, odnosno može li se nepravdanim presudama, kakva je bila prvostupanjska presuda generalima Gotovini i Markaču, postići pravda i ispuniti jedna od (političkih) zadaća Haškog suda - pomirenje u regiji? Može li se sud koji više godina drži nevine ljude u zatvoru bez prava na odštetu smatrati pravednim?

Može li se zanemariti činjenica da spomenuti Haški sud nije podnio tužbu protiv zapovjedništva JNA (Veljko Kadijević, Života Panić, Blagoje Adžić ...), čak ni za razaranje Vukovara i pokolj na Ovčari, i reći da je taj sud *'bio uspješan u procesuiranju onih koji snose najveću odgovornost za najteže zločine počinjene tijekom ratova u bivšoj Jugoslaviji'*,

kao što je to nedavno izjavio glavni tužitelj?

Kakva je to pravda kad se generalu Mladiću sudi za zločine počinjene u BiH, ali ne i za zločine u Hrvatskoj? Kakva može biti vjerodostojnost tužiteljstva, pa onda i suda koji na temelju nejednakih kriterija tužiteljstva donosi osuđujuće presude (poput prvostupanjske presude generalima Gotovini i Markaču), koje tvrdi da je Knin prekomjerno granatiran, a to isto ignorira kad su u pitanju Vukovar, Vinkovci, Osijek, Županja, Nova Gradiška, Novska, Sisak, Karlovac, Slavonski Brod, Lipik Pakrac, Daruvar, Gospić, Otočac, Zadar, Šibenik, Dubrovnik i brojna druga naselja?

Netko je već rekao da je to ruganje pravdi i stanovnicima spomenutih gradova. To smo 'brbljali', kako nas proziva sveznajući sveučilišni profesor Žare P., prije ove pravomoćne presude, pa ćemo 'brbljati' i dalje. Za sve bisere koje je on prosvao po medijima u Hrvatskoj u posljednjih 15-ak godina, posebice o 'Oluji', primjeren je puno teži glagol od 'brbljati'. Nije problem pogledati što je sve netko govorio i pisao... Sve ovo samo pokazuje koliko su u krivu svi koji traže da se *'zvanična historija o ratovima u SFRJ'* temelji na haškim presudama, te koliko bi tako pisana povijest bila površna i neprecizna.

Ovu završnu rečenicu napisao sam s mislima na proces šestorici Hrvata iz BiH koji se također vodi u Haagu, a u kojem je tužiteljstvo u svojoj završnoj riječi također izreklo neke teze koje su besmislene, poput spomenutih teza iz prvostupanjske presude generalima Gotovini i Markaču. ■

PRAVDA I NOVA PRAVEDNOST

IVE JOSIPOVIĆA ŠIRI SE HRVATSKOM KAO VIRUS GRIPE

Povodom oslobađajuće presude hrvatskim generalima, Tihomir Dujmović je napisao kolumnu koja se nije svidjela glavnom uredniku Večernjeg lista, pa ne samo da nije objavljena, nego je bila uzrokom otkaza. Ako pišeš istinu, mogla bi ti se dogoditi Pravda!!

Evo originalnog teksta kolumne:

NISU SVI PLAKALI OD SREĆE!

Piše Tihomir Dujmović

Sve je bilo spremno za egzekuciju. Susjedni dnevni list je najavio "Konačnu

presudu Hrvatskoj dr. Franje Tuđmana", tekst koji preko reda ulazi u anale novinarske besramnosti, Goran Rotim je obukao crno odijelo i nije imao u planu veseliti se, kao ni za karmine odjevena Tatjana Munižaba. Da bi za svaki slučaj prevenirali stvar, pozvali su Višnju Starešinu na HTV u 8.30, ali da ih ne bi išibala argumentima već u 9,00 su je izbacili iz studija pozivajući u njen stolac jednog Josipovićevo kolegu sa Pravnog fakulteta. Valjda da umiri moguću bjesnu naciju i objasni im pravnim jezikom da je zločin-zločin! I da ostanu mirni! Dan ranije HTV je strašio naciju izjavom Martićevog ministra Save Štrbca kako u slučaju osuđujuće presude Srbi već imaju spremne odštetne zahtjeve za udruženi zločinački pothvat. A onda je Hrvatska zajecala od sreće!

Toliko izmučena, toliko izmrcvarena, toliko ponižena, ova zemlja više nije imala snage pjevati punog glasa. Cijelo jutro Hrvatska je plakala i jecala od sreće! Ali, nisu svi plakali od sreće!

Državna televizija u liku Gorana Rotima bila je zatečena, emocionalno po-

sve prazna, sa zbunjenim izrazom lica jedva prikrivenog nezadovoljstva. Za razliku od njega, Saša Kopljarić je na Novoj TV pustio iskreni osmijeh, priznavši da je nemoguće u ovoj situaciji zadržati sreću, ispričavajući se u ime svoje ekipe koja ponosnom grajom što je probijala eter nije krila emocije.

I dok je kamera pokazivala cijelu zemlju kako jeca od neizrecive sreće, predsjednik države, rotimovski konsterniran šutio je gotovo dva sata. A onda je u kratkom govoru dva puta spomenuo da ne smijemo zaboraviti da smo mi činili ratne zločine! U trenutku kad i Haag šuti o tome, centrala lijeve Hrvatske prekida veselje! Traži suzdržanost! Opominje! Podsjeća! Zvjera oko sebe ne bi li pronašla odbačenu košuljicu kakve ustaške zmije! Mislite li da bi mu trebala dva sata da smisli što će reći da je na kakvom sudu oslobođen neki partizanski general za ratne zločine?

Da li bi i tada izbjegao odgovor kao što je izbjegao odgovor na pitanje novinara Hrvatskog radija Zadre, ►

da se očituje o povijesnim implikacijama presude? Da, kako da prevali preko usana činjenicu da je ovo oslobađajuća presuda Tuđmanu i njegovoj politici? Kako da prizna da je ovo međunarodna abolicija Gojku Šušku, čovjeku kojeg smo medijski već poslali na izdržavanje kazne? Kako da kaže da je bilo besramno sve ove godine onako usukano, suzdržano, gotovo poluilegalno slaviti *Oluju*? Kako da kaže da se eto baš sad prisjetio kako je bilo neprimjereno kad je Pupovac prozvaao Kosor što pozdravlja "nepravomoćno osuđene haške optuženike"?

Kako da kaže da je ono što tvrdi nevladina udruga *Documenta* o *Oluji* diametralno suprotno onome što sada potpisuje Haški sud? Nije li baš on *Documenti* nedavno dao odlikovanje? Kako da kaže da ga je sram što je njegov prethodnik pod prijetnjom procesa za veleizdaju pustio strane medije i haško

tužiteljstvo u tajne arhive ne bi li nekako skrpalu priču o zločinačkom pothvatu? Kako da kaže da su nevladine udruge, kompletna ljevica i najveći dio medija zdušno navijali za Haag? I kako da nam prizna da je ovom presudom propao epohalni plan da se ova hrvatska država izjednači sa NDH? A sve su već imali na dlanu!

Drčan i arogantan, Milanović nam se prvi ukazao. Rezigniran, neću reći tužan, ali dovoljno rezigniran da, kao što nakon poraza analiziramo sve detalje, naciju podsjeti da je presuda donesena sa tri glasa za i dva protiv. Da si ne bi umislili da svijet jednoglasno misli da nismo zločinci! I još nam je rekao da je ovo dokaz da je tanka linija između pravde i nepravde!

Pa valjda je činjenica da ti netko izreče kaznu od 24 godine zatvora, a onda te oslobodi, dokaz potpunog kraha vjerodostojnosti međunarodnog suda,

valjda je ova presuda dokaz da je ona prva presuda bila izraz političkog "zločinačkog pothvata", ukratko sve samo ne dokaz filigranske crte između istine i laži!

A kao i Josipović i Milanović nam je imao potrebu reći da su zločini u *Oluji* počinjeni i da će se istragama o tome nastaviti! Nikad nitko nije tvrdio da nije bilo pojedinačnih zločina, mi smo se branili u Haagu da cijela *Oluja* nije zločinački pothvat! Mi smo se branili da nam država nije nastala na zločinu! I ta je danas bitka dobivena i zbog toga od sutra više ništa neće biti isto i ta dobivena bitka vraća ponos naciji i zaziva afirmaciju politike dr. Tuđmana. A ne vješala za tu politiku kako se nadao susjedni dnevni list. Što o svemu tome ima reći biciklist u kontra smjeru ostala je tajna. ■

HVALA DR. FRANJI TUĐMANU, GOJKU ŠUŠKU, GENERALIMA, BRANITELJIMA I NAŠEM NARODU

Piše: Sanja Bilač, Hrvatski list

Prepoznajući povijesni trenutak u kojem smo se nalazili krajem 80-ih godina, povjesničar i general dr. Franjo Tuđman, znao je i imao hrabrosti preuzeti odgovornost vođe nacionalnog preporoda s ciljem stvaranja slobodne i neovisne države Hrvatske.

Od samog početka bilo je protivnika toga projekta stvaranja hrvatske države pod njegovim vodstvom. Optužnica hrvatskim generalima Anti Gotovini, Mladenu Markaču i Ivanu Čermaku došla im je kao melem na ranu. Optuženi su za sudjelovanje u tzv. udruženom zločinačkom pothvatu s političkim vodstvom koje je podrazumijevalo dr. Franju Tuđmana, predsjednika RH, te vrhovnog zapovjednika oružanih snaga i ratnog ministra obrane Gojka Šuška.

Ostalima iz državnog vrha se nisu bavili, jer je bilo dovoljno ovu dvojicu proglasiti odgovornima i time cijeloj državi nametnuti tezu da je zasnovana na zločinačkom pothvatu.

Preranom smrću dvojice najodgovornijih ljudi u projektu stvaranja hrvatske države, onemogućen je naum Carle del Ponte i njezinih istomišljenika da ih direktno optuži. Koristila je haško tužiteljstvo kao političko, jer je izjednačavalo krivnju na prostoru bivše Jugoslavije. Time je davala potporu tezi o građanskom ratu koju je također koristila i srpska državna politika i njezini saveznici.

Gledali su neki moćnici stradanje hrvatskoga naroda razmišljajući tada o mnogim kalkulacijama od interesnih, strateških, geopolitičkih pa do povijes-

nih saveza s državama na prostoru bivše Jugoslavije. Žrtve ih nisu interesirale. Zato nisu htjeli, a mogli su zaustaviti stradanje, patnju i stravične zločine.

Unatoč svemu, Hrvatska je časno pobijedila u obrambenom ratu. Zato je valjalo optužiti žive heroje Domovinskoga rata koji su branili svoj narod i domovinu. Šok nakon prvostupanjske presude, ostavio nas je nijeme. To je bila optužnica hrvatskom vrhu na čelu s Franjom Tuđmanom i njegovoj Hrvatskoj, svima koji su sudjelovali u Domovinskom ratu, od generala do branitelja.

Oslobađanje hrvatske zemlje su htjeli nazvati etničkim čišćenjem. U svemu ovome imali su i potporu pojedinaca i grupe ljudi iz Hrvatske koji su bili u službi ovih ideja. Trebalo je Franju Tuđmana postaviti na pijedestal zločinca. Nisu ostali samo na tom djelu. Trebalo ga je optužiti za privatizacijsku pljačku pa sve do navodnih milijarda dolara na njegovim stranim računima kako bi ga se dodatno diskreditiralo.

Oni nikada Hrvatsku nisu željeli. Baš je njima smetao Franjo Tuđman i trebalo je uništiti ono što je stvorio. No, prevari li su se i prerano ponadali. Nitko nije mogao lagati narodu. Narod je duboko u sebi znao da smo branili svoju domo-

vinu. Zato se narod nije nikada ni odrekao svojih heroja.

Neki jesu. I to baš oni koji su odigrali nečasnu ulogu i umirovili hrvatske generale jer su progovorili o kriminalizaciji i lažnoj optužbi Domovinskoga rata. Danas su se, nakon presude, neki odmah zapitali: "Pa tko je onda kriv"? Dobro su se i zapitali. Zato sada hrvatska država i njene institucije moraju dati narodu odgovor na to pitanje. Jer radi se o časti jednoga naroda, branitelja, pijetetu žrtava.

Ali, idemo od početka. Od Vukovara, Škabrnje... Opet ću podsjetiti na sliku s Kninske tvrđave i dana kad smo izvojevali vojnu pobjedu nakon Oluje. Franjo Tuđman, Gojko Šušak, Ante Gotovina. Rekao je tada dr. Franjo Tuđman: "Zastava ovdje znači dovršenje djela uspostave suverene nezavisne hrvatske države."

Nakon pravne pobjede hrvatskih heroja stavljena je točka na kraj. Vijori hrvatski barjače, ponosno i dostojanstveno.

Hvala prvom hrvatskom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu, ratnom ministru obrane Gojku Šušku, svim generalima, braniteljima, hrvatskom narodu. ■

IZ NJEMAČKIH NOVINA

Izabrao i preveo: Osvin Gaupp

U najkvalitetnije novine njemačkog govornog područja svakako se ubraja "Frankfurter Allgemeine Zeitung". Zato je članak, koji je u tim novinama objavljen povodom oslobađajuće presude Tribunala u den Haagu, a koji se svojom porukom izdvaja od svih objavljenih komentara u drugim novinama, posebno značajan za nas Hrvate.

Mi bi ga trebali upotrijebiti, kako bi se provelo ono što autor članka poručuje: treba revidirati izjednačenje srpskog agresora i hrvatskog branitelja, izjednačenje koje je malo po malo u svijetu prihvaćeno zahvaljujući prije svega britanskoj politici i svim hrvatskim vlastodržcima nakon Predsjednika Tuđmana. Članak bi svakako trebao pročitati i aktualni predsjednik Josipović, koji se zalaže za povlačenje tužbe koju je Hrvatska podigla protiv Srbije. Iz tog razloga smo članak preveli na hrvatski, da bi od njemačkog novinara naučio kako se treba zalagati za hrvatske interese. ■

SUD ZA RATNE ZLOČINE VRIJEME ZA REVIZIJU

piše: Karl-Peter Schwarz
Frankfurter Allgemeine Zeitung
Subota, 17.11. 2012, Nr. 269/46 D1

Ne događa se često, da sudovi sa svojim presudama pišu povijest. Revizija presude tribunala za ratne zločine u nekadašnjoj Jugoslaviji u slučaju hrvatskih generala Ante Gotovine i Mladena Markača je jedna takva povijesna presuda, čije političke posljedice se još ne mogu u potpunosti procijeniti. Ali već sada se kao najvažniji rezultat očituje, da se moralno poistovjećivanje zaraćenih strana - koje se je proteklih godina sve više probijalo i konačno bilo općenično prihvaćeno - ne može više održati.

Jer upravo tako nije bilo, da su u obadvojema sukobljenim stranama sudjelovali napadački nastrojeni nacionalisti, koji su sa istovjetnim kriminalnim sredstvima ostvarivali isti kriminalni cilj

etničkog čišćenja. Hrvatska je bila žrtva srpske agresije. Ona je vodila jedan legitiman obrambeni rat. Kao i u svakom ratu, bilo je i u tom ratu napada na civilno pučanstvo; teški zločini, koji svakako moraju biti individualno kažnjeni. Ali nije postojao nikakav politički generalni plan hrvatskog vodstva, da se u toku oslobađanja područja, koja su srpski pobunjenici zauzeli, srpsko stanovništvo silom i prijetnjom sile protjera. Hrvati nisu narod, koji druge nacije protjeruje. To je utvrdio Tribunal u den Haag-u, i to je tako dobro.

Hrvatska je imala dobre razloge za podnošenje tužbe protiv Srbije zbog genocida (Völkermord). A protutužba Srbije, koja se uglavnom oslanja na operaciju "Oluja" u ljetu 1995, postala je neodrživa nakon sada objavljene presude haškog tribunala. Ta činjenica objašnjava žučne reakcije iz Beograda, gdje se još jednom bijesno kritizira haška "politička pravda". S druge strane je za učlanjene Hrvatske u EU važno, da je oslobođena generalne sumnje, da su Hrvati u stvari "preobučeni" nacionalisti, koji se samo pretvaraju kako su iz prošlosti naučili. Kako je sada utvrđeno, da general Gotovina nije nikakv zločinac, nego da je samo vršio svoju dužnost, onda je vrijeme, da i drugi svoje povijesne slike podvrgnu kritičnoj reviziji. U Beogradu, ali i u nekoliko drugih glavnih gradova u Europi. ■

REAKCIJA NA ČLANAK PLJUSKA TRIBUNALU

NZZ od 16.11.2012.

Oslobađajuća presuda UNO-Tribunala za hrvatske generale Gotovinu i Markača, nije samo pljuska tribunalu i nekadašnjoj glavnoj tužiteljici Carli del Ponte, nego je također pljuska švicarskim novinarima.

Nitko nije ukazao na apsurdnost i protuslovnost navoda, kojim je tužiteljstvo htjelo dokazati navodno protjerivanje Srba: "Hrvati su prekomjerno upotrijebili artiljeriju, također i protiv civilnih objekata, kako bi izazvali strah, a time i bijeg stanovništva". Tužiteljstvo je, da bi dokazalo namjerno uništavanje civilnih ciljeva, svojevrijedno definiralo maksimalnu netočnost gađanja sa 200 m, a to znači da je svaki pogodak, koji je promašio neki vojni objekt za više od 200 m bio označen kao namjerno granatiranje civilnih objekata.

Prvo: srpsko pučanstvo je prema uputi vlastitog vodstva bilo evakuirano već nakon prvog napada, to je bio zbjeg sa do vrha natovarenim osobnim vozilima i

traktorima sa prikolicama, jer je vodstvo Krajinskih Srba već unaprijed izradilo plan i organiziralo masovni bijeg. Odgovarajuća vojna zapovijed u pisanom obliku postoji, a to je također posvjedočio na UNO-Tribunalu bivši američki veleposlanik u Hrvatskoj Peter Gailbright. Uzgred rečeno: Srbi su između 1991. i 1995. oko 400'000 Hrvata protjerali, njihove kuće opljačkali i nakon toga ih digli u zrak.

Drugo: vojna oslobodilačka operacija Hrvata je bila nakon 4 dana završena, razaranja su bila minimalna. Primjerice, prema izjavama očevidaca glavni grad Knin je izgledao kao da rata nije ni bilo. Za usporedbu, hrvatski grad Vukovar, koji je tri mjeseca sa zemlje i zraka bio bombardiran sa svim vojnim sredstvima, izgledao je prema izjavi jednog ruskog promatrača još gore nego Staljin-grad u drugom svjetskom ratu. Odgovarajući je bio i broj civilnih žrtava u Vukovaru.

A sada protuslovnost haškog tužiteljstva: ono smatra da djelovanje srpske armije ne predstavlja protupravne napade na civilne objekte, nego normalna i legitimna borbena djelovanja. Isto

tako kao i razaranja hrvatskih gradova Dubrovnika (svjetska kulturna baština UNESCO-a), Zadra, Karlovca, Osijeka, Gospića i mnogih drugih. Tužba je podignuta samo za pokolj 250 Hrvata u Vukovaru nakon što su ga Srbi osvojili 18. studenog 1991. Kažnjeni su bili samo vojnici nižeg ranga. Najviša kazna od 10 godina, pri čemu je kažnjeni major Šljivančanin pušten na slobodu nakon 8 godina, je poruga žrtvama i njihovoj preživjeloj rodbini.

Za usporedbu, general Gotovina je proveo u istražnom zatvoru 7 godina, a za razliku od svih pravnih država ovog svijeta, UNO-tribunal ne pozna nikakvo obeštećenje u slučaju oslobađajuće presude. Iako nevin, general Gotovina je otprilike isto toliko proveo u zatvoru kao masovni ubojica Šljivančanin. Je li to pravda?

Svaki angažirani novinar mogao se je informirati o ovim činjenicama.

Osvin Gaupp, Baden

(NZZ nije objavio ovaj članak na njemačkom)

THE WASHINGTON TIMES:

HRVATSKA BLISTAVA

POBJEDA JE POTPUNA

Jeffrey T. Kuhner, 29. studeni 2012.

Godine 1991. raspad Jugoslavije uzrokovao je krvavi rat Srba i Hrvata. Poduprti Jugoslavenskom Narodnom Armijom i srpskim moćnikom Slobodom Miloševićem, srpski su pobunjenici provodili brutalni napad na Hrvatsku i, kasnije, Bosnu i Hercegovinu.

Miloševićev cilj je bio jasan: genocid. Njegovi srpski razbojnici pripojili su gotovo trećinu hrvatskog teritorija, pobili gotovo 20'000 ljudi i etnički očistili područje od više od 200'000 civila. Čitavi gradovi, poput Vukovara, srušeni su sa zemljom.

U Bosni, Miloševićeve su snage napravile još više zla. Sustavno su poklale stotine tisuća Bošnjaka i Hrvata, prisvojile gotovo 70 posto teritorija, protjerale skoro 2 milijuna ljudi, napravile masu koncentracijskih logora i masovnih grobnica.

Miloševićev cilj je bio osnovati etnički čisto velikosrpsko carstvo, koje bi se protezalo od Dunava do Jadrana.

Do ljeta 1995. bio je na granici postizanja svog neofašističkog, osvajačkog projekta. Ipak, pod vodstvom snaga generala Gotovine, uz potporu Sjedinjenih Država, hrvatska je vlada krenula u munjevitvu vojnu akciju poznatu pod imenom "Oluja".

Oluja je povratila hrvatsku teritorijalnu cjelovitost i zadala je odlučan udarac Miloševićevom snu o Velikoj Srbiji.

Osim toga, vojska je prešla i u susjednu Bosnu i spasila opsjednuti Bihaćki džep od masakra sličnog onom u Srebrenici. Nakon toga je natjerala srpske snage na povlačenje.

Gotovinine akcije dokrajčile su beogradsku masovnu ubojstvu i etničko čišćenje. Nitko nije učinio više od gene-

rala Gotovine, da spriječi divljačke bitke u Hrvatskoj i Bosni, niti Europska Unija, niti Ujedinjeni narodi, niti NATO. On ne samo da nije ratni zločinac, nego je veliki hrvatski domoljub i heroj.

Njegov je zločin, međutim, u očima Beograda i tužiteljstva u Haagu, što je igrao ključnu ulogu u postizanju hrvatske, teško stečene, neovisnosti.

Od samog osnutka, pod srpskim vodstvom, Jugoslavija je bila represivna, umjetna tvorevina. Narodi zarobljeni u njoj, pogotovo Hrvati, bili su gladni slobode od čeličnog stiska Beograda. Zbog toga je raspad Jugoslavije bio ne samo neizbježan, već je označavao veliku pobjedu demokracije i nacionalnog samoodređenja.

Ipak, za Srbe je raspad značio gubitak utjecaja, regionalne nadmoći i kraj gospodarskog iskorištavanja susjednih zemalja. Iz tog su razloga desetljećima pokušavali iskorišteniti hrvatski nacionalizam, prikazujući ga nelegitimnim.

Stoga je Beograd grozničavo lobirao da haaški sud uhvati generala Gotovinu i demonizira i osudi operaciju Oluja. UN-ovi tužitelji zagrizli su mamac. Cilj im je bio izjednačiti krivnju obje zaraćene strane, tako što će osuditi hrvatsku oslobodilačku vojnu akciju. U optužnici stoji da je u Oluji protjerano gotovo 200'000 Srba, a da su stotine pobijene u namjernom pokušaju etničkog čišćenja Hrvatske.

Drugim riječima, tužiteljstvo je žrtvu agresije, Hrvatsku, pokušalo pretvoriti u agresora, te tako učvrstiti zamisao da je Hrvatska država nastala na ratnom zločinu.

Gotovinin slučaj je prijetio da će potkopati nacionalni suverenitet Hrvatske, sigurnost njezinih granica i njezinu međunarodnu legitimnost. Srpski su se revanšisti nadali kako će iskoristiti osudu generala Gotovine kao izgovor za uspostavu Velike Srbije, ovoga puta legalnim sredstvima umjesto vojnom silom.

Tužiteljstvo je, očito, u svakoj točki optužnice bilo u krivu.

Postoje pismeni dokazi da je srpsko stanovništvo pobjeglo s teritorija Hrvatske prije početka Oluje. Danima prije napada, naređeno je srpskim pobunjenicima da se povuku pred znatno nadmoćnijom hrvatskom vojnom silom. Srpski je moćnik shvatio da više ne može zadržati osvojene teritorije.

Dakle, Gotovina ne može biti kriv za etničko čišćenje, jer je odlazak Srba prethodno organizirano proveden po nalogu nadređenih u Krajini i Beogradu. Što se tiče pokolja stotina srpskih civila, većinu tih zločina počinili su Hrvati željni osvete, nakon što su Gotovinine snage već napustile oslobođena područja i ušle u Bosnu. Zagreb je uspješno okončao mnoge procese protiv počinitelja.

Oslobođenje generala Gotovine presudni je politički trenutak na Balkanu. Više od deset godina uvjeravao sam ljude da je Gotovina nevin i da je žrtva pravosudnog lova na vještice. Napokon je moje stajalište potvrđeno. Što je još važnije, djelo generala Gotovine dobilo je priznanje. Nanizane optužbe protiv njega bile su smiješne, ali izdali su ga političari u Zagrebu, lijevi i desni, u kukavičkom pokušaju da zadovolje Bruxelles i Washington.

Zbog toga je žrtvovan i godinama je čamio u nizozemskom zatvoru. On je hrvatski mučenik.

Njegova pobjeda također opravdava borbu zemlje za neovisnost. Tom je borbom postignut povijesni hrvatski cilj - bijeg od potlačivanja. Mađari, Mleci, Austrijanci, Turci i Srbi gospodarili su Hrvatskom. Tome je došao kraj. Iz ruševina Balkanskih ratova, rođena je Hrvatska država. Njezin je teritorij sada siguran. Granice su joj čvrste. Ljudi su slobodni da si sami kroje sudbinu. Hrvatska blistava pobjeda je potpuna. ■

HOĆE LI SRBI KONAČNO UVIDJETI I PRIZNATI SVOJU

KRIVNJU ZA RATOVE

Reakcije Srba na oslobađajuće presude Haaškog suda hrvatskim generalima Gotovini i Markaču, te kosovskom komandantu Haradinaju, uglavnom su jedinstvene. Šokirani su i ljuti, jer "svi su se urotili protiv njih"!

No, iako su rijetki, postoje i takvi koji uviđaju da oni, Srbi, nisu žrtve, nego uzročnici svega zla na području bivše Jugoslavije. O tome svjedoče dva primjera. Članak "Ostavili smo krvave zločinačke tragove" napisala je Danica Drašković, a objavljen je na više web stranica. Drugi članak "Srpsko-hrvatske kontroverzije; Šta je bila Oluja", napisao je Aleksandar Sekulović, a objavljen je u rujanskom dvobroju glasila "Helsinška povelja" kojeg izdaje "Helsinški odbor za ljudska prava u Srbiji".

Ta dva primjera bude nadu da će Srbi konačno početi s preispitivanjem svoje povijesti. Ali, ako i ne bude tako (jer jedna lasta ne donosi proljeće), ipak su ovakve pojave dobrodošle, jer će otvoriti oči nekima koji su do danas bili slijepi zagovornici srpske politike. (dg) ■

Danica Drašković:

OSTAVILI SMO KRVAVE ZLOČINAČKE TRAGOVE

(dijelovi članka objavljenog u časopisu za političku teoriju i društvena istraživanja "Nova srpska politička misao")

- Ne može sa nama ništa milom već samo silom, ponovo je videla Evropa i poslala nam ultimatum. Ili ovako, ili nikako, kaže Angela Merkel ..., što znači ce-

la Evropa a i Amerika, uzalud se tešimo da to nije tako. Jeste i biće, moramo ispuniti svih sedam tačaka iz zahteva za nastavak pregovora o članstvu u EU..

- ... dosta je već i Nemcima i Englezima i Amerikancima i nama građanima ove jadne zemlje, tog vrćenja praznih priča srpskih vlasti već dvanaest godina posle Miloševića, kojeg su morali bombardovati da bi prestao teror nad Albancima na Kosovu, i tako, silom, zastavili zločine i progon, i on je potpisao kapitulaciju.

- Ne vidim u tom zahtevu nikakav problem za Srbiju. Pa valjda to hoćemo, valjda je dosta sukoba, stradanja, paljenja carina, postavljanja balvana i barikada, ubijanja vojnika stranih država, valjda nećemo još.

- Ratovali smo dosta. Išli smo u Sloveniju, Hrvatsku, Bosnu, pa najzad na Kosovo. I šta smo uradili? Porazeni svuda isterani smo iz Slovenije, Hrvatske, iz Bosne i naravno i sa Kosova. Ostavili smo krvave zločinačke tragove za sobom, koji se sada otkrivaju po Haškom tribunalu, na suđenjima našim političkim

i vojnim komandantima.

- I šta sad? Već dvanaest godina razvlačimo poraze, ne priznajemo da smo krivi, da smo zločinci, agresori, da smo u tuđe zemlje slali vojsku i kriminalce, ubijali, pljačkali, palili, rušili, silovali. Hoćemo da to prodamo svetu kao patriotizam, odbranu naroda i teritorija, ali ne ide. Surova istina, groblja na tom putu od Knina, Vukovara, Srebrenice, Sarajeva do Kosova, hladnjače pune Albanских civila po jezerima Srbije, policijski poligoni puni sakrivenih prenetih sa Kosova leševa Albanaca, opljačkane banke, porušene kuće, rasturene porodice, to su tragovi naše sramote koji govore na svim jezicima sveta i jasno opisuju udruženi zločinački poduhvat, baš kako su rekli haški tužioci.

- Evropa je u svemu u pravu, mi smo u svemu krivi i moramo prihvatiti ne sedam nego i sedamdeset sedam zahteva da nas prime u članstvo i da budemo bar malo amnestirani za sve što smo radili i uradili u zadnje dve decenije. ■

SRPSKO-HRVATSKE KONTROVERZE

ŠTA JE BILA "OLUJA"

Aleksandar Sekulović, "Helsinška povelja" broj 167-168, rujan-listopad 2012.

Nije novost da između Hrvatske i Srbije postoje dijametralne razlike u pravnoj i političkoj oceni akcije "Oluja" iz g. 1995. Razlike se svake godine upadljivo manifestuju prilikom obeležavanja godišnjice te akcije. Bilo je za očekivati da će vremenom i normalizacijom privrednih i diplomatskih odnosa razlike slabiti, ali to se nije dogodilo. Šta više, ove godine došlo je do novog udaljavanja stavova. Dok je hrvatski predsednik Ivo Josipović ponudio ruku pomirenja izjavom da Hrvatska ne može pobediti u miru dok ne prizna i srpske žrtve, sa srpske strane čule su se do sada najoštrije ocene koje isključuju svaku pomisao na pomirenje.

Naime, vladajuća Srpska napredna stranka (SNS), u skladu sa svojim radikalnim poreklom ocenila je da "Oluja" predstavlja "najveći zločin u Evropi pos-

le Drugog svetskog rata". To isto misli i lider Jedinствene Srbije Dragan Marković Palma koji zahteva da Evropska unija zabrani Hrvatskoj slavljenje ovog događaja i da joj zabrani ulazak u EU. A lider Demokratske stranke Srbije (DSS) Vojislav Koštunica ocenio je da Hrvatska slavi kao pobjedu "surovo ubijanje nedužnih i sramno proganjanje nemoćnih ljudi", dok je visoki funkcioner SPS Branko Ružić pozvao Evropsku uniju da zauzme stav o akciji "Oluja" i da preispita činjenicu da država koja treba da postane njena članica "najsravniji dan" u svojoj istoriji slavi kao državni praznik.

Ova histerična verbalna agresija Srbije, u kojoj složno učestvuju sve "patriotske" snage i koja, kako vreme prolazi, umesto da slabi postaje sve oštrija, ne može se objasniti nepoznavanjem osnovnih činjenica vezanih za ovu vojnu operaciju. Jer, nemoguće je, na primer, da Srpska napredna stranka, makar u njoj dominirale političke analfabete ne zna da proterivanje Srba iz Krajine, pod pretpostavkom da je to zaista bilo proterivanje, ne odgovara definiciji genocida iz Konvencije Generalne skupštine UN usvojene rezolucijom broj 260 od 9. decembra 1948. Nemoguće je da Vojislav Koštunica, koji pretenduje na naučnu objektivnost, ne zna da su, znatno pre "Oluje" i "Bljeska" gotovo svi Hrvati sa teritorije takozvane Republike Srpske Krajine (RSK) proterani ili pobijeni.

Nemoguće je, konačno, da Srbija ne zna da "Oluja" i "Bljesak" predstavljaju, sa stanovišta međunarodnog prava, legitimne vojne operacije radi oslobođenja državne teritorije zaposednute od strane neke druge države uz pomoć po-

bunjenog lokalnog stanovništva.

Celokupna međunarodna zajednica smatra te operacije legitimnim i u skladu sa međunarodnim pravom, pa zato Srbija svojim nepriznavanjem tih operacija stavlja samu sebe s one strane međunarodnog prava.

Ako je tako, postavljaju se dva pitanja. Najpre, budući da Srbija svojim neuravnoteženim ocenama ne može da izmeni faktičko stanje i da ponovo uspostavi RSK, niti da natera međunarodnu zajednicu da promeni svoj stav, šta je onda to što Srbija želi da postigne takvim ocenama i neprekidnim zaoštavanjem svog stava? Drugo pitanje je: ako je pravni karakter "Oluje" i "Bljeska" nesporn, šta je to što je sporno i što je razlog za potpuno oprečne poglede Srbije i Hrvatske na ove vojne akcije?

Na pitanje šta Srbija želi da postigne svojim neodmerenim izjavama, može se reći da su njeni ciljevi višestruki.

Prvi i najvažniji cilj jeste: sprečiti da nužna normalizacija zvaničnih odnosa sa Hrvatskom dovede do ublažavanja negativnih emocija prema Hrvatima i Hrvatskoj. Te negativne emocije bile su ne samo uslov za početak ratnih operacija protiv Hrvatske 1991. g., već su one i sama suština srpskog nacionalizma. Bez takvih emocija srpski nacionalizam ne samo da ne može da ostvari svoju kulturnu hegemoniju u srpskom nacionalnom korpusu, već ne može ni da postoji. Kostur srpskog nacionalizma predstavlja teza (koju odlično ilustruje šovinistički pamflet Vasilija Krestića "Znameniti Srbi o Hrvatima") po kojoj su Srbi tokom istorije uvek pomagali Hrvatima, a da su ih ovi uvek podlo napadali. ►

Uprkos tome Srbi su 1918. oslobodili Hrvate vekovnog ropstva i velikodušno ih primili u novu državu. Umesto da pokažu zahvalnost, Hrvati su tokom 2. sv. rata izvršili genocid nad Srbima i samo u Jasenovcu pobili više od milion Srba. Zbog svega toga potrebno je, kako kaže fanatizovani šovinista Krešić, Srbima otvoriti oči i osvestiti ih "kako bi shvatili da sa Hrvatima svaku vezu treba da raskidaju".

Raskidanje svih veza sa Hrvatima predstavlja i još uvek je osnovni nacionalni cilj u interpretaciji dominirajućeg srpskog nacionalizma. A, nema boljeg načina za to nego da se stalno i žestoko ukazuje na "genocide" koje su Hrvati počinili nad Srbima, iz čega logično, proizlazi da su Hrvati najveći neprijatelji Srba. Takvu svest u srpskom narodu je utoliko potrebniije održavati i jačati ukoliko Srbija pod pritiskom Evropske unije, biva prinuđena da normalizuje odnose sa Hrvatskom. Srpski narod mora stalno da ima u vidu da se iz međunarodnih obzira ne može javno govoriti, kao što je to učinio Aleksandar Vučić na televiziji Studio B, 27. maja 2003. godine, kad je dva puta odlučno rekao "Ja mrzim Hrvate", ali da to treba da bude dominantno kolektivno osećanje.

A, da to jeste dominantno osećanje može se videti i po ponašanju t.z. "huligana" čiji postupci, poput vrha ledenog brega, ukazuju na ono što se ispod površine skriva. U avgustu ove godine "huligani" su po Novom Sadu razbijali stakla automobila i bilborde na kojima se reklamira letovanje u Hrvatskoj, što je samo nastavak istog takvog ponašanja iz leta 2011., nakon Evropskog prvenstva u rukometu. Da ovde nije reč samo o tzv. huliganima i navijačima može se videti i iz kolektivne atmosfere u Srbiji tokom nekog sportskog susreta između reprezentacija Srbije i Hrvatske. Ukoliko bi reprezentacija Srbije pobedila, širom Srbije nastalo bi opšte slavlje praćeno rafalnom paljbom iz pištolja, automata i drugog oružja, što pokazuje da nije pobeđen sportski protivnik već omrznuti politički neprijatelj.

Takav izliv strasti naročito je došao do izražaja u leto 2003., kada je ekipa Srbije (SCG) savladala Hrvatsku u finalu Evropskog prvenstva u vaterpolu u Kranju. Sukob hrvatskih navijača sa slo-

venačkom policijom posle tog meča bio je samo zgodan izgovor srpskom fašizmu za masovne demonstracije po ulicama Beograda, demoliranje hrvatske ambasade i simbolično spaljivanje hrvatske zastave.

Naravno, tim povodom nije pokrenut nikakav krivični postupak i niko nije pozvan na odgovornost, jer su i javnost i državni organi na to gledali sa odobravanjem.

Drugi cilj srpskog nacionalizma jeste da se negativan imidž Srbije iz perioda 1990-2000, popravi tako što će se kvariti imidž Hrvatske. Srpski nacionalizam ne samo što ne želi da se odrekne politike i ciljeva iz tog perioda, već želi da izmeni ocene koje o njima postoje u međunarodnoj zajednici i tako popravi imidž Srbije. A, za to ne postoji bolji način od kvarenja imidža Hrvatske i njegovog svođenja na imidž Srbije. To se može postići tvrdnjom da su i Hrvati činili zločine, da su i Srbi stradali isto koliko i Hrvati te da, jednom reči, nema nikakve razlike između Srbije i Hrvatske.

Zaključak iz svega toga bio bi da međunarodna zajednica treba Hrvatsku da tretira isto kao i Srbiju (sankcije, prijem u EU i sl), a pre svega da Haški tribunal osudi za ratne zločine isto onoliko Hrvata koliko i Srba.

Mora se priznati da je ovo nastojanje Srbije, za čiju je realizaciju ona angažovala sve svoje lobističke veze na Zapadu i utrošila velika finansijska sredstva, imalo značajnog uspeha, što se vidi po tome da je Haški tribunal, kako bi Srbiji dao neko zadovoljenje za ranije osude i uspostavio ravnotežu između Srbije i Hrvatske, osudio hrvatskog generala Gotovinu zbog učešća u "združenom zločinačkom poduhvatu". Ohrabrena ovim uspehom Srbija sada želi da ide dalje i da imidž Hrvatske svede ispod nivoa imidža Srbije, da Hrvatsku prikaže kao glavnog i umišljajnog vinovnika jugoslovenske drame. A to će se postići ukoliko međunarodna zajednica prihvati srpske teze da je "Oluja" najveći zločin u Evropi posle 2. svetskog rata i da je tom prilikom počinjen genocid nad Srbima.

Treći cilj ove kampanje vezan je za Evropsku uniju (EU). Najavljeni ulazak Hrvatske u Evropsku uniju predstavlja neprebolnu ranu za srpski nacionalizam, čak i za onu njegovu struju koja se protivi ulasku Srbije u EU. Idealno bi bilo kad bi i Srbija i Hrvatska ostale van EU, a ukoliko to nije moguće onda imidž Hrvatske treba toliko pokvariti, da se na nju sutra, u EU gledalo kao na nekoga ko se sasvim nezasluženo našao u tom društvu.

S druge strane, ova kampanja teži da definitivno udalji Srbiju od EU, jer ako EU prima u svoje redove nekog kao što je "genocidna" Hrvatska, onda je za Srbiju moralno neprihvatljivo da ulazi u

to društvo.

Što se tiče drugog pitanja - šta je to što je sporno i što izaziva kontroverze u oceni "Oluje" na srpskoj i hrvatskoj strani - može se reći da su sporne dve stvari: broj žrtava na srpskoj strani tokom "Oluje" i neposredno nakon nje i, pravno-politička definicija Srba koji su tokom "Oluje" napustili teritoriju Hrvatske i preselili se u Srbiju.

Što se tiče broja žrtava, notorno je da o broju žrtava u ratnim dejstvima postoje različiti podaci, delom iz objektivnih razloga, a delom iz želje sukobljenih strana da broj svojih žrtava povećaju ili smanje, zavisno od potreba. Ta sklonost ka nerealnom prikazivanju broja "svojih" žrtava naročito je svojstvena srpskom nacionalizmu. Još uvek se uporno tvrdi da je u Jasenovcu pobijeno milion Srba, iako su sva naučna istraživanja pokazala da je cela Jugoslavija u 2. sv. ratu imala jedva milion žrtava.

Ili, drugi primer: tokom akcije "Bljesak" beogradska štampa je gromoglasno objavila vest da se autoputem Zagreb-Beograd kretala kolona od 10.000 Srba i da su svi oni odjednom nestali, što je moglo da znači samo to da su ih Hrvati pobili. Naravno, tu bezočnu izmišljotinu niko od brojnih međunarodnih posmatrača nije potvrdio, ali doajen srpskog ultranacionalizma Kosta Čavoški i sad tvrdi da se to dogodilo.

Ako se sve to ima u vidu, podatke koje iznosi srpska strana treba uzimati sa velikom rezervom. Pre svega, treba reći da je neophodno razlikovati civilne od vojnih žrtava, odnosno od pripadnika vojski dve strane stradalih tokom ratnih dejstava. Ovi drugi gubici se ne mogu nikako definisati kao "zločin" druge strane. Šta više, srpska strana te svoje gubitke nerado pominje već manipuliše jedinstvenom zbirnom cifrom, prikazujući sve to kao "nevine" žrtve hrvatskog zločina. A podaci o tome do kojih je moguće doći su sledeći:

Organizacija Human Rights Watch procenjuje da su gubici tzv. Republike srpske Krajine u operaciji "Oluja" bili 410 vojnika i 116 civila, ili ukupno 526 poginulih, dok je procena Helsinškog odbora u Hrvatskoj znatno veća: 560 vojnika i 681 civila, tj. ukupno 1241. Istovremeno srpski izvori tvrde da je bilo 755 poginulih vojnika i 1205 civila, ili ukupno 1960 poginulih. Ovde je, dakle, očigledna manipulacija srpske strane brojem poginulih, jer je nemoguće da objektivna istraživanja daju toliko različite podatke.

Pri tom srpska strana uopšte ne pominje da je Hrvatska u "Oluji" imala 179 poginulih i 1100 ranjenih vojnika, pa niko ne tvrdi da su to žrtve "zločina" sa srpske strane, već se to tretira kao "normalan" gubitak u oružanoj akciji. No, bez obzira da li je stradalih srpskih civila bilo 116, 681 ili 1205, to je u ►

Novi Sad: razbijeni automobili hrvatskih navijača

svakom slučaju žalosna činjenica ali ne i zločin. Ta činjenica je posledica zločina, tj. posledica rata koji je sam po sebi zločin, a odgovornost za stradanje civila na bilo kojoj strani pada na onoga ko je započeo rat. Ko god započinje rat zna da svaki rat neizbežno izaziva stradanje civila i da su civilne žrtve često brojnije od vojnih.

Prema tome, onaj ko započinje rat unapred zna da će njegovo stanovništvo stradati, ali se svejedno odlučuje za rat radi ostvarenja nekih političkih ciljeva. A neuspjeh u ostvarivanju tih ciljeva, gubitak rata i stradanje agresorovog civilnog stanovništva nisu nikada u istoriji bili definisani kao zločin suprotne strane.

Što se tiče političko-pravne definicije Srba koji su tokom operacije "Oluja" napustili Hrvatsku i preselili se u Srbiju, a što srpska strana definiše kao "genocid", na to pitanje se ne može odgovoriti bez analize političkih ciljeva srpske strane u ratu sa Hrvatskom.

Glavni politički cilj srpske strane bio je takozvano "definitivno rešavanje srpskog nacionalnog pitanja", odnosno ujedinjenje svih Srba sa prostora bivše Jugoslavije, njihovo odvajanje od drugih naroda i uspostavljanje etnički čiste Velike Srbije sa granicom na liniji Karlobag-Ogulin-Karlovac-Virovitica. Ovaj cilj je često eufemistički definisan, prikriivan, maskiran tobožnjom brigom za očuvanje Jugoslavije i sličnim floskulama, ali u srpskom nacionalnom korpusu nije bilo nikakve nedoumice oko toga šta se zapravo želi, a to je jedinstvena država srpskog naroda i definitivno razdvajanje od "podlih" Hrvata.

Jedno od "teorijskih" obrazloženja ovog političkog cilja bila je i takozvana teorija "skandinavizacije" jugoslovenskog prostora koja je elaborirana u Srpskoj akademiji nauka i umetnosti, a čiji je najelokventniji zagovornik bio Mihailo Marković, akademik i ideolog Socijalističke partije Srbije. Po toj teoriji Srbi, Hrvati i Slovenci (srpski nacionalizam ne priznaje postojanje Crnogoraca, Makedonaca i Bošnjaka) treba da se ugledaju na skandinavske narode koji su trajno rešili svoje međusobne odnose. Dok su živeli zajedno Finci, Šveđani i Norvežani stalno su ratovali i bili jedni drugima neprijatelji. Ali kada su se razdvojili i kada je svako od njih formirao svoju nacionalnu državu prestali su razlozi za sukobe i neprijateljstva i od tada ovi narodi žive u miru i prijateljstvu.

Teorijom "skandinavizacije" ciljalo se pre svega na odnose između Srba i Hrvata. Njom se dokazivalo da Srbi i Hrvati ne mogu da žive zajedno, da treba definitivno da se razdvoje, da je potrebno izvršiti razmenu stanovništva i stvoriti etnički čiste srpsku i hrvatsku državu, naravno na liniji Karlobag-Virovitica. Sve se to može ostvariti dogovorom i mirnim putem, ali pošto Hrvati ne prihvataju dogovor i predlažu nekakvu

konfederaciju koja podrazumeva nešto što je za srpski narod apsolutno neprihvatljivo - da njegov značajan deo živi u samostalnoj hrvatskoj državi kao manjina - to je neophodno da se do rešenja dođe ratom. Taj rat je potpuno opravdan, jer će nakon njega nestati razlozi za neprijateljstvo između Srba i Hrvata i dva naroda će večno živeti u miru, pa možda čak i u prijateljstvu.

Ova stupidna teorija skandinavizacije proizvela je tragične posledice i za srpski i za hrvatski narod. Ona je direktno odgovorna što je oko 200.000 Srba iz Hrvatske tokom "Oluje" napustilo svoje domove i preselilo se u Srbiju. Jezgro te teorije bila je teza da Srbi i Hrvati ne mogu da žive zajedno. Ta teza je različito objašnjavana, ali te racionalizacije nisu bitne; bitan je sam stav da Srbi i Hrvati ne mogu da žive zajedno, što je iz dana u dan ponavljano kroz srpsku propagandu, a za operacionalizaciju te teze bili su zaduženi svi i, ona je postala opšte mesto u kolektivnoj svesti srpskog naroda.

Autor ovih redova imao je 1991. g. razgovor sa gospođom Vidaković iz Stare Pazove, jednom od vodećih ličnosti organizacije "Kolo srpskih sestara". Naglašavajući da je poreklom iz Hrvatske, gospođa Vidaković je odlučno rekla: "Mi ne želimo više da živimo zajedno sa Hrvatima. Mi želimo da stvorimo našu srpsku državu. Ako nam Srbija ne pomogne da stvorimo našu državu, mi ćemo se kolektivno iseliti iz Hrvatske i doći u Srbiju".

U isto vreme, 19.10.1991, vođa pobunjenih Srba u Hrvatskoj Milan Martić na jednom sastanku u Banjaluci kaže: "Srbi SAO Krajine su se već izjasnili da ne žele da žive ni u kakvoj nezavisnoj državi Hrvatskoj i mi u takvoj državi nećemo živeti", što vodi istom logičkom zaključku kao kod gospođe Vidaković: ako Srbi ne uspeju da stvore svoju državu na delu teritorije Hrvatske, oni će se kolektivno preseliti u Srbiju. Prema tome, u srpskom planu "skandinavizacije" unapred je figurirala varijanta preseljenja Srba iz Hrvatske u Srbiju ukoliko se ne uspe sa stvaranjem srpske države.

Otuda priča o proterivanju Srba i o "zajedničkom zločinačkom poduhvatu" nema nikakvog osnova, jer bi se Srbi iz Hrvatske, sa vojničkim porazom njihove "države", svakako preselili u Srbiju makar kakve beneficije i garancije da su im ponuđene.

Njihov zahtev je bio: ili samostalna srpska država očišćena od Hrvata, ili ništa. Kada su i Hrvatska i međunarodna zajednica stavile do znanja da srpska država ne dolazi u obzir, Srbi su izabrali ništa. Njih apsolutno nisu interesovale nikakve druge beneficije i garancije, nije ih interesovao nikakav plan "Z4" o potpunog autonomiji unutar Hrvatske, nisu ih interesovali nikakvi pozivi Franje Tuđmana da ostanu u Hrvatskoj i da će

im biti garantovana sva ljudska prava. Za njih su postojala samo dva rešenja: ili država ili preseljenje u Srbiju.

Da zaključimo: krivicu za iseljavanje Srba iz Hrvatske snosi srpska teza o nemogućnosti zajedničkog života Srba i Hrvata i srpska teorija "skandinavizacije".

Naravno, prilikom seobe Srba tokom "Bljeska" i "Oluje" bio je prisutan i strah od osвете Hrvata zbog onoga što su Srbi prethodno uradili i taj strah je svakako bio faktor koji je doprineo da se izabere opcija iseljenja, iako to nije bilo presudno. Taj strah je bio i razumljiv, jer su gotovo svi Srbi na teritoriji tzv. Republike Srpske Krajine učestvovali u oružanoj pobuni, ubijanju i proterivanju Hrvata sa te teritorije i pljačkanju njihove imovine, tako da su se oni s razlogom bojali povratka Hrvata.

To je scenario koji je već mnogo puta viđen u osvajачkim ratovima, a najupadljiviji je primer sa Nemcima iz zemalja Istočne Evrope krajem 2. svetskog rata. Činjenica je da su Nemci u Šleziji, u Sudetima, na teritoriji Vojvodine i u drugim krajevima u ogromnoj većini sledili politiku Hitlera i njegove planove o pripajanju svih "nemačkih" zemalja i stvaranju Velike Nemačke. Isto to se dogodilo i sa Italijanima u Istri i Dalmaciji i sa Srbima u Krajini. Zbog toga su svi oni poraz fašizma doživeli kao pretnju sopstvenoj bezbednosti, a spas od eventualnog osvetničkog gneva pobednika videli su samo u preseljenju u matičnu državu. Selidba Nemaca predstavljala najveći egzodus u modernoj istoriji. Računa se da je samo iz tzv. Istočne Pruske, tj. sa teritorije Poljske, iseljeno 7,400.000 Nemaca a da je tokom te seobe život izgubilo 1,700.000 ljudi, pretežno civila, uglavnom zbog osvetničkog gneva razjarenih sovjetskih vojnika.

Iz istih razloga su i Amerikanci likvidirali na hiljade zarobljenih nemačkih vojnika, a sličnu sudbinu doživeli su i mnogi japanski, italijanski i ustaški vojnici. U svim tim slučajevima plaćana je teška i tragična cena zbog povoda za jednom zločinačkom politikom, što se dogodilo i krajiškim Srbima. Otuda njihove žalopojke i neumereno preuveličavanje stradanja koje su doživeli ima pre svega za cilj da pažnju javnosti skrene sa onoga što je bilo uzrok rata i početak lančanog niza događaja u kojima je njihovo iseljenje bilo samo završni i neizbežan čin. ■

ZA ORGULJE U VINKOVcima DVA HUMANITARNA KONCERTA

Boravkom u Vinkovcima rodila se ideja o glazbenom festivalu na kojem bi se mogli predstaviti mladi glazbeni talenti. Zbog dotrajalih orgulja, koje bi pratile mlade glazbenike tokom festivala, zamoljeni smo za pomoć kojoj smo se spremno odazvali u okvirima naših mogućnosti.

23. RUJNA 2012. - U LUSTENAU

je naš predsjednik Ivan Matarić održao humanitarni koncert za pomoć obnove orgulja u Vinkovcima.

04. STUDENOG 2012. - U TRIESENÜ

je održan humanitarni koncert, sa istom namjerom - pomoć u obnovi orgulja u župnoj crkvi u Vinkovcima. Na orgulja-ma je opet svirao – Ivan Matarić.

EINLADUNG ZUM BENEFIZKONZERT

zugunsten einer Orgel in der Pfarrkirche von Vinkovci

Sonntag, 23.09.2012, 20 Uhr
anschließend an den Abendgottesdienst
Pfarrkirche St. Peter und Paul,
auf der Empore direkt bei der Orgel
An der Orgel: Prof. Ivan Matarić

Die Bewohner der Stadt Vinkovci versuchen nach dem Krieg wieder ein geordnetes Leben zu führen. Dazu gehört auch der Gottesdienst in ihrer Kirche, die im Krieg sehr stark in Mitleidenschaft gezogen wurde. Nun fehlt noch eine Orgel um die Lieder in den Messfeiern wieder zu Gottes Ehre erklingen lassen zu können.
Prof. Ivan Matarić, der schon Benefizkonzerte zugunsten unserer Orgel und unseres Theresienheimes gegeben hat, möchte seinen ehemaligen Landsleuten bei ihrem großen Wunsch helfen.
Helfen auch wir und unterstützen dieses Anliegen mit unserem Konzertbesuch!

Wir laden Sie herzlich ein!
Ivan Matarić
Pf. Josef Drexler

Freiwillige Spenden!

ZNAJU LI HRVATI U ŠVICARSKOJ TAKO DOBRO
NJEMAČKI, DA NEMAJU POTREBU

USAVRŠITI SVOJE ZNANJE (10.10.2012.)

U Švicrakoj postoji ustanova koja nudi instrukcije putem interneta. Zapošljavaju loše plaćene učitelje (sa znanjem njemačkog jezika) iz cijele Europe i povezuju ih sa učenicima/studentima iz Švicarske.

Projekt je pokazao dobre rezultate, pa se razmišlja o proširenju ponude i to na učenje njemačkog jezika za strance. Zamoljeni smo pomoći u potrazi za osobama koje bi testirale taj kurs. Vijest smo objavili na našoj web stranici:

“Dragi Hrvati i Hrvatice, ako želite naučiti njemački ili svoje znanje usavršiti, učiniti ćete dobro djelo i sebi i svima koji će iza vas koristiti mogućnost učenja njemačkog jezika putem interneta. Zato, iskoristite ovu jedinstvenu priliku i prijavite se na kurs. Kurs će za vas biti gratis!”

Odaziv je bio više nego jadan, a čuli smo i primjedbe tipa: Ne mogu to niti predložiti u svojem krugu, jer će se ljudi uvrijediti. Pomisliti će da ja mislim kako oni ne znaju dobro njemački!

Osim što niti jedan odrastao čovjek, ako nije rođen u dotičnoj zemlji, nikada ne može ustvrditi da mu je znanje stranog jezika perfektno, zar je sramota po-

kušati naučiti nešto novo, a uz to učiniti dobro djelo? Ne treba zanemariti niti kontakte koji nastaju i mogućnosti koje se time otvaraju. Žalosno je što Hrvati ne znaju iskoristiti mogućnosti koje im se pružaju i to besplatno! ■

NOVO ISELJAVANJE HRVATA TRAŽIM POSAO U ŠVICARSKOJ!

(objavljeno 10.10.2012. na www.hkz-kkv.ch)

Zamolbe za financijsku pomoć, kao i upite o mogućnosti zapošljavanja u Švicarskoj i ovih smo godina dobivali, ali nikada toliko kao u zadnja tri mjeseca. To jasno govori o dramatičnom pogoršanju životnog standarda naših ljudi u Hrvatskoj.

Posao traže ljudi svih mogućih profila i naobrazbe, od visoko obrazovanih mladih, pa do umirovljenika. Pritom ne pitaju za vrstu posla, spremni su raditi sve, od čuvanja djece, starih i nemoćnih, do teških fizičkih poslova. Bilo što, samo da mogu zaraditi za život.

Upita je toliko, da smo odlučili na jednome mjestu pojasniti situaciju i to na našoj internetskoj stranici:

1. Mi, Hrvatska kulturna zajednica, ne možemo, nažalost, nikome financijski pomoći. Živimo od članarina i sponzorstva dobrih ljudi, a sve poslove unutar udruge obavljamo volonterski, bez ikakve nadoknade, čak niti za troškove nastale u svezi s radom za udrugu. Spomenuti moramo i to da Švicarska financijski ne pomaže udruge, kao što to čini Hrvatska!

2. Posao u Švicarskoj teško pronalaze i sami Švicarci, a situacija se dodatno pogoršala od kada se primjenjuje bilateralni dogovor sa EU o slobodnom protoku ljudi i robe. Svake godine u Švicarsku uđe oko 60'000 stranaca, najviše Nijemaca, koji su spremni raditi za manje novce nego Švicarci, što poduzeća bezobrazno iskorištavaju. S obzirom da poslodavci u svako doba lako mogu naći radnu snagu s njemačkog (francuskog ili talijanskog) govornog područja, nemaju potrebe zapošljivati ljude koji ne govore njemački.

3. Rad u Švicarskoj moguć je samo s radnom dozvolom, a ta se dobiva preko poslodavca. Rad na "crno" nije jako proširen, jer su kazne velike.

Bismo li ipak mogli nekako pomoći? Mogli bismo, ako na to pristaje osoba koja traži posao, objaviti upit na našem portalu. Objava bi bila anonimna, a ukoliko bi pristigla neka ponuda, nju bismo proslijedili interesentu. Ako se netko odluči za tu mogućnost, naše će posredstvo biti, naravno, gratis!

Dragi Hrvati i Hrvatice, žao nam je što nismo u mogućnosti napraviti i više za vas. Situacijom u Hrvatskoj razočarani smo vjerojatno više nego vi sami. Vjerovali smo u bolju budućnost hrvatskog čovjeka u domovini. Nismo mogli ni zamisliti da će 20-tak godina od nastanka samostalne Hrvatske, uslijediti novi val iseljavanja ljudi "trbuhom za kruhom".

Nerado, ali ipak moramo vam uputiti i jednu veliku zamjerku. Ne koristeći svoje pravo glasa, neizlaskom na glasanje, sami ste doprinijeli današnjoj situaciji! Oni koji su glasovali, doveli su na vlast današnju garnituru političara. Naknadne žalopojke ne koriste, niti mogu bilo što promijeniti. Naoružajte se strpljenjem, do idućih izbora! A onda učestvujte u odluci tko će voditi državu i zastupati nacionalne, a time i vaše interese! ■

KONAČNO OSLOBOĐENI SVAKE KRIVNJE NAŠI JUNACI I HEROJI (16.11.2012.)

Uz Božju pomoć naši junaci i naša draga Hrvatska, skinuli su sa sebe teret lažnih optužaba i osuda. Istina je konačno izašla na vidjelo. Čistijeg i opravdanijeg rata od našega Domovinskog, svijet ne poznaje!

Molili smo, nadali se, ali i strahovali od konačne odluke Haaškog suda. Danas, dočekavši oslobađajuću presudu, ne nalazimo riječi kojima bismo opisali emocije koje su nas potpuno savladale. Srca su prepuna sreće, oči prepune suza radosnica.

Cijeli dan zvone telefoni, a elektronski poštanski pretinac se puni porukama sretnih ljudi. Telefonski nam se javljaju i naši članovi koji su se vratili u Hrvatsku. Ushićeno opisuju atmosferu prije i nakon objave oslobađajuće presude. Hrvati ponovno mogu udahnuti punim plućima i radovati se svojim pobjedama. Onima u Domovinskom ratu, i ovoj na političkoj pozornici.

16. STUDENI TREBAO BI POSTATI NACIONALNI PRAZNIK!

- Radujmo se u ime onih koji su nam našu Hrvatsku oslobodili, generali Ante Gotovina i Mladen Markač su danas slobodne osobe, kad tad pravda pobije-

di. Nitko im ne može vratiti vrijeme i sve ono što su oni preživjeli, ali od sada neka ih samo sreća, pravda i zdravlje posluži zauvijek.

- Sa suzama u očima i oduševljenjem primio sam radosnu vijest koju želim podijeliti sa Vama. Konačno je skinuta ljava sa naše Hrvatske, branitelja i generala. Bog ih blagoslovio skupa sa nama!

- Plačem od sreće, ovo je jedan od naj-sretnijih dana u mom životu. Ove moje suze, koji osjećaj!!! Ovo je kao droga!!! Hvala ti Bože, još samo da se riješimo komunara i jugonostalgicara.

- Pa to je super. Nemam riječi - mislim da ću se nacugati od radosti. Mi iz HKZ nikada nismo izgubili vjeru u naše velike i napokon smo doživjeli trijumf. Kakav poraz za Carlu Del Ponte i kakva pljuska Srbadiji.

- Iz Božje ruke se teško otima ono što Bogu pripada - Hrvatska! Srdačan pozdrav, fra Zlatko Špehar, bivši gvardijan vukovarski, sada župnik u HKM Salzburg

- Čestitam Vam od srca na današnjem blagdanu! Artur Bagdasarov ►

- Dragi naši! Konačno se pravo i pravda preklapili, generali su dokazali nevinost cijele nam Hrvatske. Stavljena je točka na braniteljski rat. Euforično Vas pozdravljamo, vaši R.

- Čestitam vam na upornosti kojom ste branili generale i našu Hrvatsku. Ovo je i vaša zasluga!

- Kako danas kontrolirati emocije? Plaće danas domovinska i raseljena Hrvatska. Plaće danas cijela Hrvatska nacija. Danas teku suze radosnice, suze olakšanja, suze sreće, ponovne slobode i napokon mira. Ovo je plod molitve koja nas je okupila u zajedništvo. S molitvom

i krunicom oko vrata Hrvatska je obranjena, oslobođena, stvorena. S molitvom smo danas ponovno obranili i oslobodili Lijepu našu. Bog je uz nas. Bog je uz naše generale bio svo ovo vrijeme. Danas slavimo! Slavit ćemo još narenih dana ovu ponovno rođenu slobodu. Prisjećat ćemo se isto tako ovih dana i žrtava od Vukovara preko Škabrnje do Dubrovnika. I ne zaboravimo i nadalje bdjeti i moliti. Dragi generali. Hvala vam na žrtvi podnesenoj za svoju domovinu, za nas!

- Dragi moji Prijatelji! Ovdje kod nas u Vinkovcima i Vukovaru je odlično sta-

nje. Ovakva energija i jedinstvo se nije dogodilo još od 1991. Mi, hrvatski branitelji smo danas, sutra i prekosutra u ratnim vojnim odorama i ponosni smo na ono što smo učinili za Domovinu. Prekosutra se u Vukovaru očekuje oko 100'000 ljudi. Moja postrojba ide u koloni pod našom ratnom zastavom i u ratnim odorama najponosniji do sada. Danas sam zaista presretan i ponosan što sam hrvatski branitelj i što sam od prvog dana u obrani Domovine. Bilo bi nam drago da se prekosutra svi zajedno nađemo u Vukovaru. Ako želite javite se. ■

U BADENU ODRŽAN

39. SABOR HKZ

NEDJELJA 25. STUDENI 2012.

Predsjednik Ivan Matarić se nakon pozdrava zahvalio nazočnima, posebno onima koji nisu štedjeli svoje vrijeme i trud, te iz daleka došli na Sabor pokazavši time svoju privrženost i ljubav prema Zajednici.

Predloženi dnevni red jednoglasno je prihvaćen, izabrani su zapisničar i brojači glasova, a onda je pročitan zapisnik 38. Sabora koji je jednoglasno prihvaćen.

U izvješću Upravnog odbora g. Ivan Matarić je nabrojao sve aktivnosti u proteklom razdoblju. Gđa. Dunja Gaupp je izvijestila o stanju blagajne i rekla da je kontrola izostala zbog opravdane odsutnosti članova Nadzornog odbora. Predložila je da kontrolu obavi Nadzorni odbor koji će biti tek izabran. G. Tomislav Kukalj je s ponosom izvijestio o odličnoj posjećenosti naše internetske stranice.

Glavni urednik Društvenih obavijesti, g. Osvin Gaupp, izvijestio je o dobrovoljnim prilogima i kao rezultat tome, povećanom broju stranica sa 36 na 48.

Nakon diskusije po pojedinim točkama dnevnog reda, sva podnesena izvješća su jednoglasno prihvaćena, a djelatnicima dana razrješenica.

Potom se prešlo na izbor kandidata

Upravni odbor HKZ izabran u studenom 2012, u sredini predsjednik prof. Ivan Matarić

Milica Krakan, Dunja Gaupp - Darko Kolić, Tomislav Kukalj

za Upravni odbor i predsjednika, članove uredništva DO i glavnog urednika, te Nadzorni odbor.

OVO JE NOVI SASTAV RADNIH TIJELA:

Upravni odbor: prof. Ivan Matarić - predsjednik, Dunja Gaupp, Darko Kolić, Milica Krakan, Tomislav Kukalj.

Uredništvo DO: ing. Osvin Gaupp - glavni urednik, Dunja Gaupp, Darko Kolić, Tomislav Kukalj, Jasna Mahler

Nadzorni odbor: Vice Baraban i Mirjana Juričić

Po objavi izbornih rezultata, pročitane su dvije zamolbe Upravnog odbora. Prva, za povišenje članarine, druga, za promjenu banke na kojoj imamo račun. Obje zamolbe su jednoglasno prihvaćene, tako da **članarina za pojedinca od 01.01.2013. iznosi 80 fr.** (umjesto dosadašnjih 70), a **za obitelj 100 franaka** (umjesto dosadašnjih 80). ►

Mirjana Juričić i Vice Baraban

Osvin Gaupp

Dva računa koja smo do sada imali kod švicarske pošte, biti će, poradi velikih mjesečnih troškova, zatvorena, a novi će račun biti kod Aargauische Kantonalbanke.

Nakon radnog dijela Sabora, sabornici su sa velikim zadovoljstvom nazdravili našim generalima koji su nekoli-ko dana ranije bili oslobođeni svake krivnje i pušteni iz haaškog zatvora. Dobrom raspoloženju pridonijela je ukusna večera koju je pripremila Dunja Gaupp, odlični kolači Milice Krakan i dobra kapljica koju je 'špendirao' predsjednik Ivan Matarić. Razgovori i druženje potrajali su duže nego inače, jer slavio se povijesno važan događaj za Hrvatsku. (mk)

OBAVIJEST

**Iznos članarine
od 01.01.2013.**

Za pojedinca:

80.– franaka

Za obitelj (dviije osobe):

100.– franaka

- UPOZORENJE - Molimo ne koristite stare upltnice!

Uplate izvršite na slijedeću adresu

Einzahlung für:

Aargauische Kantonalbank,
5001 Aarau

Zugunsten von:

Kroatischer Kulturverein

5400 Baden

Konto 50-6-9

IBAN:

CH63 0076 1503 3204 0200 1

JUBILARNI 60. ROĐENDAN NAŠEG PREDSEDJEDNIKA IVANA MATARIĆA

U 2012. godini sastajali smo se dva puta na jubilarnom slavlju dvoje članova Upravnog odbora. Sredinom godine na 65. rođendanu naše dopredsjednice Dunje Gaupp, a krajem godine na 60. rođendanu našeg predsjednika Ivana Matarića.

15. prosinca 2012. g. predsjednik Matarić nas je dočekao u predvorju velike župne dvorane crkve u Austriji. Na dugačkom stolu u predvorju ukusno dekorirana pića i pregrisci, te 4-5 mladih ljudi koji su se brinuli za goste.

Predvorje se ubrzo napunilo, pa su uzvanici bili zamoljeni zauzeti mjesta u dvorani, u kojoj se naveliko osjećao slavljenički ugođaj.

Uz manji dio Hrvata i ponekog Švicarca, većinski zastupljeni bili su Austrijanci. Predsjednik Matarić je predstavio sve svoje goste, svakoga ponaosob, ne zaboravljajući napomenuti kada je koga upoznao i što ih povezuje.

Nisu, naravno, izostali ni govornici među uzvanicima. Posebno je zanimljiv i duhovit bio govor župnika, pun pohvalnih riječi za našeg predsjednika, čovjeka koji je uvijek spreman podržati dobre humanitarne projekte, ali i one za potrebe župne zajednice.

Hrvatska kulturna zajednica dobro zna zašto već 13 godina bira upravo toga čovjeka za svoga predsjednika.

Dragi naš Ivane, hvala ti na svemu što činiš za dobro naše udruge, na vremenu koje investiraš u rad HKZ, na svim silnim kilometrima koje prevlađuješ dolazeći na sastanke i priredbe. Želimo ti dobro zdravlje i još puno lijepih godina života, kao i onih u ulozi predsjednika Hrvatske kulturne zajednice.

Upravni odbor HKZ ■

Predsjednik Matarić predstavlja svoje goste; u predvorju pripremljeno predjelo; Dok župnik nabroja pohvale slavljeniku, cijela dvorana pažljivo sluša.

NOVI HRVATSKI VELEPOSŁANIK U ŠVICARSKOJ

BOŽIĆNI DOMJENAK U VELEPOSŁANSTVU

Predajom vjerodajnica predsjednici Saveznog vijeća Švicarske Konfederacije gđi. Eveline Widmer-Schlumpf 18. listopada 2012., na dužnost veleposłanika RH u Švicarskoj stupio je mr. sc. Aleksandar Heina.

Novi veleposłanik Heina sa suprugom i gospodin Hrvoje Cvitanović, generalni konzul RH u Zuerichu, pozvali su u subotu, 8. prosinca 2012. na tradicionalni Božićni domjenak u rezidenciji Veleposłanstva RH u Muriu kraj Berna.

U ime Hrvatske kulturne zajednice pozivu su se odazvali Milica Krakan, Darko Kolić s pratnjom, te Dunja i Osvin Gaupp.

U pozdravnom govoru veleposłanik Heina se kratko osvrnuo na dobre odnose RH sa Švicarskom, uz napomenu da bi ti na gospodarstvenom planu trebali biti bolji. Dotaknuo se problema koje iseljeni Hrvati još uvijek imaju u kontaktima s Hrvatskom administracijom, te izrazio nadu da će se to promijeniti nakon što je nedavno osnovan *Odbor za Hrvate izvan RH*. Neizostavna tema bio je ulazak Hrvatske u EU ove godine i prednosti koje će iz toga proizaći. Za kraj je ostavio, kako sam reče, za Hrvatsku povijest najznačajniji događaj – oslobađajuću presudu generalima Anti Gotovini i Mladenu Markaču – koja, ne samo njih, nego i Hrvatsku oslobađa svake krivnje i time potvrđuje ono što svi znamo, Hrvatska je vodila pravedni, obrambeni i oslobodilački rat. Na te je riječi uslijedio pljesak svih onih koji su to oduvijek znali i tvrdili.

S nekoliko rečenica prisutnima se obratio i gospodin Cvita-

nović, poželjevši bolji status Hrvatske na gospodarskom polju i bolju suradnju hrvatskih udruga.

Veleposłanik i generalni konzul zaželjeli su svima sretan Božić i uspješnu Novu godinu, te pozvali na druženje uz apero. ■

URED ZA HRVATE IZVAN REPUBLIKE HRVATSKE

PISMO I ČESTITKA

(21.12.2012.)

Od predstojnice Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske, gospođe mr.sc Darie Krstičević, primili smo pismo i čestitku povodom božićnih i novogodišnjih blagdana.

Poštovane Hrvatice i Hrvati izvan Republike Hrvatske, dragi sunarodnjaci i dragi prijatelji diljem svijeta,

pred nama je najradosnije vrijeme u godini, vrijeme Božića. Vrijeme u kojem zajedno sa svojim obiteljima, okupljeni za zajedničkim stolom, slavimo nadu i zajedništvo. Vrijeme blagdana i konac godine je i vrijeme promišljanja svih naših činjenja tijekom godine i prigoda da se podsjetimo na sve što smo ostvarili. Sigurna sam da svi zajedno, i mi u domovini i Vi koji živite izvan granica Lijepe naše, možemo biti zadovoljni.

Donesen je Zakon o odnosima Republike Hrvatske s Hrvatima izvan Republike Hrvatske! Osnovan je Državni ured za Hrvate izvan RH! Time su stvorene temeljne pravne i institucionalne pretpostavke za izgradnju sustavne i učinkovite suradnje s pripadnicima hrvatskog naroda koji žive izvan granica

domovine - bosanskohercegovačkim Hrvatima, nacionalnom manjinom u europskim i susjednim zemaljama, te s hrvatskim iseljeništvom!

Pokrenuto je osnivanje Savjeta Vlade RH u čijem ćete radu Vi sudjelovati! Na taj ćete način moći jasno izreći svoje potrebe, davati prijedloge koji će pomoći unapređenju naših odnosa i snažnijem povezivanju domovinske i iseljene Hrvatske.

Napravili smo iskorak i u financiranju programa i projekata od posebnog interesa za hrvatski narod u Bosni i Hercegovini. Dali smo potporu većim, strateškim projektima koji u znatnoj mjeri i dugoročno pridonese održivom opstanku, povratku i ostanku Hrvata u Bosni i Hercegovini.

I ove godine mladi, druga i treća generacija iseljenih Hrvata, uz potporu Državnog ureda, uči ili usavršava hrvatski jezik. Osim što čuvaju hrvatsku kulturu, identitet i tradiciju, prilika je to i da bolje upoznaju Lijepu našu, domovinu svojih očeva i djedova.

Prvi put smo, sa željom jačanja veza iseljene Hrvatske s domovinom, pokrenuli i financiranje programa i projekata Hrvata u iseljeništvu.

Vjerujem da će, sve dosad učinjeno, biti dodatni poticaj da i dalje nastavimo graditi mostove koji nas povezuju jer dio smo jednog i nedjeljivog hrvatskog naroda, ma gdje živjeli! Hrvatska nije samo "stari kraj i zavičaj" kojeg se pone-

kad iz sentimenta posjeti, nego i Vaša domovina!

Stoga Vas, dragi prijatelji i sunarodnjaci, pozivam da, i u godini pred nama, ustrajemo na zajedništvu i jedinstvu. Državni ured za Hrvate izvan Republike Hrvatske bit će čvrsta spona i most tog zajedništva.

Neka međusobno uvažavanje i poimanje ispuni naša srca i domove, a predstojeći blagdani donesu sreću i radost Vama i Vašim najmilijima!

U ime Državnog ureda za Hrvate izvan Republike Hrvatske i moje osobno, svim Hrvatima i Hrvatima koji žive izvan Republike Hrvatske, želim čestit i blagoslovljen Božić, te sretnu i uspješnu 2013.godinu!

Mr.sc. Daria Krstičević ■

POSLANE I PRIMLJENE

BOŽIĆNE I NOVOGODIŠNJE ČESTITKE

Svake godine, pa tako i ove, uz to što našim članovima pošaljemo Božićno pismo i čestitku, čestitke šaljemo i elektronskom poštom na članove, prijatelje i

simpatizere, te sve one s kojima smo surađivali.

Raduje nas, naravno, kada i mi dobijemo čestitke, koje su uglavnom upućene svim članovima, a ne samo Upravnim tijelima, stoga već nekoliko godina sve zaprimljene čestitke objavljujemo na našoj internetskoj stranici. Ove smo godine zaprimili čak 65 čestitki, možete

ih pogledati na stranici http://www.hkz-kkv.ch/bozic_2012.php. Većina ih je popraćena lijepim slikama ili crtežima.

Jedna nam je ipak najdraža, ona pristigla od cijenjene i drage obitelji Ante i Dunje Gotovine! ■

Sretan i blagoslovljen Božić i dobra nova godina, svima vama. Konačno i mi možemo skinuti vrpce. Hvala na molitvama i na bdijenju. Dunja i obitelj

HRVATSKO KULTURNO VIJEĆE
NAPRAVILO JE

RAZGOVOR S DUNJOM GAUPP

Preneseno s portala <http://www.hkv.hr>

Iako vjerujemo da ne treba puno predstavljati gospođu Dunju Gaupp i Hrvatsku kulturnu zajednicu (HKZ) iz Švicarske, zamolit ćemo ipak našu sugovornicu da nam ukratko opiše djelovanje hrvatske iseljeničke zajednice u Švicarskoj u okviru HKZ-a.

Dugogodišnji počasni član Zajednice bio je i pokojni Vladimir Prelog, dobitnik Nobelove nagrade za kemiju 1975. Radi se, dakle, o sustavnom radu kroz niz desetljeća, velikom angažmanu i entuzijazmu...

Kako danas stoje stvari i koje su glavne preokupacije okupljenih oko HKZ-a?

Ugodno sam iznenađena zanimanjem za Hrvatsku kulturnu zajednicu i rado ću odgovoriti na Vaša pitanja. HKZ ima svoju internetsku stranicu na kojoj se može naći gotovo sve o udruzi, stoga ću biti kratka. Na inicijativu inženjera Stipe Roščića i njegovih kolega, 11. srpnja 1971. godine u Zürichu je osnovano "Društvo prijatelja Matice Hrvatske". Početkom 1973., uvjetovano slomom Hrvatskog proljeća, udruga je morala promijeniti ime u ovo, koje nosi i danas.

Kroz HKZ su prošli mnogi ljudi, različitih profila i ideologija. Tijekom svog 40-godišnjeg postojanja udruga je prošla kroz nekoliko razdoblja. Prvo razdoblje je bilo okarakterizirano nastojanjem

očuvanja hrvatstva kao protuteže jugoklubaštvu. Euforija nakon hrvatskog proljeća je tijekom vremena jenjavala i rad Zajednice je krajem 1980-tih malaksavao. Drugo razdoblje je bilo inicirano padom berlinskog zida i agresijom na Hrvatsku, koja nas je ujedinila u Domovini i dijaspori. To je dalo polet udruzi i ona je u to vrijeme imala najbrojnije članstvo. Nakon ostvarenja hrvatskog sna na površinu izbijaju latentni i zatamljeni sukobi, potaknuti i političkim ambicijama pojedinaca, posebice onih jugoslavenske orijentacije. Dolazi do raskola i pročišćavanja.

Sada u trećem razdoblju u HKZ-u je mirno i skladno, oni kojima je Hrvatska bila jednako na srcu kao i nama, koji su pokojnom predsjedniku Tuđmanu zahvalni za ostvarenje vjekovnog sna, ostali su vjerni članovi, a prišli su i neki novi. Međutim, puno se ljudi vratilo u Hrvatsku, neki su umrli, većina članstva nije više u najboljim godinama, a mladi su nezainteresirani, pa nas brine budućnost. No, kao i do sada, pouzdajemo se u Njega, čuvao nas je u teškim vremenima, pa će se sigurno pobrinuti i za daljnji opstanak udruge.

Koristim ovu prigodu, pozvati ljude da nam se pridruže, da se aktiviraju i time osiguraju opstanak ove najstarije kulturne udruge u Švicarskoj.

Primijetili smo da mnogi posjeti nezavisnih intelektualaca iz Domovine Švicarskoj idu upravo HKZ-u. Kakav je Vaš odnos s hrvatskim predstavnicima u službenim diplomatskim predstavništvima? Postoji li tu dobra suradnja ili se, kao u mnogim drugim primjerima, oni koji su svojim radom posvjedočili da bi mogli pomoći Hr-

vatskoj izoliraju i nastoje, od strane hrvatske službene politike, pogurnuti na margine?

Mi smo jako sretni i ponosni što se našim pozivima odazivaju domoljubni hrvatski intelektualci, a neki su nas posjetili i više puta, kao primjerice prof. dr. sc. Miroslav Tuđman, dr. sc. Miroslav Međimorec i prof. dr. Zdravko Tomac. Velika nam je čast što su u nama prepoznali istomišljenike.

Po nastanku Hrvatske države i otvaranju Veleposlanstva u Bernu bili smo ugodno iznenađeni njihovom organiziranošću i aktivnostima. Na važne adrese u Švicarskoj redovito je odašiljan t.zv. Presse-Bulletin na njemačkom i engleskom jeziku, koji je izvještavao o stanju u zemlji izazvanom srpskom agresijom, o broju protjeranih, izbjeglih, ubijenih, o nanešenoj šteti, razrušenim gradovima, selima, bolnicama, crkvama, ali i o povijesti Hrvatske.

Po završetku rata pokrenuti su "Prilozi - za proučavanje društvenih, kulturnih, znanstvenih i inih veza Hrvatske i Švicarske", također dvojezično, ali su izašla na žalost samo tri broja. Zadnji pod izdavačkom palicom gospodina veleposlanika Miroslava Međimorca, koji je naprasito smijenjen Mesićevom čistkom u diplomaciji 2000. g. Tada se puno toga promijenilo, na negativno. Često se pitamo što diplomati rade i zašto su uopće tu, kada ih se ne čuje onda kada bi ih se trebalo čuti. Primjerice, kada se u švicarskim medijima pojave negativni komentari o Hrvatskoj. Navest ću samo dva primjera.

Povodom izborne pobjede HDZ-a u studenome 2003. "swissinfo" (slično kao naša HINA-e) je pisao sljedeće: "Sanader je izbjegao stvarno ►

suočavanje s autokratskim naslijeđem dugogodišnjeg šefa stranke i države Franje Tuđmana. Stranka je također odbila ispričati se zbog ratnih zločina koje je počinila hrvatska vojska tijekom rata u Bosni i Srbiji". Tako formulirana vijest navodi na zaključak kako je Hrvatska ratovala protiv Bosne i Srbije na njihovu tlu. Nije li tu trebalo oštro reagirati?

Ne znajući je li ta vijest stigla do naših diplomata, pismeno sam obavijestila tadašnjeg veleposlanika g. Mladena Andrića. Nekoliko dana kasnije srela sam se na jednom sastanku, pa sam ga upitala što je napravljeno. Odgovorio je kako nije na njemu, odnosno diplomaciji, reagirati na takve izjave, nego to moramo napraviti mi, obični ljudi i naše udruge!?! Odgovorila sam da mi, obični ljudi, nismo plaćeni obavljati njihov posao, a ako obrana nacionalnih interesa nije dužnost diplomacije, što je onda njihova zadaća? Odgovora nisam dobila.

Drugi primjer: kada je Marku Perko- viću Thompsonu 2010. godine bio zabranjen ulaz u Švicarsku, i to na osnovu lažnih objeda, od naše diplomacije nije se čulo ni slova. Ako ništa drugo trebala i morala je reagirati na formulaciju "građanski rat" u obrazloženju zabrane.

HKZ je prvo uputila prosvjed švicarskoj policiji, a kada smo saznali da se i mi možemo žaliti na zabranu, ako smo njome pogođeni, prikupili smo gotovo šest tisuća potpisa naših ljudi i napravili žalbu. Tko želi saznati više o tome, neka pogleda http://www.hkz-kkv.ch/protestna_akcija_thompson.php

Ni na kulturnom polju diplomacija nije naročito aktivna. Dok je primjerice veleposlanik Švicarske u Zagrebu nastojao u Hrvatsku dovesti švicarske umjetnike (raznih profila), naša diplomacija ne izvršava ni ono što obeća.

Navest ću i za to jedan konkretan primjer. Godine 2007. HKZ je organizirala "Dva tjedna hrvatske kulture" u Badenu. U jednoj švicarskoj galeriji napravili smo izložbu hrvatskog naivnog slikarstva i tradicionalnih hrvatskih glazbala. Na svečanom otvorenju bili su prisutni predstavnici grada Badena (koji je i novčano pomogao naš projekt), i naravno, hrvatski veleposlanik i konzul. Oduševljen izložbom naive, veleposlanik je predložio umjetnicima daljnje izložbe koje bi on, odnosno veleposlanstvo, organizirali u Bernu i Ženevi. Predstavni- ca umjetnika, gospođa Nada Hegedušić Janković to je oduševljeno prihvatila, a mene zamolila da se do tada brinem o slikama.

Hoće li vas iznenaditi kada saznate da izložbe nisu nikada organizirane? Nakon 6 mjeseci dopisivanja s gospo- dom Hegedušić-Janković, naša se vrlo diplomacija jednostavno zatajila! Ništa nije dopiralo do njih, ni elektronska pošta, ni telefonski pozivi, sve dok im nisam poslala preporučeno pismo. Tada su se doduše javili, ali s izgovorom da izložbe ne mogu organizirati u prostori-

jama diplomatsko-konzularnih predstav- ništava, jer to navodno ne dozvoljava "Bečka konvencija".

Prvo, to nije točno i drugo, zar to ni- su znali kada su dali obećanje? Tražila sam tada da barem organiziraju povrat slika u Hrvatsku, što su prvo obećali, ali očito s "figom" u džepu. Pisala sam i Petru Barišiću, načelniku Samostalne službe za Hrvate u inozemstvu i kulturu, koji mi je obećao pismeno i usmeno pred 30-tak ljudi, da će se sigurno naći način kako slike vratiti u Hrvatsku. I da ne duljim, slike su tri godine bile u Švi- carskoj, a vraćene su, ne zaslugom hr- vatske diplomacije ili g. Barišića, nego uz pomoć dobrih ljudi. Sve sam opisala u članku kojeg se može pročitati na: http://www.hkz-kkv.ch/hrvatska_diplomacija_u_svicanskoj.php

Iseljništvo predstavlja velik hrvatski potencijal. Toga su vlastodršci u biv- šoj Jugoslaviji bili itekako svjesni, uloživši zaista ogromna sredstva i napora kako bi hrvatsko iseljništvo što više ocrnili i etiketirali kao ustaš- ku emigraciju, ne prezajući pri tome ni od brojnih političkih ubojstava. Odnosi su se u Domovini osamosta- ljuvanjem napokon promijenili, ali ipak ne možemo biti zadovoljni oni- me koliko je naša dijaspora uključena u razvoj Hrvatske.

Hvala Bogu, prošla su vremena ka- da smo se morali bojati doušnika UDBA- e i KOS-a. Iseljništvo je, u vrijeme sr- pske agresije na Hrvatsku, dokazalo svoju ljubav prema domovini. Država ima koristi on nas već samim time što dolazimo u Hrvatsku i u njoj trošimo no- vac, a mogla bi imati još i veću, kada bi to znala i htjela iskoristiti. Tu ne mislim na iseljeničke predstavnike u Saboru. Naravno, tako dugo dok manjine imaju svoje zajamčene predstavnike u Saboru treba ih imati i dijaspora. Ali u principu nisam pristalica kvota za manjine. Tko ima hrvatsko državljanstvo, taj ima jed- naka prava i dužnosti kao i svi drugi, ali ne i više. Porijeklo i religija ne mogu biti razlog za traženje povlastica. Ali ono što je nužno, jeste mogućnost dopisnog glasanja.

Dijaspora se može najučinkovitije uključiti u razvoj Hrvatske investiranjem u Hrvatskoj. To je pokazao i pokazuje primjer Irske. Ali, za to je potrebna sre- đena i pravna država, a to Hrvatska nije i ne vide se pomaci na bolje, nego sup- rotno. Mnogi sudski procesi, koji se u Europi prodaju kao borba protiv korup- cije, su politički procesi.

Poznajem ljude koji su puno uložili u Hrvatsku i sve izgubili, ljude koji su se vratili u Hrvatsku i nakon nekog vreme- na je ponovno napustili. Mnogi su defi- nitivno izgubili volju za povratkom, jer se ne mogu pomiriti s kaosom koji vlada u Hrvatskoj. Mjesni šerifi dodatno zagor- čavaju život raznoraznim barijerama, nešto iz poslovičnog hrvatskog jala, vi-

še iz osobnih interesa. Zakoni se mije- njaju po kratkom postupku, pa dugoroč- no planiranje naprosto nije moguće. Što danas vrijedi, sutra će možda biti protu- pravno.

Zamislite iseljenika koji je kupio ku- ću na moru, sa svim papirima i uredno unešenu u zemljišne knjige, a onda je- dnoga dana dođe dopis da se kuća mo- ra srušiti, jer je navodno napravljena na krivom mjestu. Ako je državni službenik za izdane papire primio mito, onda tre- ba on biti kažnjen, a država bi vlasniku morala nadoknaditi troškove nastale rušenjem kuće.

Nered u državi nije samo problem ulagača iz iseljništva, nego je to pro- blem svih stanovnika Hrvatske. Jedina je razlika u tome, što prvi imaju moguć- nost izbora i odluke hoće li se i dalje mučiti s preprekama, a drugi ne. Vlada i Linic se čude i ljute što nema investito- ra, a ne pitaju se što je tome razlog. Umjesto da pročiste državni aparat, oni izmišljaju nove poreze i namete, koji će dodatno obeshrabriti potencijalne ula- gače.

Trenutna kriza vrijednosti, pa onda i gospodarstva, stvara novu dijaspo- ru, pri čemu Hrvatsku ponovo napu- štaju mnogi mladi, ambiciozni, školo- vani i sposobni ljudi. Govori se čak o 30.000 osoba samo u zadnje tri godi- ne. Imate li kakvih pokazatelja o no- vom priljevu Hrvata u Švicarsku?

Na žalost, umjesto da se Hrvati ma- sovno vraćaju u Hrvatsku, oni masovno izlaze iz nje. Nemamo brojčane podatke o priljevu Hrvata u Švicarsku, ali jedan od pouzdanih pokazatelja su upiti za posao i zamolbe za pomoć, koje dobi- vamo zadnjih 7-8 mjeseci. I prijašnjih godina se znalo dogoditi da nam ljudi pišu i raspituju se o mogućnostima za- poslenja u Švicarskoj, ali prošle smo godine bili naprosto zatrpani elektronskim pismima. Na početku smo svakome pojedinačno odgovorili, no kada smo gotovo svakoga dana primili jedan do dva e-maila, morali smo iznaći neko drugo rješenje, jer više vremenski nis- mo mogli savladati toliku poštu. Na na- šoj smo internetskoj stranici otvorili ru- bliku "Tražim posao u Švicarskoj" u ko- joj smo objasnili da se do posla u Švi- carskoj ne dolazi jednostavno.

Ne vjerujem da je puno Hrvata našlo posao, jer Švicarci prije svega zapošlja- vaju Nijemce, a tih godišnje u Švicarsku uđe oko 60 000. Sada bi se Hrvati tre- bali zapitati zašto Nijemci iz svoje zem- lje, članice EU, dolaze u Švicarsku koja nije članica EU? No, to je druga tema.

Kako institucije i političari koji su za to plaćeni jednostavno ne rade svoj posao, u Hrvatskoj postoje brojne inicijative i udruge preko kojih se nastoji dati alternativa trenutnom stanju. Međutim, istovremeno ►

**vlada posvemašnja nepovezanost između tih raznih inicijativa i udruga, pa je konačni rezultat svih ovih napa-
pora, možemo otvoreno reći, vrlo slab. Može li se uopće očekivati bilo kakav veći napredak ako se sve radi uz puno improvizacija i praktički bez ikakve profesionalne jezgre?**

Utješno je vidjeti da se ljudi ne mire sa situacijom i žele promjene. Međutim, udruge i njihove inicijative nemaju jednaki značaj u društvenom životu. One "otvorenog društva", nameću se stanovništvu kao mjerilo za dobro i loše, te imaju punu potporu vlade i političara, dok su sve druge gurnute na stranu kao "nužno zlo" koje se mora akceptirati zbog privida ravnopravnosti pred zakonom. Svaka čast drugima i pojedincima, ali oni niti imaju, niti mogu imati legitimnost, jer ih nije birao narod.

Ništa se neće moći napraviti ako se narod ne probudi iz svoje apatije i ne okupi snage na jedino ispravnom i djelotvornom mjestu, a to je biračko. Da bi se to postiglo, desnica bi se morala stubokom promijeniti i ujediniti, a ne si međusobno konkurirati i podmetati.

Zajedničkom radu na putu stoji osobna koristoljubivost pojedinaca. Zbog moguće buduće funkcije, spremni su se i posvađati, umjesto da u korist viših interesa potisnu svoje narcisoidne nagone. Bolje je imati vrapca u ruci, nego goluba na grani, a oni na kraju nemaju ni goluba, ni vrapca.

Vezano uz prošlo pitanje, izdvojili bismo jedan primjer. Znamo doslovno za stotine braniteljskih udruga proisteklih iz Domovinskog rata, ali samo za jednu udruhu antifašističkih boraca iz NOB-a, Savez antifašističkih boraca i antifašista RH (SAB). Međutim, i pored velike brojčane prevage, učinkovitost ovih prvih u usporedbi sa SAB-om vrlo je upitna. Tako su se mjesecima lomila koplja oko objave Registra branitelja, a sve pod izlikom da će se tako utvrditi lažni branitelji. S druge strane, nitko iz državnih institucija nije predložio objavu registra sudionika NOB-a, pogotovo u dijelu koji se tiče prava na desetke tisuća mirovina koje se danas još uvijek ostvaruju.

Eto, to je najbolji primjer za navedeno u predhodnom odgovoru. Očito su i komunisti/jugoslaveni usvojili poznatu srpsku krilaticu "samo sloga Srbina spašava". No, nije to srpska mudrost, već iskustvo svake uspješne obitelji, svake uspješne ljudske zajednice kroz mnoga stoljeća. Logično je, da ne može biti logičnije, kako se samo zajedničkim snagama može postići uspjeh. Predsjednik dr. Franjo Tuđman to je dobro znao, zato je i radio na pomirenju Hrvata, zato smo i pobjedili srpske agresore i stvorili slobodnu Hrvatsku.

Ono što bi trebala biti kvaliteta, kod nas se pretvorilo u nedostatak. Velika

miroljubivost hrvatskog čovjeka pretvorila se u komociju, zbog koje teško trpe hrvatski nacionalni interesi. Za slobodu, samostalnost i pravdu treba se boriti svakoga dana, a mi smo se očito uspaivali i dozvoljavamo da nas za nos vuku oni koji su nas gurnuli u rat.

Objava Registra hrvatskih branitelja samo je jedan od unikuma hrvatskih političara. Jedinstveni primjer gluposti i doboravanja svojim neprijateljima, nevažno iz kojih razloga. Ako postoje lažni branitelji, koje je neki korumpirani administrator 'potiho' upisao u registar, postoji i način da ih se 'potiho' odstrani zajedno s onim koji ih je upisao.

Meni bi, osim popisa sudionika NOB-a (koliko dugo žive ti narodni borci!), bio zanimljiviji popis aboliranih Srba. Oni koji sjede u Saboru, poznati su nam, ali što je s drugima? Poznato je da ih ima u hrvatskoj policiji, čak i u Vukovaru. Hoćemo njihova imena sa slikom, pa kada se Srbija uzjunači zatvoriti nekog našeg branitelja, da mi odmah zatvorimo sve abolirane Srbe i počnemo im konačno suditi za sve zločine koje su nam napravili.

Posvetimo se pred kraj ovoga razgovora lijepim temama. Kraj 2012. g. obilježila je presuda suda u Haagu, odnosno rušenje teze o zajedničkom zločinačkom pothvatu. Radi se o izuzetno politički važnom događaju, što je i general Gotovina sazeo ocjenom kako je napokon vojno i pravno završena obrana Republike Hrvatske. Kako biste Vi komentirali spomenute događaje?

Uz osamostaljenje Hrvatske i akciju Oluja, oslobađajuću presudu našim generalima, uz pobijanje teze o 'zajedničkom zločinačkom pothvatu', svi mi u Hrvatskoj kulturnoj zajednici doživljavamo kao prevažan, veličanstven povijesni događaj. Od dana uhićenja generala Gotovine, sva pisma naše udruge i svi brojevi Društvenih obavijesti, kao i naša web stranica nosili su 'žutu vrpču' kao izraz nade u povratak naših generala. Molili smo se i nadali, i s mučninom u želudcu iščekivali presudu. Zahvalni smo Svevišnjem što smo smjeli doživjeti taj prevažan dan. Telefoni su zvonili, elektronska pošta nas je zatrpala, ljudi su plakali od sreće. Pobjeda je to koja nas čini ponosnima, a ponosne će biti i sve slijedeće generacije Hrvata.

Žrtvu generala Gotovine i Markača (kao i svih drugih koji su nam osigurali slobodu i pobjedu) moramo stalno imati pred očima. Ne smijemo zaboraviti ni njihove obitelji, koje su zajedno s njima trpjele, strahovale i živjele u neizvjesnosti. Ne smijemo se uspaivati i misliti da je sada sve uredu. Ne zaboravimo izraziti lica vladajućih političara i nekih novinara, kada su čuli presudu. Ta je za njih bila pravi šok. No, oni su se brzo sabrali i već u prvom komentaru i predsjednik države i predsjednik vlade su

nastavili svoj posao optuživanja Hrvatske za navodne zločine. Te primjedbe u tom trenutku ne bi u nekoj drugoj državi politički preživjeli niti jedan dan. Ne postoji država u kojoj vladajući rade protiv svoje zemlje i svog naroda, niti postoji država koja financira bivšeg predsjednika koji je lažno svjedočio protiv vlastite zemlje i počinio veleizdaju dijeleći svima interesiranim tajne državne dokumente. Hrvatska je na tome polju 'unikum'.

U trenutku kad ulazimo u 2013. g., možete li rekapitulirati ukratko prva desetljeća hrvatske samostalnosti i jeste li, kako vrijeme prolazi, više optimist ili pesimist po pitanju naše sposobnosti odgovora vremenima koja dolaze?

Teško mi je odgovoriti na to pitanje. Ono što je očigledno, dva desetljeća hrvatske samostalnosti jasno su podjeljena na prvih deset godina, koje su bile teške, ali uspješne i pružale su nadu u bolju budućnost. I drugih deset godina, od kojih je svaka gora od one predhodne, pa je i nada da će biti bolje, svakim danom manja. Trenutačna vladajuća ekipa pokazala se totalno nespremnom (iako su tvrdili suprotno) i nesposobnom ispraviti brod i usmjeriti ga u mirne vode. Naprotiv, čini se da su napravili više zla, nego koristi. Jedino u čemu su uspjeli, a i to zahvaljujući gluposti desnice, jest sebi pribrojiti glasove koji im nisu bili namijenjeni.

Iako sam po prirodi optimistična, u slučaju budućnosti Hrvatske teško mi je to biti. Gdje nam je proizvodnja, što izvozimo? Naši seljaci i mali poljoprivrednici ne znaju kako preživjeti u šumi zakona i propisa koji im samo zagorčavaju život. Turizam je jedina grana koja donosi zaradu, no to se može preko noći promijeniti, kao što je već bio slučaj u vrijeme Domovinskog rata. Uslužne djelatnosti ovise o standardu ljudi, koji je u Europi iz godine u godinu lošiji. Breme-niti smo problemima, a na vlasti su nesposobnjakovići. Ni u opoziciji ne vidim lik koji bi nas mogao izvući iz nevolja. Jedino što nam preostaje, je nada da će nam pomoć stići Odozgora. Hrvatska je nastala Božjom voljom i pomoći, pa se nadam da nas Svevišnji neće ostaviti ni u ovim teškim vremenima. ■

TRI ISTINITE PRIČE

DA SE NE ZABORAVI

Piše Milan Tušek

Ispričati ću vam, drage Hrvatice i Hrvati, tri tužne i tragične priče, koje su se dogodile u Hrvatskom Zagorju. Ne pišem to iz mržnje, nego iz pijeteta i poštovanja prema jednim, nedužnim i nevinim žrtvama, i sa željom da ih ne zaboravimo. A crvenim zlikovcima, srbočetnicima, domaćim kvislinzima, beogradskim slugama, tim neljudima, nikada neću oprostiti što su napravili nevinim ljudima.

Milovan Đilas, veliki srbočetnički ideolog, rekao je: *"Da bi Jugoslavija živjela, trećinu Hrvata treba pobiti, trećinu rastjerati, a trećinu jahati"*.

Nakon hrvatskog referenduma 1991. izjavio je – *"Ako Hrvati neće biti u Jugi, zašto ih se ne pusti van"*. A zašto to nije rekao 1945. ili još bolje 1941., pa ne bi bilo Bleiburga i križnih puteva, a ni Domovinskog rata, Vukovara, Škabrnje i stotine drugih stratišta u Hrvatskoj, Srebrenice i t.d. u BiH. Taj isti Đilas bio je 1941. šef komisije koja je otcijepila Srijem i Boku Kotorsku od Hrvatske.

Rastjerana i domovinska Hrvatska, udruženo su zbacile sa sebe srbočetnički jaram, opet nakon četiri godine teškog i tragičnog rata, i veličanstvene akcije *Oluja*, koju je vodio veliki heroj Domovinskog oslobodilačkog rata, Ante Gotovina. Na čelu s Vrhovnikom, dr. Franjom Tuđmanom, i našim generalima, te hrabrim i najboljim bojovnicima na svijetu, došli smo do veličanstvene pobjede i slobodne, nezavisne države Hrvatske. Trebamo je čuvati kao zjenicu oka svog. Akcija *Oluja*, čista kao suza, pomela je tzv. Krajinu za manje od 72 sata, i srušila mit o nepobjedivosti srbočetnika.

Vidite, draga braćo i sestre, Hrvatski narod je u svojoj dugoj povijesti imao izdajica, ali i velikih ljudi. Ima Boga, pa će isto tako biti oslobođeni i BiH Hrvati na čelu s generalom Praljkom.

Dan uoči oslobađajuće presude generalima Gotovine i Markača, Sorošova plaćenica gđa. Pavić (vidi stranicu 9), pisala je velike bljuvotine o prvom predsjedniku dr. Franji Tuđmanu i našim generalima, da bi se drugi dan nakon presude, okrenula za 180 stupnjeva. Sada vidite koga mi imamo u novinarstvu i HRT-u, pa i u Vladi. To su ljudi koji ne vole Hrvatsku, strani Sorošovi plaćenici jugonostalgici, beogradski kvislinzi, kako slično Stevan Mesić naziva sve sudionike NDH, ne samo vojnike, nego i civile. Ali nikada nije rekao čiji su kvislinzi bili hrvatski partizani i za koga su se oni borili i kome su služili. Ja ću vam to reći, a mnogi to i znate. Služili su Beogradu, tzv. Jugi, a stvarno Velikoj Srbiji. Sada to dalje čine njihova djeca i unuci, koji danas opet zauzimaju važne

"Da bi Jugoslavija živjela, trećinu Hrvata treba pobiti, trećinu rastjerati, a trećinu jahati".

Milovan Djilas

položaje u RH.

Jugonostalgici i rusofili ne miruju niti danas, ali badava im. Hrvatska je članica NATO pakta, a za 6 mjeseci biti će i članica Europske unije. I tako je sada 'majčica' Srbija kao u nekom kotlu, okružena članicama NATO pakta, tako da joj niti majčica Rusija ne može pomoći, čak ni kada bi htjela i mogla. I prije nego uđe u Europu, morati će sve teritorije vratiti onima kojima ih je otela.

Prije dvije godine bio sam u Srijemu. Tamo je očajna situacija. Njih se ne treba bojati i oni će morati zaboraviti ratovanje, iako ratnici nikada nisu niti bili, morati će se okrenuti Europi ili će doživjeti propast.

Od Garešaninovog načrtanja i njegovih ludih ideja: *Srbi svi i svuda, kuda srpska noga gazi, tamo je Srbija, ako je jedan Srbin na Mjesecu i gore je Srbija*, Srbi će se morati osloboditi. Srbija je izazvala Balkanske ratove 1912. i 1913. i tada prisvojila Makedoniju, Kosovo i Metohiju, sve to prozvala Južnom Srbijom i tako do 1945., kada Makedonija postaje Republika, a Kosovo i Metohija autonomna pokrajina. Zatim dolazi tragična 1914. kada Gavrilo Princip (Srbin) u Sarajevu ubija austrougarskog prijestolonasljednika Ferdinanda i ženu mu, čime je izazvan 1. svjetski rat od 1914.-1918. Pribičević, Frane Supilo i još nekolicina bez odobrenja Hrvatskog Sabora odlaze u Beograd i potpisuju pristup *Kraljevini Srba, Hrvata i Slovenaca*,

premda ih je Stjepan Radić molio da ne idu u Beograd, da ne zalutaju „k'o guske u magli“. Ne samo da su zalutali, nego su time uvukli hrvatski narod u veliko zlo, koje je trajalo punih 87 godina i dva rata koja su trajala više od 8 godina.

Između 1. i 2. sv. rata počinje srpski teror, brisanje mnogih sela u Lici, Banovini, Kordunu i BiH sa lica zemlje, samo zato jer su u njima živjeli Hrvati i/ili Muslimani. Plan Velike Srbije počeo se ostvarivati. Šesto januarska diktatura kralja Aleksandra Karađorđevića je prvi pravi fašizam u Europi.

Kroz sva duga stoljeća pod Mađarima i Austrijancima, Hrvatska je imala svoja državna obilježja, osim u prvoj i drugoj Jugoslaviji. Ne mogavši dalje trpjeti tu nepravdu, hrvatski je narod 10. travnja 1941. proglasio N.D.H., koja je također tragično završila. Da nije bilo Srba i četnika, ne bi bilo ni ustaša, a niti domobrana, pa ni 1991. ne bi bilo Domovinskog rata, koji je na radost hrvatskog naroda nakon 903 godine donio slobodu i nezavisnost, za koju su krv prolijevale stotine i stotine hrvatskih generacija.

U našoj dugoj povijesti nitko nam nije nanio toliko zla kao Srbi i domaći izdajnici u samo 2 mjeseca 1945. Hrvatski oganj nekad je bio veliki plamen, nekad mali, nekad samo žeravica, ali nikad se nije ugasio.

PRVA PRIČA

Dogodilo se to u Žutnici, tamo je bila tekstilna tvornica koja se u ono ratno doba također zvala *Žutnica*. U sklopu tvornice bila je gostionica u kojoj su radile majka Lina i kći Katica, dok je otac bio u Slavoniji u partizanima, a zvao se Karan Vorich. U gostionicu su ►

Tavan Zagrebačke patologije u siječnju 2002.god

dolazili Nijemci, ustaše i domobrani, što je bilo kobno za majku i kćerku, jer su "posluživale narodne neprijatelje".

Jedne noći došao je po njih, sa još dvojicom terenaca, August Herceg Brko i odveo ih u šumu na nepoznato mjesto, gdje su si morale kopati grobove. Tu su mučki ubijene, a prije toga i zlostavljane.

Kada je to doznao otac Karan, došao je kući i lego spavati u štalu na sijenno. Domaći zlikovci su zapucali, Karan je skočio sa sjenika i bio odmah ubijen. Tako je nestala cijela obitelj, prosudite sami zašto.

Herceg August Brko poslije rata je proglašen narodnim herojem, umro je od zapletaja crijeva 1953. godine. Na spomeniku ima dva odlikovanja, zna se, za počinjene zločine poslije rata. Danima je mrcvario dvije djevojke, prezivale su se Klasić, i ubio ih samo zato što su imale dečke koji su bili „narodni neprijatelji.

DRUGA PRIČA

Dogodila se početkom 1942. u selu Svedruža, koje se nalazi na sredini puta između Krapine i Pregrade.

Majka i otac zaklali su svinju da bi prehranili svoje šestero ili sedmero djece. Došli su borci za slobodu i uzeli meso. Ta pljačka nije im bila dovoljna, nego su, pred očima djece, ubili majku i oca. Petogodišnji dječacić je povikao "kaj to delate, ja vas poznam", i ta kratka rečenica koštala je i njega glave.

Obitelj se zvala Petek. Ja ne znam kako bih nazvao te ubojice. Zvijeri? To je preblaga riječ, pomozite mi vi dragi čitatelji. Hvala vam

TREĆA PRIČA

Događa se u svibnju 1945. godine. Kuća mojih roditelja nalazi se tik uz cestu, sada u samoj Krapini. Do 1960. g. to je bila glavna cesta iz Austrije za Zagreb. Po toj cesti su u vrijeme 2. sv. rata prošle sve moguće vojske.

Kapitulacijom NDH 15.05.1945. g. jedan sabirni logor bio je u Svetom križu Začretju i tu je bio zapovjednik Kunštek Milč, veliki krvolok, govori se da je sam ubio oko 1'500 ljudi i bojnika zapovjednika Zlatara, kojeg tijekom rata partizani nikada nisu uspjeli osvojiti. Tu su dovozili zarobljene vojnike NDH stočnim vagonima, i tu su ih izluđivali žeđu i glađu, ograđeni bodljikavom žicom u barakama koje su podigli Nijemci, a uz koje je tekao potočić. Tko bi se usudio napiti vode iz potoka, to je platio glavom, a travu do bodljikave žice pojeli su do gole zemlje.

Iz Svetog križa su ih tjerali pješke za Macelj koji je bio udaljen oko 25 km. Te ogromne kolone zarobljenika prolazile su pokraj naše kuće. Po priči moga oca bilo je tu i masu dječaka od 14-15

godina pa na dalje, koji su vikali i molili vode i kruha.

Moj otac im je dao kantu vode i to zamalo platio glavom. Partizani su ga kundacima izudarali skoro do smrti, tako da jedan skoro 2 mjeseca ništa nije mogao napraviti, jedva je došao k sebi.

Poslije svake kolone kamionima su vozili uniforme i cipele iz Macelja u smjeru Zagreba.

Do danas se priča da je ubijeno oko 32'000 ljudi. Po pričanju moga oca, u Macelju je završilo život na grozan način oko 100'000 ljudi. Mnogi nisu bili niti zakopani, jedan čovjek mi je pričao da je 1947. g. morao sjeći šikaru i granje bacati po lešinama koje su bile povezane žicom. Po mnogim pričama svukli su ih do gola, po desetak, najprije bi im probušili noževima dlan ruke i onda probukli žicu i tako po desetak povezanih smaknuli. Drugi čovjek mi je pričao, kad je prolazio cestom 1949. g., da je bio smrad do nebesa, da nije mogao disati od smradi raspadnutih tijela. Sada je izgrađena krasna kapelica i kosturi koje su ekshumirali 1991. , njih 1'168, našli

su počivalište kraj kapelice. Bili su više od 10 godina na tavanu patologije u Zagrebu. Katolička crkva se pobrinula da se opet odvedu u Macelj.

Glavni organizatori masakra bili su braća Ivica i Stjepan Gretić. Ivica je bio ministar za vrijeme Juge. Oba su pokojni, zatim Stjepan Hršak, koji je pobio 21 ili 23 franjevca, koje su uhitili u franjevačkom samostanu u Krapini, i još mnogi drugi.

Zločinci, monstrumi, mogao bih o tim stvarima napisati i knjigu, ali kad o tome razmišljam, dođu mi suze i dugo teku, pa mislim, čovjek nije stvoren da radi takve grozote, ali ipak je to činio i na veliku žalost, svome narodu.

Neka svim poginulima svijetli svjetlo vječito i vječita im neka bude slava i hvala. Hrvatska je konačno slobodna, možda to osjećaju i oni u mnogim znanim i neznanim grobovima i neka imaju mir vječni.

Tu je za sada kraj moje priče. Hvala vam na pozornosti. ■

POSTAVLJAMO PITANJE

VOLIŠ LI DOMOVINU?

Piše Milica Krakan

Naravno da volim, najčešći je odgovor, jer je logično da svatko voli svoju Domovinu.

No, čini mi se, što si dalje od nje više je voliš i cijeniš. Vidiš neke stvari možda i bolje od onih koji stalno u njoj žive. Rekla bih, treba otići van i pogledati Domovinu izdaleka, osjetiti tu čežnju i ljubav, znati se radovati kad joj dobro ide, ali i osjetiti tugu i žalost ako joj loše krene. Postane ti jasno da voliš jednako travku i kamen, plavo nebo i oblake, njezina gorda brda i zlatne ravniče, potoke što šume, vijugave rijeke i more sinje. I iz daljine k'o na dlanu vidiš sve čari njezine što ti svakodnevno bijahu na dohvat ruke, a ostadoše nezapažene.

Upitah se: koliko ja poznajem moju Domovinu? Što znam o njejoj burnoj povijesti, njejoj dalekoj prošlosti ali i sadašnjosti, o njezinim znamenitostima, o njezinom Bogom danom prirodnom bogatstvu, njezinim ljepotama? A onda upadam u zamku, upletena u klupko pitanja na koja pokušavam odgovoriti putujući mislima kroz Domovinu od Iloka do Prevlake.

Što zapravo znam o Iloku, Vukovaru, Vinkovcima, Osijeku, prekrasnoj ravnoj Slavoniji? Što znam o Hrvatskom Zagorju i lepim Zagorskim bregima, Međimurju, Podravini, Istri, Baniji, Kordunu, Lici, Gorskom Kotaru? Što znam o Dalmaciji, dalmatinskoj Zagori? Znam li toliko dovoljno da mogu svakom strancu koji me upita, reći ono najvažnije o Dubrovniku, Zadru, Šibeniku, Zagrebu ili bilo kojem drugom gradu i mjestu u Domovini?

Od moga zadnjeg susreta s Dubrovnikom prošlo je poprilično puno godina.

Odmah na ulazu u grad primjećujem promjene. Taj biser Jadrana treba čuvati i sačuvati za daljnja pokoljenja, kako su ga nama naši pradjedovi i djedovi predali. Jer, Dubrovnik je bogata riznica. Već svojim izgledom, opasan zidinama i tvrđavama priča svakom posjetitelju o svojoj povijesnoj i kulturnoj baštini.

Na putu iz Dubrovnika obećah dugogodišnjem velikom prijatelju, da ću, ako stignem, navratiti u njegovu župu Radobilje, odnosno Katuni-Kreševo o kojoj mi uvijek ponosno priča. Blagdan je Velike Gospe koji se ne propušta ma gdje bili, reče mi on. Neki na taj dan dolaze svake godine čak iz Australije, Južne Afrike, Amerike, a drugi prema svojim mogućnostima. Kroz stoljeća ih je održala na okupu upravo vjera u Boga i ljubav prema Domovini, što je vidljivo i opipljivo na svakom koraku. Stoga nije čudno što u novijoj hrvatskoj povijesti bijahu prvi koji podigoše, ispred same crkve, velebni spomenik utemeljitelju hrvatske države, dr. Franji Tuđmanu, prikazujući ga u nezaboravnom momentu nakon oslobodilačke akcije *Oluja* na Kninskoj tvrđavi, ruku dignutih u vis, iznad kojeg vijori hrvatski barjak.

Spomenik je isklesan iz kamene stijene, visok je 4 metra, s posvetom „Sve za Hrvatsku, Hrvatsku ni za što“. Postavljen je ispred zvonika, s desne strane glavnog ulaza u crkvu. Zvonik krasi jedna posebnost neviđena u svijetu.

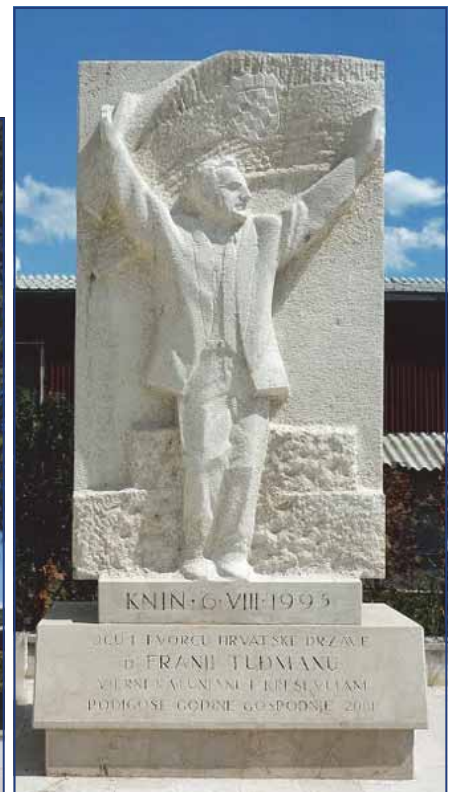
Naime, u domovinskom ratu iz ove je male župe sudjelovalo više od 200 branitelja od kojih je 5 teško ranjeno, a 10 ih je dalo svoje živote za nju. Njima u čast i trajno sjećanje podignut je spomenik s lijeve strane crkve na kojem je, uz imena poginulih branitelja, istaknut reljef Hrvatske za koju su ginuli, a pored reljefa križ s hrvatskim pleterom, simbo-

lom patnje s nadom i vjerom u Uskrsnuće.

Ne samo da su ljudi ovog kraja po mnogočemu posebni. I njihov župnik, don Vječeslav Šupuk je takav; dobar čovjek, svećenik i veliki domoljub sa braniteljskim priznanjem. Tragovi njegovog nesebičnog pastoralnog i duhovnog rada vidljivi su na svakom koraku. On osluškuje bilo svojih župljana i ovog kraja, te njihove ideje, želje i projekte pretvara u velika djela. Zato nije čudno što je u vrijeme domovinskog rata bio uz branitelje, donosio im na bojišnicu ono najpotrebnije: hranu, odjeću i obuću i dijelio im krunice. Podijelio ih je više od tri stotine. Bio im je župnik, prijatelj, ali i ohrabrenje u teškim ratnim uvjetima.

A kako ovjekovječiti te dane zajedništva da budu na trajni spomen kako je Domovina obranjena i stvorena uz pomoć molive i krunicom oko vrata? Branitelji su dali ideju, a župnik ju je ostvario. Upravo na tom zvoniku pokraj crkve visi najveća krunica u Hrvatskoj, a vjerojatno i na svijetu. Krunica 30 m duljine i to od balota! Koje li simbolike i u tome! Podneblje je to Dalmatinske Zagore gdje se tradicija još uvijek čuva i poštuje "od kad je balote i svita" rekli bi muškarci. Oni svoja nedjeljna popodneva obično provode uz balote, koje predstavljaju opuštanje i rekreaciju, njegovanje zajedništva, ali i odmjerenje balotskog umijeća.

Krunica od balota, spomenik prvom hrvatskom predsjedniku i spomenik poginulim braniteljima - sve na jednom mjestu uz crkvu - svakom posjetitelju daju do znanja koliko je velika njihova privrženost Vjeri, Domovini i tradiciji. ►

Dolazeći prema crkvi izgrađenoj 60-tih godina prošlog stoljeća, koja bijaše u nadogradnji, čiju unutrašnjost poslije mise razgledah, ostadoh iznenađena vidjevši još jednu crkvu kraj nje, ali puno stariju. No, sv. Misa na blagdan Velike Gospe je služena ispred stare crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije, koja spada među jednu od najstarijih crkava koju su Hrvati sami gradili. U spisima stoji da je to župna crkva sela Katuni i Kreševa, sagrađena na granici dvaju sela, a uokolo je groblje.

Kada je sagrađena? Zna se da je današnja crkva sagrađena na mjestu starije, jer je 16. lipnja 1718., nakon 2. pastirskog posjeta splitskog nadbiskupa Cupilli, zabilježeno: "Crkva u Katunima vrlo je stara, jer je sagrađena prije devet stoljeća i zaista je ruševna i nikad se nije popravljala". Iste godine, župnik dobiva dozvolu od općeg providura za Dalmaciju, da može koristiti neke zidine za popravak crkve. Crkva je nakon toga sazidana što potvrđuje i natpis na nad vratniku napisan bosančicom "Na 1722 mađa 5", a korišten je stari materijal što

se vidi iz nadgrobnih ploča s ukrasnim motivima koje su ugrađene u zidove crkve. U zapisima stoji da se na crkvi radilo tijekom cijelog 18. st. i da je produžavana, što se vidi već na vanjskom dijelu samih zidova. O vanjskom, ali i unutrašnjem izgledu crkve nekad i danas, postoje zapisi. Ulazeći u tu jednobrodnu građevinu s bačvastim šiljastim svodom i dubokim svetištem koje krase lijep glavni oltar izrađen od mramora, zabilježeno je da je crkva tijekom 18. i 19. st. bila opremljena suvremenim umjetninama što se vidi i po monumentalnoj slici Filippa Naldia iz 1759. g., a riječ je o ulju na platnu (430-240 cm) koja prikazuje Posljednji sud.

Da ova župa obiluje mnoštvom i raznolikošću spomenika još od ilirskih vremena pa do danas, svjedoči i stećak, odnosno vanjski oltar ispred crkve.

Dolazim do zaključka, da se nalazim u kraju gdje se još mnogo prije otkrića Amerike živjela demokracija ispisana u *Poljičkom statutu*, gdje je hrabrost bila vrlina, a poštena riječ zakon. Prvi oblik *Poljičkog statuta* je nastao negdje na prijelazu iz 11. u 12. stoljeće, a najstariji očuvani rukopis datira iz 1515. god. Iz njega su učili i naučili mnogi o zakonima i društvenom uređenju, što je u svojoj knjizi zapisao francuski maršal Marmont. On je 1807. u vrijeme Napoleoneve vladavine ukinuo šest stotina staru *Poljičku republiku*. Radobilja je bila nekad i na granici dviju država, između Mletačke republike i Turskog carstva, no ne zna se točno i sa sigurnošću kad je Radobilja, ili jedan njezin dio, pao pod Turke. Ovo je mjesto u kojem je 7. veljače 1926. g. Stjepan Radić održao govor pred oko deset tisuća prisutnih. Ovo je kraj gdje je voljeti dom i Domovinu u venama i prelazi iz koljenja u koljeno, pa je tako iznjedrilo mnogo domoljuba, poznatih ili manje poznatih imena, od svećenika, povjesničara, književnika, pjesnika, arhitekata, građevinara, poduzetnika itd.

Na mjestu sam Kreševu, odakle, čini mi se, pogled seže u nedogled, okružena netaknutom prirodom i božanstvenim mirisima raznog bilja, obrađenim vinogradima, uređenim i novim prekrasnim kućama i slušam priču o brdima Move koji se u daljini vide, s još neistraženim zidinama grada Nezgrije. Nalazim se u mjestu odakle je u Europu, koja prešućuje Boga i odbacuje križ, upućena poruka križem.

Da. Najvećim hrvatskim 30 m visokim križem na brdu Glavici, kojeg je projektirao arhitekt, sin ove župe. Put koji vodi do križa obilježen je s četrnaest postaja Križnog puta. Svaka postaja je dar jedne obitelji, a put prema križu svojom vijugavom izvedbom asocira na put od Dubrovnika prema Vukovaru.

Kako bi pridonijeli ljepoti i izgledu svoga kraja te očuvali kulturno i povije-

sno blago, iako raseljeni svuda po svijetu, oni grade, rade i obnavljaju ne samo svoju djedovinu i svoje posjede, oni se natječu u donacijama za opće dobro. Prkosili su njihovi djedovi i pradjedovi svim osvajačima i vlastima što su se izmjenjivale, a oni koji su trbuhom za kruhom odlazili, vraćali su se i ostajali tu. Svoji na svome. Tu sponu povezanosti s rodnim krajem vidjeh upravo na blagdan Velike Gospe. To vidljivo zajedništvo, najprije oko oltara Gospodnjeg iskazano kroz molitvu i skladno pjevanje, a onda i uz zajedničko blagovanje okupljenih u obitelji uz neizostavnu gangu, daje do znanja da su ljubav prema Bogu, domovini i obitelji, tradicijske vrijednosti od kojih se ne odstupa.

Ovaj prekrasan kraj i drage jednostavne ljude napustih obogaćena još jednim saznanjem više i spoznajom kako je potrebno vrlo malo truda da čovjek u samo nekoliko sati otkrije čari i ljepote Domovine. ■

NOVA KNJIGA MARIJANA
KARABINA

DEDINO ZLATO

Piše: Rudi Tomić, Kanada
O Božiću 2012. godine

Svojom knjigom *DEDINO ZLATO* (13. po redu), objavljenom ljetos u Nakladi STIH u Zagrebu, naš hrvatski književnik Marijan Karabin, koji živi u Švicarskoj, obogatio je svoj dosadašnji književni opus (pjesme, roman, eseji, književni osvrti, kolumne) – sa za njega novom književnom vrstom - pričama, ali ne s pričama za djecu, nego o djeci!

Kako to i sâm autor u svojem predgovoru u knjizi objašnjava, radi se o pričama, koje bi mnoge bake i djedovi također mogli zapisati, ali to većinom ipak ne čine, što je razlogom da ih i on smatra napisane i u ime svih takvih i tima sličnih priča, koje se jesu već dogodile, koje se svakodnevno događaju i koje će se i u buduće događati, gdje god ima djece i njihovih malih mudrovanja, čiji su nam duhovni biseri to draži i ljepši, što su djeca mlađa.

Druga, za nas važna osobitost ovih Karabinovih priča je njihova, da tako ka-

žemo, dvojezična kategorija. Napisane u dijaspori, u takozvanom "hrvatskom izvandomovinstvu", i njihova je "glavna junakinja" jedna od bezbrojnih "unuka u dijaspori", s popratnim pojavama koje iz toga proizlaze, pri čemu upravo njezino dvojezično odrastanje čini izričito naglašenu i snažnu komponentu. (Iako se razgovori između nje kao unuke i drugog glavnog lika u tim pričama, njezinoga djeda, odvijaju uglavnom na njemačkom jeziku, autoru je to uspjelo tako dobro prikazati da pri čitanju ne dolazi ni do kakve pomutnje, ni kod onih koji njemački znaju, kao ni kod onih koji taj jezik ne znaju). No, isto je tako važno da nam je književnik Karabin tim i takvim svojim pričama, s likovima Hrvata u dijaspori, ma kojeg sve uzrasta bili, opet jednom uvjerljivo približio i taj dio našega naroda, kao sastavnog i neotuđivog dijela hrvatskog nacionalnog bića. Sve jedan od drugoga ljepši i važniji razlozi da knjigu *DEDINO ZLATO* ne samo pročitamo, nego i stavimo kraj uzgavlja, te ju svako malo uzmemo u ruke kao podsjetnik i kao susret sa svojim potomstvom i sa samima sobom, kako nam to u svojem Proslavu, otisnutom u knjizi, preporuča sâm nakladnik. (Možda je ovdje zanimljivo napomenuti da je urednik i ovih Karabinovih priča Ante Kostelić).

Iako bi se o gotovo svakoj od tih tridesetak priča u knjizi moglo napisati poneki zaseban osvrt, njihova prava vrijednost proizlazi iz opravdanog uvjerenja čitatelja da vjerojatno nema bake ni djeda koji se s većinom od tih priča ne bi mogli i sami poistovjetiti. (To je slično onom prilično učestalom fenomenu kada netko kaže da mu je neka pjesma zato tako lijepa što je pjesnik izrekao upravo ono što on kao čitatelj ili slušatelj misli i osjeća, ali što on kao laik nije znao ili mogao tako lijepo izreći).

Popis unukinih svojstava, reakcija i razgovornih tema, koje se na ovaj ili onaj način kroz svih tridesetak priča provlače, bio bi zaista impozantan; od verbalnog nijekanja svoje ljubavi prema djedu u trenutku očite mu privrženosti,

preko raznih tvrdoglavosti i pravljenja važnim, pa do gotovo lucidnih i dalekovidnih domišljatosti; sve kako se to odvijek događalo, kako se svakodnevno događa i kako će se i u buduće događati dok god bude – djece i svijeta!

A i sve su to razlozi zbog kojih smo uvjereni da je književnik Marijan Karabin i ovom svojom knjigom dodatno obogatio hrvatsku književnost i to i u Hrvatskoj i u dijaspori, napisavši ju takvom da ju sve bake i djedovi mogu smatrati i doživljavati kao nečim svojim.

Da mi osobno nitko ne prigovori da sam to rekao tek tako da štogod kažem, eto sam slobodan izjaviti da ćemo i mi, kao baka i dida, tu zlata vrijednu knjigu, koju bih zapravo najradije ovdje cijelu prepričati, darovati pojedinačno i našim jako dragim nam trima unučicama, koje također odrastaju ne samo dvojezično, nego - zbog okolnosti u kojima živimo – i višejezično (engleski, francuski i talijanski)! Pri svakom susretu s njima, nama će biti velika radost, pročitati im pokoju od tih priča, kao što to isto želimo preporučiti i drugim bakama i djedovima, kako bi nadasve pozitivno ozračje iz tih priča obogatilo i njihovu unučad. A o kakvom se to ozračju radi, uvjerljivo proizlazi iz uvodne pjesme pod naslovom "Dječje želje", a naročito iz njezine zadnje kitice koja glasi:

Ako si djetetu kojemu
Barem neku želju ispunio
Raduj se tom djelu svojemu
Ti nisi uzalud živio!

Na kraju: Knjiga *DEDINO ZLATO* ilustrirana je vrlo prikladnim i vrijednim crtežima akademske slikarice Ane Barbić Katičić iz Zagreba, dok je grafički izgled knjige, zahvaljujući nakladniku, tako privlačan da čovjek dobiva osjećaj kao da ga knjiga nuka na zagrljaj i poljubac.

Izdanje u Zagrebu, Naklada Stih,
Narudžbe: nakladastih@yahoo.com ■

PJESNIK I PROZAIK

MARIJAN KARABIN

Plodni književni rad dugogodišnjeg uvaženog člana Hrvatske kulturne zajednice, doveo ga je, evo, i do njegove 13. knjige.

Izdao je šest knjiga pjesama: *Pahuljice, U začaranom krugu, Između zbilje i snova, Razgaljena Duša, In der Stille nach dem Hall, Sedamdeset*, te sedam proznih djela: *Neobična knjiga o običnim ljudima, Vjenčanje u crnini, Entschcheidung fuer den Idiotismus, Opređenje za idiotizam, Tragom jednog*

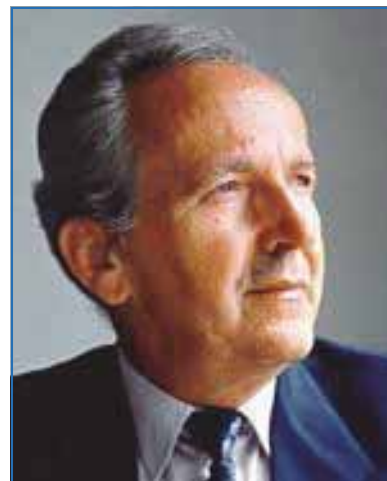
sjećanja, Usputna stajališta i Dedino zlato.

Marijan Karabin uvršten je u Hrvatski biografski leksikon (knjiga 7), Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža.

Rođen je u Gornjoj Stubici, a živi u Schaffhausenu.

To bi bilo ukratko o Marijanu Karabinu, kojeg u Švicarskoj svi poznajemo, pa ni ne treba puno riječi.

No, tko je Petra, glavna junakinja njegove najnovije knjige? Saznajte na slijedećoj stranici!

TKO JE PETRA?

Petra sa svojim roditeljima živi u jednom švicarskom gradu, pedesetak kilometara udaljenom od mjesta stanovanja njezinih bake i djeda, kojega ona u svom žargonu zove *deda*.

Poput mnoge druge djece iz miješanih brakova u izvandomovinstvu, i Petra odrasta dvojezično; tata joj je Švicarac, mama Hrvatica, oboje intelektualci i oboje zaposleni.

U vrijeme prvih epizoda opisanih u knjizi, Petra ima najprije koji mjesec manje, a zatim i pokoji mjesec više od tri godine, razumije gotovo podjednako i hrvatski i njemački, ali govori puno više njemački, tako da i na pitanja koja su joj postavljena na hrvatskom, nerijetko ipak odgovara na njemačkom, ili pak u istu svoju misao i rečenicu ubacuje riječi i iz hrvatskoga i iz njemačkoga jezika.

Petra bi sve htjela sama napraviti, osim puno pješačiti. Nakon, ponekada i posve kratkog hodanja, Petra jednostavno stane ispred onoga s kime hoda, nasmiješi mu se i većinom bez riječi podigne rukice kao znak da više neće hodati, nego ju se treba nositi.

Iz cijele palete zanimljivih Petrinih doživljaja, izabrali smo jednu priču koja, po našem mišljenju, najorginalnije govori koliko su mudre te male glavice, a čega odrasli nisu ni svjesni, dok ne naprave vlastito iskustvo - poput dede iz knjige "Dedino zlato"! ■

UMJESTO EPIGRAFA:

DJEČJE ŽELJE

Djeca su
Najljepše na svijetu
Za što se
Živjeti isplati
Oči im
Kao rosa u cvijetu
Srce im
Od zloće ne pati.

Daleko
Dječja seže mašta
Željama
Njihovim nigdje kraja
Po glavi
Vrzma im se svašta
Duša im
Lijepa poput raja.

Ako si
Djetetu kojemu
Barem neku
Želju ispunio
Raduj se
Tom djelu svojemu
Ti nisi
Uzalud živio!

zao da je njemu to sada nemoguće jer on mora u stan ponijeti sve što su u trgovini kupili, Petrin je tata, ispočetka onako više kao za šalu nego posve ozbiljno, počeo ponešto od kupljenoga stavljati u njezine za to ispružene male rukice.

Nakon što se ona tome ne samo nije opirala, nego ga je i kod svakog daljnjeg kupljenog artikla izravno poticala da joj da što više, on joj je, i opet više da se i dalje šale, nastavio davati sve po redu, da bi na kraju neke stvari, koje Petra više nikako nije mogla rukama prihvatiti, stavio i po njezinim ramenima, te joj jednu vrećicu čak i objesio oko vrata. Sve to uz obostrani smijeh i njezino opetovano veselo ohrabrivanje:

- Noch mehr, noch mehr! (Još više, još više).

Jedva vjerujući svojim očima koliko je toga Petra htjela, a na kraju krajeva i stvarno preuzela, i kako je sve to (osim vrećice koja joj je visjela oko vrata) lijepo strpala u dvije torbe, on je, raširivši ruke, razdragano uzviknuo:

- Petra, bravo, du trāgst ja alles was wir gekauft haben! (Petra, bravo, pa ti nosiš sve što smo kupili!)

Na što mu je ona spremno odgovorila:

- Und du kannst jetzt mich tragen! (A ti možeš sada nositi mene!) ■

MUDRA MALA GLAVICA

UZAJAMNA ISPOMOĆ

Dedino zlato, Marijan Karabin

Već smo napomenuli da Petra mnogo toga najradije čini sama. Ne samo to: ona nerijetko uporno pokušava napraviti i ono čemu u svojoj dobi još nije dorasla, kao što je primjerice, drobljenje oraha, bilo sa samo zato prikladnim kliještima, za što u svojim malim šakama jednostavno nema dovoljno snage, bilo gaženje oraha nogom na podu ili, ako su vani, i na putu, za što joj pored premalo snage očito nedostaje i barem nešto više tjelesne težine.

Nije nikakvo čudo da Petra isto tako izričito rado ide sa svojom mamom i tatom (ili pak i samo jednim od njih) u trgovinu, bez obzira o kakvoj se namjeravanoj kupovini radilo, o čemu i ovisi hoće li ići pješice u koju od obližnjih trgovina ili pak autom u neku udaljeniju.

Tako su se jednom Petra i njezin tata, kojeg ona zove *Papi*, autom vratili iz trgovine, gdje su nakupovali raznih kućanskih potrepština. I samo što su u garaži iz auta izašli, Petra se, po svom običaju, postavila pred svojega tatu, podigla obje svoje rukice u vis, nasmiješila se i bez riječi čekala da ju Papi u stan odnese.

Kako bi joj ne samo verbalnim uvjerenjem, nego i što konkretnije doka-

KĆERI I SINOVI ISELJENIKA - DO POBJEDE ODA HRVATSKOM ISELJENIŠTVU

Piše: Vesna Kukavica, www.hrsvijet.net

Čim su se slegnuli prvi dojmovi nakon odluke Žalbenog vijeća Međunarodnog kaznenog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) u Den Haagu, kojom su preinačene osuđujuće presude generalima Gotovini i Markaču u oslobađajuće, moguće je ležernije progovoriti o valu neopisive radosti građana diljem domovine i među našim ljudima u svijetu, osobito onima čija je stručnost bila presudna za slom lažne optužnice generalima i Hrvatskoj - koja je počivala na koncepciji udruženoga zločinačkog potihvata (Joint Criminal Enterprise).

Riječ je o ekspertima s međunarodnom reputacijom čija je argumentacija uvjerila predsjednika Žalbenoga vijeća MKSJ suca Theodora Merona, američkog Židova brilijantne profesionalne karijere koji je i sam proživio strahote druge svjetske kataklizme, da je pravda spora ali dostižna. U odvjetničkim timovima koji su dokazali čestitost Domovinskoga rata marljivo su radili Amerikanci, Kanađani, Iraci, Hrvati i jedan Iranac, uvjerivši uz Merona, suce Mehmeta Güneya i Patricka Robinsona u nedužnost generala Gotovine i Markača.

U javnosti je najprisutniji Luka Mišetić, rođen 1970. u obitelji čikaških Hercegovaca koji do 17. godine nije dolazio u Hrvatsku. Njegov otac Ivan potječe iz Grabovnika, a majka Iva Čuvalo iz Proboja. Nakon završenoga studija politologije, upisuje pravni fakultet u Chicagu, gdje danas ima odvjetnički ured. U središte medijske pozornosti Mišetić dolazi 1999. kada je kao najmlađi odvjetnik u povijesti zastupao nekoga pred međunarodnim kaznenim sudom. Bio je to Haaški sud, a klijent mu je bio bosanski Hrvat Ante Furundžija.

Ne umanjujući slavu odvjetničkog umijeća najistaknutijoj trojci L. Mišetiću i one koju nesporno zaslužuje Greg Kehoe te voditelj tima generala Markača zagrebački odvjetnik Goran Mikulić, posebno smo ponosni na stručnost dvojice kanadskih pravника koje su danonoćno iščitavale mega-spis u timu generala Gotovine.

Tri ugla Mišetiću i Kehou, pobjednicima specijalnog rata protiv Hrvatske u 21. stoljeću, godinama je držala u Haagu jedna žena, Ana Katalinic, rođena u gradiću Prince Georgeu. Roditelji su joj se doselili iz Brinja i Vratnika. Ističe da je poticajnu iskru osjetila kad je 1990-ih započeo Domovinski rat. Studirala je međunarodne odnose i prijavila se za službu u UN-u, odakle je upućena u Haag. Afirmirala se radeći u tužiteljstvu.

Bila je istražiteljica u procesu Miloševiću.

Uz Anu, zadivljuje pronicavost i druge Kanađanke, samozatajne Diane Juricevic, čiji su roditelji iz Omiša i Pule. U njezinu stručnom fokusu su ljudska prava otkad je doktorirala na Sveučilištu u Torontu 2004. godine. U timu je bila usredotočena na analitiku presedana, tj. analize svih slabosti protivničke tužiteljske strane.

Inteligentnim Kanađankama pridružio se u Markačevu timu i američki Hrvat Tomislav Z. Kuzmanovic iz Milwaukeea. Obiteljske su im priče poput antičkih drama jer je iza njih egzodus iz domovine šezdesetih godina prošloga stoljeća, koji se smirio na sjevernoameričkome kontinentu, ne zaboravivši svoju dalmatinsku kolijevku u kojoj su baštinili bogoljublje, čovjekoljublje i domoljublje.

Od srca im hvala! Kćeri i sinovi iseljenika do pobjede, rame uz rame s ekspertima kakav je profesor prava iz Montreala Payam Akhavan, podrijetlom Iranac, koji je uložio fascinirajuću energiju u analitiku cijeloga slučaja. Iz timova u Zagrebu, uz proganjanoga Marina Ivanovića, treba pohvaliti svih 20 odvjetnika, istražitelja, informatičara i prevoditelja koji su pet godina obrađivali desetke tisuća stranica dokumenata i tisuće sati video i audio zapisa.

Među najučinkovitijim zajedničkim inicijativama za pomoć u obrani generalima je Zaklada *Za istinu o Domovinskom ratu*, utemeljena 16. siječnja 2006., čiji su formalni utemeljitelji bili zakladnici Dunja Zloić-Gotovina, stožerni brigadir Željko Hučić i načelnik općine Pakoštane Milivoj Kurtov, dok je u Upravnom vijeću Zaklade djelovalo devet uglednih osoba iz različitih područja javnog života domovinske i iseljene Hrvatske. To su Igor Zidić, predsjednik Matice hrvatske, neurokirurg Josip Paladino, glazbenik Miroslav Škoro, reprezentativac Stojko Vranković, poduzetnik iz Austrije Marko Franović, financijašica Dunja

Vidošević, poduzetnik iz SAD-a Ilija Leticica, te odvjetnici Ivan Čurković i Ante Župić.

Emocije iseljništva najsnažnije je artikulirao ponovno čikaški Hercegovac Mišetić u izjavi koja je osobno intonirana: *"Zahvalan sam ne samo generalu Gotovini, nego i dragome Bogu što sam izabran za njegova branitelja."*

"Ovo je velika pobjeda i za hrvatsko iseljništvo. Ante Gotovina došao je iz iseljništva braniti svoju domovinu, kao i mnogobrojni drugi sinovi i kćeri naših Hrvata koji žive diljem svijeta. Gotovinu je u Haagu obranio Mišetić, sin iseljenika iz Chicaga, jedan od nas. Prestanimo zatvarati oči i priznajmo da Hrvatska ne može bez svog iseljništva. Ono je dalo živote, novac i ljubav za svoju Hrvatsku, a sada je obranilo i Gotovinu u Haagu. To se nikad ne smije zaboraviti", uskliknuo je njujorški glazbenik i lobist Nenad Bach. ■

Tomislav Z. Kuzmanovic

WALTER WILLIAM SAFAR

rođen 06.08.1958., autor je proznih romana *Olovna magla*, *Quenn Elizabeth 2*, *Cijena Života*, *Đavolji odvjetnik*, *Kad divovi koračaju svijetom*, *Lice*; drama *Ptičar*, *Braća*, *Bolnica St' Patrick*; zbirke pjesama *Dječak papirničar*, *Grimizna iskra*, *Snovi*, *Posljednje Putovanje*; i mnoštva objavljenih pjesama u američkim i britanskim magazinima: *Empirical Magazine*, *Burning Word*, *Splash of Red*, *Homeless Diamonds*, *Blaze Vox*, *The Occupy Poetry*, *The Flex Writers*, *Burning word literary journal*...

HRVATSKA ZEMLJO

O Hrvatska Zemljo, divna majko divljih ruža;
Majko djeteline i mahovine svete,
Kad te gaze strašne noge osvajača,
Ti tuguješ u crnini noći tihe,
Ne brini Hrvatska Zemljo, divna majko divljih ruža,
Majko masline i mahovine svete,
Postoje divna mjesta gdje se čuje Tvoj sveti glas;
Posve čeznutljivo,
Posve plaho,
Kao tek začet plod u majčinoj utrobi;

O Hrvatska Zemljo, divna majko divljih ruža,
Majko masline i mahovine svete,
Kad strašna pohlepa goni život na crni odor,
Kad se smrt glasa s mnogo glasova,
Kao kletva kule babilonske,
U mnogim vjetrovima Ti pročišćuješ svoj sveti duh;

Kad se glad šulja ispod mnogih ljudskih nogu,
Kako je divno zvati Te majkom,
Mnoga će ljeta oviti svoje tople ruke oko Tvog divnog lica,
Mnoge će zime oviti Tvoje divno lice bijelim ruhom,
Mnogi će čovjek spustiti suzu na Tvoje majčinsko lice,
Mnogi će čovjek spustiti svog bližnjeg u Tvoja majčinska njedra,
Mnoga će duša vinuti se na bjela nebeska polja iz Tvojih
majčinskih njedara,,
O Hrvatska Zemljo,
majko svih majki!

DALEKI PUT

Legenda o životu putuje cestom snova,
Kao šapat južnog vjetra,
Sad me zove na daleki put,
U mojim snovima nema odviše bajki,
Kao siromašni sanjar bijegom se spašavam,
Da smrt prevarim.

Sutra će na nebu zasjati nova zvijezda,
I povesti mnoge sanjare na daleki put.

Tako je mračna moja ulica,
U mnogim raskršćima ima svoje zamke,
Nema više šaputanja vjetra,
Tirkizna dodira novorođene zvijezde,
Samo nijema sijena, što sad gleda u stakleno lice života.

Opet je neki drugi sanjar dobio svoju zvijezdu,
Opet se gubim u mračnim snovima,
A smrt sigurno maršira ,
Kao da poznaje sva raskršća ovog svijeta,
Ja se ipak nedam, jer sutra će na nebu zasjati nova zvijezda,
Iako u mojim snovima nema odviše bajki,
Sutra ću opet koračati cestom snova;
u domovinu mojih predaka;
u divnu zemlju Hrvatsku!

PRIJATELJU

Prijatelju,
Kad želiš pregaziti sve duboke rijeke,
Kao div,
Kad želiš stići na drugu stranu prije smrti,
Da pronađeš svoju izgubljeni stazu,
Ti pogledaj gore,
U Orion, Jupiter i Saturn,
U tri svemirska heroja,
Koji od svog rođenja ratuju s tminom;

U zvijezdama pronađi svoj divan svijet,
U samoći imaj svoj štit,
U nebeskom plavetnilu imaj svoju duboku rijeku,
I ti prijatelju,
Kao i ja,
Lud od tuge zoveš zvijezdu svoju,
Da otjera samoću,
U školjku tirkiznu,
Što sad čeznutljivo svjetluca u plavom beskraju.
Ne brini Brate po samoći,
I mene čeka dalek put prema gore,
Gdje život i smrt zajedno caruju,
Kao vječna svijetlost i tama.

Da prijatelju,
Jednom ću stići na drugu stranu prije snova,
Kao i smrt,
Okrenuti se bez stida i žalosti;
A onda ću se nasmijati životu u lice,
Mahnuti snovima,
I vinuti se u plave beskraje.

ODA HRVATSKOJ DOMOVINI

Kad Te noć miluje svojim samotnim licem;
Kad Ti u njedrima buja tuga;
Kad u suzama heroja tražiš utočište;
Kad Ti na nježnim grudima heroj usne sanak vječni,
Molim te: Ne plači Domovino!
Iz uspomena dragih uskrsnuti će vječna ljubav.

Kad Te osvajači razdiru barbarskim kricima,
Znaj Domovino:
Pravi heroj nikada ne ostavlja svoju zemlju;
Pravi heroj spreman je na patnju;
Pravi heroj spreman je na križ,
Da bi uskrsnuo iz Tvojih svetih njedara,
U slavu vječna života.
Znaj Domovino:
Kad čuješ tihi jecaj vjetra u samotnim noćima;
Kad čuješ pjesmu heroja u samotnim noćima;
Kad čuješ zvonki eho zvijezde padalice;
Kad čuješ posljednji dah latice na svom dlanu,
Ne plači jedina Domovino,
To se glasa ljubav,
Da nas zauvijek spoji!

BUDJENJE

Budim jutro i šapćem mu tiho:
Probudi se i započni dan
Neka sunce ogrije mi dušu
I ispuni ovaj noćni san.
Probudi se radi noći ove
Osmjeh da mi ostane na licu
Dok me nešto u visinu zove
Vidim sebe ko slobodnu pticu
Jutro moje, daj započni dan
I reci mu nek me sreća prati
A umorna kada s puta dodjem
U zagrljaj da me tebi vrati.

Milica Krakan

ANTE GOTOVINA

Jedna slika a sto riječi
Opet general pred Bogom kleći
"Hvala ti, Bože", izgovara on

"Vraćaš me opet u moj rodni dom".
Suza za suzom, brat do brata
Ponosno kuca srce Hrvata.

Vraćaju se heroji dignute glave
Po svijetu Hrvati njihov dolazak slave.
"Vjera, ljubav i domovina! Živio nam Ante
Gotovina!"

Andjelina Krakan

HRVATSKI VITEŽE

Znam da ti i danas srce za Hrvatsku kuca
Za onu istu za koju si bitke dobivao, za nju se borio,
Za tvoju Hrvatsku kojoj si dušu udahnuo
I pradjedovski san ostvario.

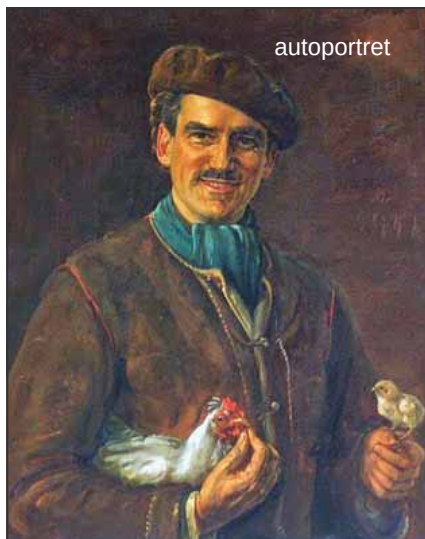
Možda ti srce danas sa strepnjom odbraja taktove
Iako si u svakom okruženju
Naučio dobivati ratove.

Znam da si i danas ponosan isto kao i onda
Kada si za domovinu bio spreman život svoj dati
I kad nad tobom i nad njom mač samo što se nije spustio
A neka čudna pravda krvavom rukom ispisana
Želi tebi i njoj da otkućaju zadnji sati
S krunicom u ruci i vapajem prema nebu
Jedina pravda i nada je On koji te nije napustio.

Gledam te kako mirno i dostojanstveno
Dok nevinom ti presudu čitaju stojiš
Jato grabljivica nad glavom ti kruži
Otet bi htjeli ono malo što od domovine je ostalo
Oni bi najradije da ih se bojiš
Ti gospodari čudne pravde, života i smrti
Istrgnuti bi htjeli domovinu što носиš je u svojoj duši.

Milica Krakan

autoportret

Supruga Sina

kraljica majka

JEDAN OD VELIKANA HRVATSKOG SLIKARSTVA **KRISTIAN KREKOVIĆ**

Piše Darko Žubrinić

Kristian Kreković (1901.-1985.) jedan je od velikana u povijesti hrvatskog slikarstva. Rođen je u selu Koprivna blizu Gradačca u BiH, a umro u Palma de Mallorci gdje i danas postoji galerija "Museu Kreković". Tu je galeriju godine 1981. svečano otvorila španjolska kraljica Sofija, uz nazočnost predstavnika španjolske vlade. U njoj je izloženo ukupno 150 monumentalnih djela, po 50 u svakoj od triju dvorana.

Neki likovni kritičari, kao na pr. Camille Mauclair, smatraju ga jednim od najvećih portretista 20 stoljeća. Grad Pariz objavio je 1928. seriju razglednica s njegovim djelima, od kojih su neke i s motivima iz BiH i Hrvatske. Portretirao je među inim Mahatma Gandhija (1931.) s kojim je bio osobni prijatelj, zatim Britansku kraljicu Majku (1938.) na njenu molbu, švedskoga kralja Gustava V. (1948.), itd. Najpoznatiji je po svojem golemom opusu posvećenom prošlosti i sadašnjosti Perua, kojim je ovjekovječio autentične likove iz peruanskih Anda u starim, živopisnim nošnjama. Grandioznu izložbu pod naslovom "Fabuloso Peru" je u Gradskoj vijećnici u Limi 1954., u ceremoniji bez predsjedana, otvorio tadašnji predsjednik Perua i svečano mu dodjelio peruansko državljanstvo. Peruanska vlada preuzela je pokroviteljstvo za izložbu pod naslovom "Presente y pasado del fabuloso Peru" koja je tijekom nekoliko godina obišla razne gradove SAD-a i Europe.

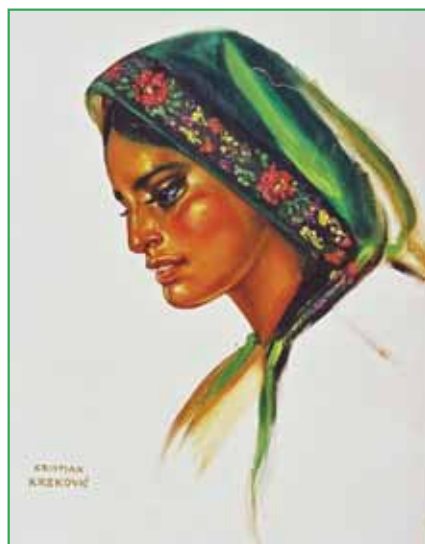
Na pr. u Washingtonu, na izložbi u Smitsonion Institution, tu je izložbu tijekom dva ljetna mjeseca 1955. vidjelo čak 126.000 posjetitelja! Izložbu u Beču, održanu 1957. u bivšoj kraljevskoj palači Neue Hofburg, posjetio je i tadašnji austrijski predsjednik. Kreković se nerijetko na svoja djela potpisivao kao "pintor croata" ili "pintor croata perua-

no". Najpoznatije mu je djelo "Egzodus dvadesetog stoljeća", vrlo snažne humane poruke. Njime je opisao i svoju vlastitu sudbinu raseljene osobe nakon 1946., radi čega više nikada nije posjetio Hrvatsku ili BiH. Počasni je građanin znamenitog peruanskog grada Cusco, stare prijestolnice Inka, a u tom gradu postoji i ulica koja nosi njegovo ime.

U Palma de Mallorci osim galerije s njegovim imenom postoji i oveći "Parc de Kristian Kreković". I u Tuzli, gdje je Kreković pohađao srednju školu, od 1990-tih postoji ulica koja nosi njegovo ime, a 2007. u tom je gradu u franjevačkom samostanu otvorena "Galerija Kristijan Kreković".

Njegovo otac Roko Kreković bio je

šumarski inspektor rodom iz Perušića u Lici. Supruga Sina Kreković, rodom iz Pariza i židovskoga podrijetla, žrtvovala je za njega svoju pijanističku karijeru. Njezino poznavanje jezika fasciniralo je goste Galerije, a hrvatski jezik je govorila toliko savršeno da nitko nije niti slutio da ona svojim podrijetlom uopće nije Hrvatica. Prema želji svojeg pokojnog supruga Sina Kreković je u dva navrata (1991. i 1994.) donirala umjetnička djela svojeg supruga Hrvatskoj. Dio prve donacije bio je 1991. izložen u Galeriji Josipa Račića u Zagrebu. Druga donacija, koja se sastoji od ukupno 80 ulja na platnu, nije do danas (2010.) bila izlagana.

U Hrvatskoj se u depoima raznih galerija nalaze ukupno 153 njegova djela. Godine 1974. je Ingeborg Möller Rizo obranila magistarski rad od stotinjak stranica pod naslovom "Kristian Kreković" pisan na francuskom jeziku.

Godine 2006. objavljena je u Palma de Mallorci na katalonskom jeziku golem, luksuzna foto-monografija pod naslovom "Kristian Kreković: La col·lecció del Museu Kreković" na ukupno 282 str. Autori Romaguera i Rubí Climent su zaposlenici Galerije. Još ranije, godine 1990. objavljena je na španjolskom jeziku foto-monografija Gaspara Sabatera: "Kristian Kreković, el artista y su obra", na 80 str., koja je doživjela više izdanja, sada dostupna besplatno na adresi www.krstiankrekovic.org.

Na hrvatskom jeziku jedini opširiji prikaz do 2010. objavljen je putem interneta na adresi www.croatianhistory.net/etf/krek.html. ■

JA BILIJ HORVAT, RUSIN TA UKRAJINEC!

DMYTRO PAVLYČKO

Sa internet stranice prof. Darka Žubrinića:
www.croatianhistory.net/etf/ukrajina.html

Dmytro Pavlyčko, ukrajinski pisac, političar i domoljub, zaslužan za rano ukrajinsko priznanje Hrvatske, prigodom promocije knjige *Ukrajina-Hrvatska* u Zagrebu je pred mnoštvom sudionika uskliknuo:

Ja Bilij Horvat, Rusin ta Ukrajinec!
(Ja sam Bijeli Hrvat, Rusin i Ukrajinac!).
[Vidi Čepulić, str. 6].

U predgovoru svoje *Male antologije hrvatske poezije*, objavljenu Kyjivu 2008., Pavličko piše: "Hrvatsko pjesništvo za nas, Ukrajince – to je živa povi-

jest duha srodnog naroda, čitajući je mi upoznajemo sebe, obogaćujemo se vjedom u svoju i hrvatsku nacionalnu, kulturnu i državnu neumrlost."

HRVATSKA
Dmytro Pavlyčko

Po brdima Božja ruka laka
Prostrla je sela poput platna,
Tu se širi jedna zemlja skladna,
Kukuruzna, sočna, vinogradna
Što miriše poput medenjaka.

Prozirno ko dječja duša, bistro,
Šumi more plavetno i čisto.
Obale - ko košare jagoda:
Krovovi se naselja crvene,
A masline zelenilo nude
Da zaštite i ptice i ljude.

Na slavensko stablo tu je davna
Rimska još nakalemljena grana.
I hridine sve, i sve doline,
Gdje sad pčele zuje pjesme svoje,
Na krvavim temeljima stoje.

Razlijeva se nebom bijela pjena,
A na vodi, iza plavih stijena -
Oble gore kô grudi i koljena
Mladih žena što plivaju leđno.

Oči kuća srušenih do tla,
Svi tragovi ugašenog rata
Pune dušu, i htio bih znati -
Možda mi predci, Bijeli Hrvati,
Prožimlju tako srce do dna.

Kô nestali snovi iz djetinjstva
Tu nada mnom blista krošnje siva:
Tisućljetna maslina, Hrvatska,
Puna rana, ali uvijek živa!

Prijevod prof. Antice Menac, Zagreb, s ukrajinskog

"BILI GORVATI"

turistički kompleks u Ukrajini u mjestu Tatariv južno od Ivano-Frankivska (zahvaljujem gđi. Oleni Belej na obavijesti)

BH HRVATI NESTANAK ILI OPSTANAK

Piše: Mirko Omrčen

Zemlja je onoga tko živi na njoj.
(Narodna)

Prema zadnjem popisu stanovništva Hrvatska ukupno ima oko 4.3 milijuna stanovnika, ali kad se odbije oko 200.000 onih koji borave u inozemstvu, proizlazi da u Hrvatskoj danas stvarno živi oko 4.1 milijun ljudi - govore demografski stručnjaci.

To pokazuje konstantan pad broja stanovnika koji bi bio još izraženiji kad ne bi bilo brojnih useljeničkih struja, koje ublažavaju negativne posljedice prirodne i emigracijske depopulacije. Te struje umnogome su umanjile negativnu migracijsku bilancu, a time i pad broja stanovnika u zadnja dva desetljeća.

Samo od 1991.-2001. g. u Hrvatsku se iz inozemstva doselilo oko 233.000 stanovnika što čini oko 5 % stanovništva zemlje prema popisu iz 2001. Radi se uglavnom o stanovništvu hrvatskog etničkog podrijetla koje je tijekom rata u "obećanu zemlju" u "humanom preseleženju" doselilo sa prostora bivših YU republika. Najveći dio toga kontingenta (80 %) čine doseljenici iz BiH. No koliko god da je to preseljenje "popravilo" demografsku sliku u Hrvatskoj s druge strane je znatno oslabilo Hrvate u BiH.

Iseljavanje Hrvata iz BiH i njihovo preseljenje u Hrvatsku nije od jučer. Smatra se da je danas svaki sedmi hrvatski građanin rođen u BiH, a ako se govori o porijeklu nekoliko generacija, onda je to 30 % pučanstva u RH iz BiH.

Iz Bosne i Hercegovine Hrvate se kontinuirano raseljava kroz stoljeća. Najsudbonosnije je raseljavanje za Bečkih ratova godine 1683./99., ali i početkom 18. st. osobito nakon *Požarevačkog* (1718.) i *Beogradskog* (1739.) mira kada je ustanovljena trajnija granica između Austro-Ugarske i Turske na Savi i Dunavu. Smatra se da je u tom iseljavanju u slobodne zemlje iselilo blizu sto tisuća Hrvata katolika.

Iseljavanjem se nekada većinsko hrvatsko pučanstvo u Bosni pretvorilo u manjinsko. Svaki novi rat tjerao ih je iz BiH pa se tako njihov broj sve više smanjivao. Stoljećima tjerani sa svojih ognjišta utočište su najviše nalazili u matičnoj domovini Hrvatskoj gdje su se trajno zadržali, ali i u Europi i svijetu. Mali je broj onih koji se vratio i vraća na pradjedovska ognjišta.

Nije samo iseljavanje utjecalo da Hrvati od nekad većinskog stanovništva postanu manjinsko. Velike bjegove velikog broja hrvatskog-katoličkog pučan-

stva umnogome je uzrokovalo tursko osvajanje. No na smanjenje broja hrvatskog-katoličkog pučanstva uzrokovao je i prijelaz na islam i pravoslavlje. Povjesničari prenose vijesti da je samo u progonima tijekom 16. i 17. stoljeća na islam prešlo između 120.000 - 150.000 katolika. Također da je u roblje odvedeno na desetke tisuća.

Prelazili su i na pravoslavlje. Povjesničari prenose vijest da je uslijed progona pred Turcima katolički narod ostao bez svećenika, a pravoslavna Crkva sklapa kompromis sa turskom carevinom (iza pada Carigrada). Sam patrijarh Genadije dobiva čast turskog paše. U takvim uvjetima širi se pravoslavlje na račun katolicizma, te skoro cijela trebinjska biskupija tokom 16. i 17. st. prelazi na pravoslavlje.

Povjesničari pišu da, što se tiče pravoslavnih, prije dolaska Turaka o njima ima malo spomena. O njihovoj prisutnosti na prostorima BiH najbolje svjedoči srpski arhimandrit i povjesničar Ilarion Ruvarac koji spominje da je prvi pravoslavni manastir podignut u Zvali (Hercegovina), a spominje se 1513. g. I R. Lopašić navodi da se pravoslavni u BiH javljaju tek na početku 16. st.

Turci su u Bosni, na područjima koja su osvajali, naseljavali i balkanske Vlahe. Smatra se i drži kako ih je naseljeno i do 200.000. K. Draganović piše da i u samu slobodnu Hrvatsku i oslobođene krajeve za Bečkih ratova doseljava velik broj Vlaha pravoslavne vjere. Te Vlahe i pravoslavnu Crkvu Austrija tetoši i pomaže na štetu Hrvata iz svojih vojničkih ciljeva. Tijekom vremena, napose u drugoj polovici 19. i početkom 20. st. te će Vlahe srpski pravoslavni svećenici učiti, da su oni Srbi, kada pripadaju "Srpskoj pravoslavnoj Crkvi", a Mađari će ih iskorištavati, da oslabe svoju saveznu državu Hrvatsku i da Hrvatima ometaju slobodni i državni život i razvitak.

Posljednji rat u BiH također je bio tragičan za Hrvate. Današnje stanje po

pitaju broja Hrvata u BiH je više nego tragično. Ono je alarmantno.

Naime, neposredno prije rata u BiH je živjelo oko 760.000 Hrvata (prema nekim podacima i do osamsto tisuća) ili oko 17 % od ukupnog broja BH stanovnika (Bošnjaka oko 43 %, Srba oko 31 % i ostalih oko 9 %). 2010. godine broj Hrvata puno je manji i procjenjuje se da iznosi oko 440.000, iako ima podataka koji govore da ih je nešto manje, ali i onih koji govore da ih je nešto više. Navedeni broj je manji nego što je bio prije sto godina. Naime 1913. Hrvata je u BiH bilo oko 459.000, a što je još tragičnije, prema nekim navodima, broj Hrvata u BiH godišnje se smanjuje za oko 5.000.

Kod Srba, na primjer, situacija se drastično razlikuje. Njihov današnji broj u BiH varira između 1.5 - 1.7 milijuna. No podaci koji se navode da ih danas u BiH ima 38 % od ukupnog stanovništva u BiH čine se prihvatljivima. Pretpostavlja se da ih u RS živi preko 1.1 milijun te da 91 % stanovništva RS čine Srbi. U toj etnički i ustrojeno čistoj srpskoj državi živjelo je prije rata iznad 200.000 Hrvata, dok ih danas u toj državi ima oko 5-6 % od prijeratnog broja.

Sve to govori, i po tome se vidi, da se tijekom srpske okupacije u ratu 90-tih u BiH dogodio pravi egzodus Hrvata. Mnogi se u tu zemlju nikada više nisu trajno vratili. Vratio se mali broj, a u nekim općinama nije zabilježen ni jedan hrvatski povratnik. S druge strane, a primjera radi, prema nekim podacima u RH se vratilo oko 130.000 Srba izbjeglih pred Olujom. Usput rečeno, određen broj njih vratio se i u zadnjem desetljeću i kad je posljednji popis stanovništva u RH u pitanju to govori da su srpski povratnici umnogome umanjili negativnu migracijsku bilancu, a time i pad broja stanovnika u zadnjem desetljeću.

Kad su u pitanju krajevi u BiH, iz kojih su Hrvati protjerani, onda se može reći kako je Bosanska Posavina, u kojoj je prije rata bilo preko 50 % Hrvata, najuništeniji dio Bosne. U njoj je uništeno najviše imovine posavskih Hrvata. U njenu obnovu uloženo je najmanje sredstava, a od onoga što je uloženo, najmanje je dodijeljeno Hrvatima. U prosjeku je najmanje obnovljeno hrvatskih kuća. U nju se vratilo najmanje Hrvata i mada konstitutivan narod, BiH hrvatski povratnici tu nemaju status ni nacionalne manjine, upozoravaju i pišu analitičari prilika u BiH.

O svim tim pitanjima u Hrvatskoj se malo piše i govori. "Hrvatski" mediji i vrh politike, kao i drugi čimbenici hrvatskog društva ignoriraju i šute o svemu tome. Nema razumijevanja, brige i interesa da se to i takvo stanje promijeni, da se Hrvatima u BiH pomogne da opstanu, da se njihov golemi broj iz inozemstva vrati, da se održe. Kako bi svega toga i bilo, ako i kad nema razumijevanja, brige i interesa da se zaustavi egzodus Hrvata iz RH ili da se pokrenu konkretne inicijative za povratak dijasfore u Domočinu.

Za takvu politiku i za takav odnos nema opravdanja. Ako su se za vrijeme rata nalazila opravdanja da se pred velikosrpskom agresijom nije moglo spriječiti masovno iseljavanje Hrvata iz BiH, onda danas nema opravdanja da se ništa ne poduzima kako bi se potaknuo povratak, odnosno stvorile pretpostavke za povratak.

RH je i po Ustavu dužna pomoći Hrvatima u BiH. Dužna je pomoći da se tu Hrvat osamostali, da se vrati, da mu se stvore uvjeti da se vrati, a kad se vrati da mu se poštuju njegova elementarna ljudska prava, pravo na jezik, kulturu, vjeru, dom. No postavlja se pitanje kako će to hrvatske vlasti pomoći osigurati kad niti ne omogućuju Hrvatima u RH da ostvare svoja građanska prava.

Prema nekim stajalištima hrvatske političke elite u 90-tima u potpunosti su izdale nacionalne interese Hrvata u BiH. Opet prema drugim stajalištima takvo tumačenje je u najmanju ruku dvojbeno. Na to se može reći da, ako to i jest dvojbeno, danas uopće nije dvojbeno da su hrvatska država i njene političke elite nakon rata izdali Hrvate u BiH i njihove nacionalne interese. To ne čudi, jer su izdali i interese Hrvata u Hrvatskoj.

Kad ti interesi ne bi bili izdani, ne bi broj Hrvata u BiH bio gotovo prepolovljen, a ono što je ostalo bilo bi zaštićeno, bilo bi punopravno, imali bi ono što im pripada, mijenjalo bi se postojeće, jer postojeće je za Hrvate neodrživo. Za mijenjanje postojećeg RH treba imati riječ, inače hrvatskom narodu ne može biti opstanka u toj zemlji. Ako svi traže i imaju svoje interese u BiH to moraju imati i Hrvati, a ne biti samo faktor koji se protjeruje. Nastavi li se dosadašnja

politika, a što se Hrvatima tiče, Bosna koja u prošlosti nikada nije bila srpska (mala zemljica Bosna, koja se u najboljem slučaju prostirala otprilike od Konjica do Vranduka i od Drine do Vranice najdalje do Vrbasa, do prije 950 godine nikada nije bila pod srpskom vlašću. Tada je osvajala srbin Časlav i vlada njome tek nekoliko godina. Poslije njega kroz daljnjih tisuću godina Srbi njom nikada nisu vladali), a u svojoj povijesti nikada kao danas manje hrvatska, više neće biti, kako je to slikovito kazao Antun Kanižlić, "kamen pravi smutnje velike".

Hrvati u BiH su kao rijetko koji narod tjerani u emigracije, no ipak ih se nije uspjelo slomiti niti potisnuti u cijelosti s njihovih pradjedovskih ognjišta. Da bi ostatak koji se održao opstao, potrebne su duboke promjene. Te promjene nije za očekivati od bivših i sadašnjih hrvatskih vlastodržaca. Stoga su prvenstveno potrebne promjene u smislu razvlaštenja dosadašnjih i sadašnjih političkih garnitura u Hrvatskoj, jer vlasti koje su proizlazile iz redova HDZ-a i SDP-a nisu se nikada ozbiljno zauzimale za Hrvate u BiH (SDP), a ako jesu, onda je to bilo samo deklarativno (HDZ).

Potrebne su duboke promjene u pri-

stupu cjelokupnoj problematiki i kad su ostali čimbenici društva u pitanju, a osobito vjersko-moralni čimbenici.

Duhovni pastiri malo rade na očuvanju, okupljanju i sabiranju raspršenog i razasutog stada, kako kad je to u pitanju Hrvatska, tako kad je u pitanju BiH. Da su radili, situacija ne bi bila ovoliko katastrofalna, a da to jest, očigledno je. Blago je reći da su iznevjerili. Osim rijetkih izuzetaka niti u tom pogledu ne vrše dosljedno svoje poslanja i ne slijede dosljedno Gospodinov primjer (Matej 18,12 sl). Zaslužuju najgoru osudu.

Valja još reći kako će slabljenjem hrvatskog korpusa u BiH jačati separatističke težnje Srba. Njihov cilj je bio i ostaje da opstanu kao RS i da prvom povoljnom prilikom proglase svoje priključenje Srbiji.

Slabljenjem hrvatskog korpusa, općenito gledajući, jačat će srpske ekspanzionističke težnje i velikosrpske ideje - obnavljanje granice srpske državnosti po "istorijskim" i "etničkim" kriterijima. Prva prilika, koja im se ukaže, bit će iskorištena za oživotvorenje takvih težnji i ideja. ■

HRVATSKI HUMOR

Elektronska povezanost ili kako neki kažu "umreženost" današnjeg svijeta, kao i svaki drugi izum ljudskog mozga, ima svoje pozitivne i negativne strane. Koje pretežu, teško je reći. No, uz puno 'smeća' koje nas često zatrpava, stižu i

korisne stvari, a sve češće i humor, kojeg sporadično donosimo na našoj internetskoj stranici. Evo jednog na aktualnu temu (naslov i komentar odabrao je pošiljatelj). ■

KAJ MOREM TI NEG REČ...

Povodom završetka pristanaka na sve uvjete Europske Unije, poznatijeg u javnosti kao 'pregovori', podijelit ćemo s vama nekoliko pjesmica koje smo posvetili zaslužnima za ovaj velebni povijesni trenutak koji nam je omogućio da postanemo prva zemlja u povijesti koja prolazi monitoring.

Za vsaku dobru reč,
kaj reči si mi znala!
Za vsaki pogled tvoj,
smo dali jednog generala!

Naši vođe su te štovali
kak da si ministar,
jer ti si imala najbolji
branitelja registar.

Za vsaku dobru reč,
kaj davala nam je nadu!
ti si nam udaril,
višemjesečnu blokadu!

Jer naša ti je premijerka,
tak puno sunca dala!
Kaj morem ti neg reč,
neg te Savudrijska Vala!

Za svaki dobar vic,
ča reći si nam zna
Mi smo te uvijek birali,
a sad nam je svim žal!

Jer ti si strancima,
tak puno transkripata dala
Ča moren ti neg reč,
neg odnio te đava.

Za vsaku dobru reč,
mi strašno volimo tebe,
da bi ušli u EU,
izručil si čak i samog sebe.

Znamo da ti rešt dođe,
kak na ranu sol,
ali ipak ti je utjeha kaj imaš
više penez neg MOL!

Za vsaku čudnu reč,
kaj na engleskom si rekla
Rasli su nam upitniki nad glavom,
promjera tri metra!

Ali ti si Remetincu mom,
tak puno hadezeofca dala,
Kaj morem ti neg reč,
od vseg srca fala.

Za vsaku dobru reč,
koju nisi izgovoril,
ti za našu stvar
tak si najbolje se boril!

Tak malo dobrega,
v tvojoj pameti čuči,
kaj morem ti neg reč,
samo i dalje tak muči.

ŠTO MISLE IZVANZEMALJCI, A ČIME SE TJEŠE HRVATI?!

GLEDANO ODOZGORA STANJE U HRVATSKOJ IZGLEDA OVAKO:

SRETAN TI 30. ROĐENDAN "SMIJULJKO"

Priredila: D. Gaupp

19. rujna 1982. godine, diskutirajući na jednom elektronskom forumu, profesor informatike Scott Elliot Fahlman izradio je od ASCII-znakova 'smijuljka', kako bi se lakše prepoznali ozbiljni od duhovitih komentara.

Predložio je znak :-) za vesele i :- (za ozbiljne komentare.

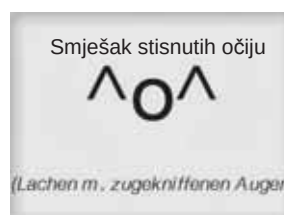
Fehlman je izjavio: "Bilo je to 10 minuta moga života. Mislio sam, malo ću zabaviti nekoliko prijatelja i time će stvar biti završena".

Ali, već kratko nakon toga, 'smijuljci' su započeli osvajati elektronsku mrežu i proširili se cijelim svijetom. U međuvremenu su kreirani i mnogi drugi oblici smijuljka.

Sam Fehlman nije simpatizer takvog načina komuniciranja, pa kaže: "Mislim da su ti znakovi ružni i da ne stimuliraju dobru artikulaciju, odnosno izražavanje stvarnih osjećaja. Ali, možda se to samo meni čini, jer im je namjena bila potpuno druga." ■

Elliot Fahlman rođen je 21. ožujka 1948. u Medini, Ohio, USA

TKO SU I KAKO NASTUPAJU
TURISTIČKI VODIČI GRADA
ZAGREBA

IRITANTNA NEPROFESIONALNOST I NESNOŠLJIVOST

Piše Fra Jozo Grbeš, Hrvatsko slovo

Ovo ljeto sam putovao u Hrvatsku sa stotinjak ljudi u dvije grupe. U jednoj od njih je bilo šezdesetak mladih Hrvata koji su putovali po Hrvatskoj, te održali koncerte u pet gradova. Druga skupina

se sastojala od 45 Amerikanaca iz Chicaga. Među njima su bili i visokopozicionirani ljudi grada Chicaga, burze i sveučilišta. S njima sam proveo vrijeme većinom u Zagrebu, iako je njihov boravak obuhvaćao veliki dio hrvatske obale.

Razlog mog pisanja je upravo tri dana našeg boravka u Zagrebu krajem lipnja. Jedan dan išli smo u obilazak Zagreba. Turistički vodič je bila mlada dama imenom Valentina (Buklijas Kunaver).

Njen nastup, šokirajuće neprofesionalan, cijelu skupinu je jednostavno ostavio bez riječi. Posebice kada je između ostaloga rekla sljedeće:

"Na ovim prostorima, kao što znate bio je rat, koji je između ostaloga počeo zbog religije."

"Mladi ljudi su jako zauzeti. Puno rađe. Stoga ako uđete u crkve u Zagrebu tu ćete većinom naći starije ljude. Mladi ljudi za to nemaju vremena!"

Kada smo došli na Mirogoj, do groba predsjednika Tuđmana, rekla je sljedeće:

"Ovdje je pokopan predsjednik Tuđman, koji je bio predsjednik Hrvatske kada i Milošević Srbije i Izetbegović Bosne, sva tri su mrtva."

Ovo su samo neke od njenih izjava. Svi smo ostali šokirani njenom neprofesionalnošću, ideologijom i obiljem neistina. Zašto jedna mlada dama tako prezentira svoj grad i državu strancima? Ostaje pitanje koje traži odgovore.

Putovao sam svijetom dosta, poput i ovih američkih prijatelja: Europa, Sjeverna i Južna Amerika, Bliski istok ... i susreo sam mnoge vodiče u gradovima i svjetskim centrima koji su profesionalni, ugodni i svi su imali zajedničku karakteristiku: predstaviti svoj grad i državu u najboljem mogućem svjetlu. Učiniti sve da gosti opet žele doći i biti tu.

Zašto je to svugdje tako, a samo u Zagrebu, u Hrvatskoj nije? Pitam se, zaista se pitam s mnoštvom drugih ljudi: zašto su Hrvati takvi u odnosu na svoju domovinu? Zašto ne vole zemlju koja je njihova, koja nije savršena, koja ima puno ljepote i puno mana i još više problema, ali je njihova? Zašto?

Tko spomenutoj Valentini daje dopusnicu da bude turistički vodič grada Zagreba? Tko provjerava rad vodiča? Kome su oni odgovorni? Koje su sankcije za njihove propuste, neistine ili jednostavno neprofesionalnosti? ■

POUČNO, ZANIMLJIVO I VESELO ZABLUDE ŠVICARACA I ZABLUDE O ŠVICARSKOJ

Priredila D. Gaupp

Švicarci su izmislili Chalet (drvena planinska kuća), kreirali fondue i oduvijek živjeli na otoku mira! Pogrešno! Ništa nije kako izgleda ili se priča.

Iz knjige „Švicarski leksikon popularnih zabluda“ (autorica: Franciska Schläpfer) saznajem da Barry, pas Bernardiac nikada nije stvarno nosio bačvicu oko vrata, a da u Švicarskoj popularna kartaška igra „Jassen“ nije izmišljena u Švicarkoj, već je vjerojatno došla iz Indokine. Zvukove slične jodlanju od pamtivjeka prakticiraju afrička pastirska plemena.

Autorica je devet mjeseci istraživala koliko istine ima u onome što se o Švicarcima misli, ili oni sami o sebi pričaju. Prelistala je brdo knjiga i novina, te razgovarala s mnogim stručnjacima. Kaže da je i sama bila iznenađena koliko je legendi pronašla. 312 zabluda koje su duboko ukorjenjene u duši Švicaraca, opisala je u svojoj knjizi. S podesta je srušila sveprisutnoga Wilhelma Tella i nezaobilaznu Heidi. Tell nikada nije postojao, kaže ona, a junačko gađanje strijelicom jabuke na nečijoj glavi, postoji i u pričama Irske, Finske i Engleske. Heidi nije ikona zdravog brdskog svijeta, nego skroz nesigurna djevojčica u strahu da će izgubiti tu svoju domovinu.

Sve to nije promijenilo njezinu sliku o Švicarskoj. Kaže da svako društvo treba priče o svojim herojima, one ih drže zajedno. Svoju zemlju voli iznad svega, iako je ponekad morala napraviti i gorka iskustva. Primjerice, 70-godina se angažirala za pravo glasa žena u svome kantonu Appenzel Ausserroden i morala čak tri puta progutati gorku pilulu poraza, što joj je teško palo. S tim porazima se u međuvremenu pomirila. Kao svaka tipična Švicarka svoga vremena, bila je prvo „samo“ majka svoje četvero djece. Tek kada su djeca pood-

rasla, s njenih 38 godina, izučila je za knjižničarku, potom je radila kao novinarka, a onda je napravila karijeru kao novinarka kulturnih priloga i autorica.

NEKOLIKO IZVADAKA IZ KNJIGE „ŠVICARSKI LEKSIKON POPULARNIH ZABLUDA“

Postoji li stvarno Betty Bossi?

Zovu je još i vilom svih švicarskih kuharica! Ona nije izmišljotina 'prefriganih' oglašivača, nego stvarno postoji i zove se Emmi Creola-Maag. Sredinom 50-tih godina prošlog stoljeća sama si je dala ime Betty Bossi. Bossy se zvala njena poznanica, a Betty joj je zvučalo solidno. Prva Betty Bossi pošta (letak) izašao je u travnju 1956. godine. U međuvremenu je Betty Bossi postala solidno poduzeće s godišnjim prometom od oko 100 milijuna franaka.

Geranije

Cvijeće geranije, navodno su švicarske. Ali, nije točno. Geranije pripadaju u obitelj „vilino oko“ i potječu iz Južne Afrike. Prvo su ih prisvojili Švabe, no od vremena kada su geranije ukrašavale „Švicarsko selo“ na Nacionalnoj izložbi 1939. g., ta se biljka udomaćila, te cvjeta i krase bezbrojne balkone.

Chalet

Tipična švicarska drvena kuća? Da, ali konstruirali su je strani arhitekti mješavinom stila kuća u Berner Oberland i onih u Waadtland-u. Engleski arhitekti Robinson i Hunt ponudili su oko 1800. godine prvi puta „Swiss cottages“ – montažne kuće iz kataloga, koje su se prodavale kao vruće pecivo.

Fondue

Švicarsko nacionalno jelo od topljenog sira, nije švicarska kreacija. Grčki pjesnik Homer još je u 8. st. prije Krista pisao o jelu od ribanog kozjeg sira, vina i bijelog brašna. Kako je recept stigao do stočara u Savoyu, koji su ga smješali pred Švicarcima, a ovi ga preuzeli, nije poznato.

Švicarska

Švicarska nije jedina zemlja toga imena. Na svijetu postoje 191 Švicarske, samo u Njemačkoj ih ima 67 – primjerice Saksonska i Franačka Švicarska. I u drugim zemljama se posebno atraktivna mjesta zovu Švicarska. U Namibiji to je jedno kameno brdo, a u Grčkoj jedan pašnjak na brdu Athos.

Švicarska nema rudnog blaga?

Nije točno, ona ga itekako ima. Iz lagerskog zemnog plina u Entlebuchu, 80-tih godina prošlog stoljeća isporučivano je 75 milijuna kubičnih metara plina – no, to je nažalost bio posao s gubitkom. U Entlebuchu osim toga ima i zlata. Svi potoci u kojima se nekada ispiranjem pronalazilo zlato, još uvijek u svojoj vodi nose zlatne pahuljice. Zlatne mine u Wallisu bile su u srednjem vijeku nadalesko poznate, također i one u Val Sumvitg GR. Jedan istraživač metala naišao je 2000. g. na kvarc žilu i u njoj više od kilogram zlata.

Švicarska je zemlja mira

Krivo! Mir u Švicarskoj postoji tek u novije vrijeme. Prvi Saveznici (Eidgenossen - Švicarci) bili su svadljivi poput kokotića. U lovu su znali 'uloviti' i tuđu stoku, a onda je bilo svačega, pa i planiranih osveta. Još u 15. stoljeću Švicarska je bila šarolika nakupina rođačkim odnosima povezanih i često posvađanih malih državnica. U 16./17. st. bilo je religioznih ratova, u 19. st. čak i građanskih. ■

IMPRESSUM**NAKLADNIK / HERAUSGEBER:**

HRVATSKA KULTURNA ZAJEDNICA U ŠVICARSKOJ
KROATISCHER KULTURVEREIN IN DER SCHWEIZ

Društvene obavijesti -

GLASILO HRVATSKE KULTURNE ZAJEDNICE U CH

ZA POTPISANE ČLANKE ODGOVARA AUTOR, ZA NEPOTPISANE
UREDNIŠTVO

Uredništvo / Redaktion:

Osvin Gaupp, glavni urednik / Chefredaktor
Tomislav Kukalj, urednik web stranice
Dunja Gaupp, grafičko oblikovanje
Darko Kolić, član uredništva
Jasna Mahler, član uredništva

Priloge i oglase slati na:

Kroatischer Kulturverein, Postfach, 8050 Zürich
e-mail: hkzkkv@hkz-kkv.ch
www.hkz-kkv.ch

**Vodstvo udruge /
Führungsorgane****Upravni odbor /
Vorstand:**

Ivan Matarić, predsjednik
Dunja Gaupp, Tomislav Kukalj,
Darko Kolić, Milica Krakan

**Nadzorni odbor /
Kontrollstelle:**

Vice Baraban, Mirjana Juričić

**Kolektivni član /
Kollektivmitglied:**

Hrvatsko glazbeno društvo
"Tamburica", Vorarlberg

**Počasni članovi /
Ehrenmitglieder:**

ing. Stipe Roščić,
dr. Vlado Šimunović,
prof. dr. Marko Turina,
† prof. dr. Žarko Dolinar,
† fra Lucijan Kordić,
† dr. Jure Petričević,
† prof. dr. Vladimir Prelog,
† dr. Tihomil Rađa

OBAVIJEST
Iznos članarine
od 01.01.2013.

Za pojedinca:

80.– franaka

Za obitelj (dvije osobe):

100.– franaka

- UPOZORENJE -
Molimo ne koristite stare
upltnice!

Uplate izvršite na slijedeću adresu
Einzahlung für:

Aargauische Kantonalbank,
5001 Aarau

Zugunsten von:

Kroatischer Kulturverein
5400 Baden
Konto 50-6-9
IBAN:
CH63 0076 1503 3204 0200 1

Zamolba

Poštovani primatelji
Društvenih obavijesti,
molimo vas mislite na to da
nam na vrijeme javite
promjenu prezimena i/ili
adresu stanovanja.

Narudžbenica kojom neopozivo naručujem:

Naslov	CHF	Kom.
<i>Kroatischer Unabhängigkeitskampf: Berechtigt und gerecht</i>	20.-	
<i>Hrvatski domovinski rat 1991.-1995. Strateški pogled</i> Davor Domazet-Lošo	30.-	
<i>Predsjednik protiv predsjednika,</i> Zdravko Tomac	25.-	
<i>Ponoćne misli,</i> Zdravko Tomac	25.-	
<i>Trećejanuarska Hrvatska,</i> Joško Čelan	25.-	
<i>Oklevetani narod, Hrvati u BiH 1990.-2000.</i> Joško Čelan	25.-	
<i>Oteto zaboravu,</i> Joško Čelan	30.-	
<i>Presvijetli i Rabin,</i> Miroslav Međimorec	30.-	
<i>Anglo američki establishment,</i> Carroll Quigley (prijevod Emil Čić)	45.-	
Haaški sud "Zajednički zločinački pothvat" - Što je to?	15.-	
<i>S one strane granice,</i> Š. Š. Čorić	25.-	
<i>CD "Zabranjena priča",</i> Dario Plevnik	15.-	
<i>DVD "Oprez, Mine!"</i> - Zbor Angelus humanitarni koncert "Pazi, ne gazi"	20.-	
DVD, predstavljanje knjige admirala Domazeta "Hrvatski domovinski rat..."	15.-	
<i>Vjera u sjeni politike</i> Damir Borovčak	20.-	

(poštarina nije uračunata u cijenu)

Ime i prezime, adresa i telefon naručitelja:

Potpis: _____

Narudžbenicu poslati na adresu:

Hrvatska kulturna zajednica

Kroatischer Kulturverein

Postfach, 8050 Zürich

Knjige se mogu naručiti E-Mail-om

Važne adrese**Veleposlanstvo RH**

Thunstr. 45, 3005 Bern
Tel. 031 3520275, Fax: 0313520373
Konzularni odjel:
Tel. 031 3525080, Fax: 0313528059

Konzulat RH

Bellerivestr. 5, 8008 Zürich
Tel. 044 4228318, Fax: 044 4228354

Konzulat RH

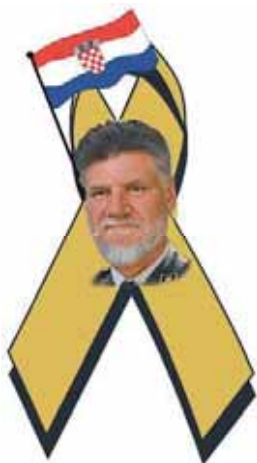
Via Folletti 20, 6900 Lugano
Tel. 091 9666310,
Fax: 091 9672110

HRVATSKI SVJETSKI KONGRES CH/FL

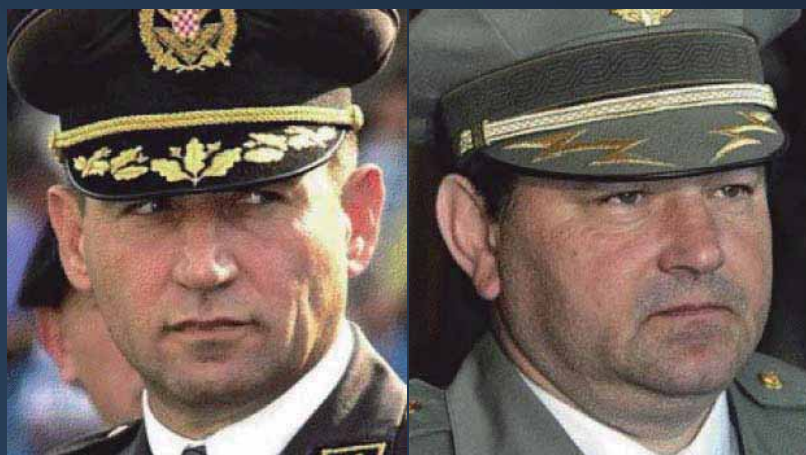
Kroatischer Weltkongress CH/FL
Branka Lovrić, tajnica
Postfach 3664, CH-8021 Zürich
Tel./FAX 055 2407258
e-mail: Branka.Lovric@gmx.ch

HRVATSKA DOPUNSKA ŠKOLA

Zürcherstrasse 48, 8953 Dietikon
telefon 044 212 65 44; fax 044 212 65 46
e-mail: hds-ch@bluewin.ch

ANTE GOTOVINA & MLADEN MARKAČ

KRIEGSVERBRECHERTRIBUNAL: ZEIT FÜR DIE REVISION

Nach der Revision im Fall der kroatischen Generäle Gotovina und Markac kann die moralische Gleichsetzung der jugoslawischen Kriegsparteien nicht mehr aufrechterhalten werden. Kroatien war das Opfer der serbischen Aggression.

Es kommt nicht oft vor, dass Gerichte mit ihren Urteilen Geschichte schreiben. Die Revision des Urteils des Kriegsverbrechertribunals für das ehemalige Jugoslawien im Falle der kroatischen Generäle Ante Gotovina und Mladen Markac ist ein solches historisches Urteil, dessen politische Konsequenzen noch nicht zur Gänze abgesehen werden können.

Als wichtigstes Ergebnis aber steht jetzt bereits fest, dass die moralische Gleichsetzung der jugoslawischen Kriegsparteien, die sich in den vergangenen Jahren immer mehr durchgesetzt hat und schließlich fast allgemein akzeptiert wurde, nicht mehr aufrechterhalten werden kann.

Es war eben nicht so, dass sich auf beiden Seiten angriffslustige Nationalisten gegenüberstanden, die mit denselben kriminellen Mitteln dasselbe kriminelle Ziel der "ethnischen Säuberung" verfolgten. Kroatien war das Opfer der serbischen Aggression. Es hat einen legitimen Verteidigungskrieg geführt.

Wie in jedem Krieg gab es auch in diesem Krieg Übergriffe gegen die Zivilbevölkerung; schwere Verbrechen, die zweifellos individuell geahndet werden müssen. Aber es gab keinen politischen Generalplan der kroatischen Führung, im Zuge der Befreiung der von den serbischen Rebellen besetzten Gebiete die serbische Zivilbevölkerung durch Gewalt und Androhung von Gewalt zu vertreiben. Die Kroaten sind keine Vertreibernation. Das hat das Haager Tribunal festgestellt, und das ist gut so.

Kroatien hatte gute Gründe, gegen Serbien eine Klage wegen Völkermordes einzureichen. Der Gegenklage Serbiens aber, die sich hauptsächlich auf die Operation "Sturm" vom Sommer 1995 stützt, ist nach dem jetzt verkündeten Urteil des Haager Tribunals haltlos geworden. Dies erklärt die heftigen Reaktionen aus Belgrad, wo wieder einmal gegen die Haager "Politjustiz" gewettert wird. Für den kroatischen EU-Beitritt wiederum ist es wichtig, dass das Land endlich den Generalverdacht losgeworden ist, die Kroaten seien in Wirklichkeit in der Wolle gefärbte Nationalisten, die nur vorgäben, aus der Vergangenheit gelernt zu haben.

Wenn jetzt feststeht, dass General Gotovina kein Verbrecher ist, sondern seine Pflicht erfüllt hat, wird es Zeit, dass auch andere ihre jeweiligen Geschichtsbilder einer kritischen Revision unterziehen. In Belgrad, aber auch in einigen Hauptstädten der EU.

Von Karl-Peter Schwarz, www.faz.net / 16.11.2012

P.P./JOURNAL
CH-8050 ZÜRICH